Rok (s) UHK

MAGAZÍN ZE ŽIVOTA UHK

Úroveň UHK potvrzena prestižní evropskou známkou kvality HR Award

Univerzita Hradec Králové

OBSAH

Věda, výzkum a tvůrčí činnost

3 Univerzita Hradec Králové získala prestižní známku kvality. Mezinárodní ocenění HR Award jí udělila Evropská komise

6 Jak se žije ve světě, který lidem taje pod nohama? Sbírala svědectví stovek lidí

15 Nové projekty Grantové agentury ČR putují na Přírodovědeckou fakultu UHK

16 UHK se probojovala mezi tisícovku nejlepších univerzit na světě. Vědecký výkon a rostoucí internacionalizace vedou k premiérovému umístění v QS World University Rankings

18 Čtyřdenní mezinárodní konference „Why and How We Give and Ask For Reasons: Philosophical and Scientific Perspective“

19 Další milník mezinárodní vědecké spolupráce! UHK, Granadská univerzita a Technická univerzita v Košicích podepsaly Partnership Agreement pro projekt Technology Transfer Together

21 RUR – 100

23 Devatenáctý ročník vědecké konference Hradecké ekonomické dny (HED) 2021 se uskutečnil online. I přesto byla účast srovnatelná s předchozími ročníky

25 Profesorská řízení pro ICT ve vzdělávání se budou konat nově na PřF UHK, pokračovat bude i habilitace v Didaktice fyziky

26 Nina Fárová z Katedry sociologie FF UHK získala Fulbright-Masarykovo stipendium

27 Američanka s českými kořeny se díky Fulbrightovu stipendiu na skok vrátila do rodné země

30 Profesor Bohuslav Mánek obdržel významné ocenění Mezinárodní federace učitelů cizích jazyků

31 V broumovském klášteře se uskutečnil další ročník Letní školy filosofie UHK

32 V Praze proběhl 20. ročník soutěže eLearning a 21. ročník konference eLearning 2021

34 XVI. ročník konference České, slovenské a československé dějiny 20. století proběhl online

35 Hrabal a jiní Češi v textech Bernharda Setzweina

37 Hradecké dny sociální práce se podruhé v historii uskutečnily v online podobě

38 Vivat academia, Vivant professores! – gratulujeme k novým habilitacím a profesurám

Zahraniční vztahy

45 Věda ji lákala od mala, teď díky Fulbrightovu stipendiu studuje toxikologii v USA

46 Česko a Uruguay reflektují společné století na Česko-uruguayském sympoziu

48 „Internacionalizace a zahraniční vztahy zůstávají prioritou UHK i v tomto nelehkém a zvláštním období,“ říká po návštěvě německého velvyslance prorektorka Leona Stašová

49 Studentům FF UHK přednášel velvyslanec Argentiny v ČR

50 Výstavu „Republika dvou národů: Příběh první evropské ústavy“ otevřeli významní zástupci čtyř států

51 Trošku jsme zariskovali, ale bylo to nejlepší rozhodnutí. Stáž na Floridě nám dala strašně moc

54 Setkání nad běloruskou poezií

55 Univerzita Hradec Králové podala pomocnou ruku Bělorusům. Studenty podpořila stipendiem

56 Filozofická fakulta dále rozšiřuje možnosti double degree

57 International Day 2021

58 Na Filozofické fakultě odstartoval další projekt Erasmus+

59 Portugalská cesta za sebepoznáním a inspirací

62 Studenti z FIMky spolupracují s Czech-American TV. Student Jakub Veselý si za svoje aktivity převzal ocenění

63 Letní škola geometrie a topologie si i v roce 2021 udržela tradici

64 Koncem září 2021 jsme na fakultě přivítali nové zahraniční studenty

65 Online přednášky expertů z Afriky a Latinské Ameriky na FF

Život na UHK

66 Přírodovědecká fakulta oslavila dvojité výročí

68 Rektor UHK ocenil výjimečné osobnosti. Slavnostní atmosféru připomínky listopadových událostí podtrhl univerzitní sbor a orchestr

73 Profesor Tomáš Petráček obdržel Stříbrnou medaili předsedy Senátu

74 FIM UHK se raduje z dalšího úspěchu. Získala akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Aplikovaná informatika

75 Univerzita Hradec Králové pomáhá dál v boji s pandemií. Dětem s výukou pomáhali budoucí učitelé

76 FF UHK uzavřela memorandum o spolupráci s organizací Novinářský inkubátor

78 Univerzita Hradec Králové vrací úder. V eSport derby východočeských univerzit porazila výběr z Pardubic

80 Nejlepší fakultní učitelé PdF převzali ocenění za svou práci

81 Je možné zastavit čas? Aneb co vše jste se dozvěděli na další Noci vědců v Hradci Králové

83 Kurz Science of Failure poprvé v Čechách! A zrovna na FIM UHK

84 Nový bakalářský studijní program Digitální historické vědy

84 Historický ústav FF UHK nově nabízí unikátní studijní program

85 Studujte Datovou vědu v Hradci Králové – jedno z v budoucnu nejžádanějších povolání

86 O účast na Logické olympiádě byl největší zájem v historii soutěže. Krajské semifinále se konalo tradičně na FIM

87 Univerzitní běh zaznamenal nebývalý zájem studentů i veřejnosti

88 Z posluchárny na trať charitativního běhu

91 Soutěž ŠKODA Biz Sim Cup 2021 má své vítěze. Týmy se nakonec utkaly online

92 Modrý mejdlo covidu navzdory

93 Rok (s) UHK ve zkratce

Univerzita Hradec Králové získala prestižní známku kvality. Mezinárodní ocenění HR Award jí udělila Evropská komise

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Univerzita Hradec Králové (UHK) se zařadila mezi instituce, které byly v roce 2021 oceněny prestižní známkou kvality HR Award. Tu v oblasti péče o lidské zdroje ve vědeckém prostředí uděluje Evropská komise. Úspěch je podle prorektorky UHK pro strategii a rozvoj Pavlíny Springerové potvrzením, že i univerzita regionálního charakteru může v oblasti excelentní péče o své vědce a vědkyně dosahovat nejvyšší evropské úrovně.

Jaké byly Vaše první pocity ve chvíli, kdy jste se dozvěděla, že jsme u Evropské komise uspěli?
Je to pro nás obrovský úspěch a uznání několikaleté práce, kterou jsme přípravě a realizaci projektu vedoucího k tomuto ocenění věnovali. Teď už je formálně potvrzeno, že UHK je a chce být kvalitní a přitažlivý zaměstnavatel splňující nejvyšší evropské standardy.

Co pro nás ocenění vlastně znamená? Co z toho pro Univerzitu Hradec Králové plyne?
Tímto oceněním UHK stvrzuje závazek kontinuálně posilovat a zlepšovat podmínky

v oblasti řízení lidských zdrojů v souladu s Evropskou chartou pro výzkumné pracovníky a pracovnice a Kodexem chování pro přijímání výzkumných pracovníků. Navíc pro nás známka HR Award, celým názvem HR Excellence in Research, znamená vyšší bonifikaci při hodnocení výzkumných projektů a získávání významných grantů v oblasti vědy a výzkumu, což je další podstatný bonus.

Tímto ještě není, v uvozovkách, rozhodně vyhráno. Co je pro udržení známky kvality třeba dělat?
Následující dva roky bude UHK v rámci implementační části významně zdokonalovat celouniverzitní proces přijímání nových tuzemských i zahraničních pracovníků, zkvalitňovat proces tzv. onboardingu či nastavovat kvalitní mentoringový program apod. Tyto procesy jsou v rámci moderních vědecko-výzkumných a vzdělávacích institucí zcela běžné a jsou institucionálně nastaveny tak, aby vytvářely inspirativní a transparentní prostředí, mimo jiné pro začínající vědce a vědkyně.

výzkumu je cesta, kterou chceme jít. Tento globálně uznávaný certifikát kvality nám jistě pomůže k oslovení dalších výzkumníků a výzkumnic ze zahraničí, kteří mohou i podle zisku HR Award volit místo svého budoucího působení.

Na cestě k získání ocenění od Evropské komise bylo i rozsáhlé dotazníkové šetření mezi zaměstnanci a zaměstnankyněmi UHK. Kolik z nás se do šetření zapojilo, co bylo obsahem šetření a jaké byly jeho hlavní závěry?
Zapojilo se téměř 600 kolegů a kolegyň, což považuji za více než reprezentativní vzorek. V dotazníkovém šetření jsme mapovali hned pět oblastí, a to profesní a etické aspekty, pracovní podmínky a sociální zabezpečení, rozvoj a vzdělávání, oblast hodnocení lidí zaměstnaných na UHK a komunikaci ven a dovnitř naší univerzity. Všechny tyto výstupy jsou pro nás velmi podnětné a obratem jsme začali pracovat na oblastech, kde byly identifikovány mezery. Víme, že je potřeba nadále posilovat oblast zajišťující garanci bezpečnosti, rovného přístupu a otevřenosti,

„Je to pro nás obrovský úspěch a uznání několikaleté práce, kterou jsme přípravě a realizaci projektu vedoucího k tomuto ocenění věnovali. Teď už je formálně potvrzeno, že UHK je a chce být kvalitní a přitažlivý zaměstnavatel splňující nejvyšší evropské standardy."

Pavlína Springerová
prorektorka UHK pro strategii a rozvoj

Jak je UHK v získávání zahraničních vědkyň a vědců ambiciózní? Daří se nám být v zahraničí lákavou značkou, pro kterou se vyplatí pracovat?
Rozhodně ano, jsem o tom hluboce přesvědčena. Jen v roce 2020 na Univerzitě Hradec Králové pracovalo na 130 zahraničních zaměstnanců a zaměstnankyň ze všech koutů světa, a právě internacionalizace

že máme posilovat etické prostředí a znalost souvisejících procesů. V oblasti pracovních podmínek je pro nás důležité nejen zlepšování pracovního prostředí, ale i zajištění dostatečného a motivujícího finančního ohodnocení a benefitů, což je s ohledem na financování vysokých škol samozřejmě velká výzva pro univerzitní a fakultní managementy. Chceme nadále posilovat a zlepšovat

proces hodnocení zaměstnanců, vést vedoucí pracovníky ke kvalitnějšímu hodnocení a zkvalitnění zpětné vazby, což zpětně může minimalizovat případnou demotivaci a pomoci lépe odhadnout individuální potřeby zaměstnanců. Je nutné se zaměřit na vyvážení pracovních činností. Měli bychom dále zkvalitnit komunikaci dovnitř instituce, vést vedoucí pracovníky k včasnému předávání informací svým podřízeným. Na druhou stranu, a to z dotazníků jasně vychází a mám z toho velikou radost, naši zaměstnanci oceňují dobré vztahy na pracovišti, které významně přispívají k větší spokojenosti každého z nás.

Všechny výstupy jsme každopádně zpracovali do robustní GAP analýzy, na jejímž základě byl vypracován Akční plán pro následující období. Všech pět oblastí, které jsme mapovali, je potřeba rozvíjet a posilovat, a proto si upřímně vážím odpovědí i otevřených komentářů. Oba tyto dokumenty jsou samozřejmě veřejně přístupné na webu UHK, pod sekcí HRS4R/HR Award.

HR Award není jediným úspěchem, kterým UHK potvrzuje svou rostoucí roli v zahraničí. Kde jinde se nám ještě v roce 2021 dařilo?
Ano, to je pravda, protože stále potvrzujeme naši pozici v mezinárodních žebříčcích a srovnáních. Podařilo se nám navázat na tradici umístění například v UI Green Metric, který je zaměřený na životní prostředí a udržitelný rozvoj, a zejména v žebříčcích společnosti Times Higher Education nebo QS University Ranking Emerging Europe & Central Asia. Zásadní událostí pro nás je premiérové umístění ve srovnání QS World University Rankings, jež je jedním ze tří nejprestižnějších a nejdůvěryhodnějších mezinárodních srovnání, které kvality vysokých škol poměřují. Podařilo se nám obsadit sdílenou 801.–1 000. pozici a v českém prostředí se tak zařadit mezi deset nejlepších vysokých škol.

Jaké strategické výzvy pro rozvoj naší univerzity nás čekají v roce 2022?
Čeká nás první rok naplňování priorit strategického záměru naší univerzity, který bude propojený s novým rámcem financování, tzv. programem pro strategické řízení. V rámci rozvoje lidských zdrojů budeme pracovat na standardizaci procesu náboru pracovníků a také na zcela novém mentoringovém programu. Stále se velmi intenzivně věnujeme práci na rozvoji univerzitního kampusu a sportovní infrastruktury na studentských kolejích. •

UHK jako hrdý partner

Universitas

magazín vysokých škol

Universitas je celostátní webový portál a elektronický časopis o vědě, vzdělání, výzkumu a vysokém školství. Jedná se o společný projekt 22 českých veřejných vysokých škol včetně UHK. Více informací najdete na webu www.universitas.cz.

Jak se žije ve světě, který lidem taje pod nohama? Sbírala svědectví stovek lidí

ADÉLA KARÁSKOVÁ SKOUPÁ TEXT PŘEVZAT Z MAGAZÍNU VYSOKÝCH ŠKOL UNIVERSITAS FOTO ELIZABETH BOURNE

Jak žít v oteplujícím se světě, v němž chce stále více lidí to, co může mít jen málokdo? Odpověď se vydala sociální antropoložka Zdenka Sokolíčková hledat na zdánlivě nečekané místo: pod polární zář, do nejsevernější lidské osady na světě – dvouapůltisícového městečka Longyearbyen na arktickém souostroví Špicberky. A našla mnohem víc. Strávila tu dva roky a vyzpovídala 220 lidí. Některé osudy se do člověka hluboko zaryjí, přiznává.

V únoru 2019 sbalila Zdenka Sokolíčková kufry (nebo spíš sudy) a spolu se třemi malými syny a svým mužem – biologem Jakubem Žárským – se vydala vstříc polární noci na Špicberkách. Do mrazivých končin s barevnými domky, kde lidé neopouštějí města bez pušky na obranu proti ledním medvědům, se vypravila zkoumat, jak dramatickou výzvu může znamenat změna klimatu pro praktické oblasti života.

Pomohl jí k tomu i grant Marie Sklodowska-Curie Fellowship ve výši 5,5 milionu korun (grant získala ve druhém kole přes národní grantové schéma) a také dobrozdání významného norského antropologa Thomase Hyllanda Eriksena.

Cíl měla ambiciózní: posbírat rozhovory s 350 místními a zachytit jejich život ve světě, který jim taje pod nohama a přináší nečekané výkyvy počasí, ale i společenské pohyby. Vyptávala se na změny posledních let, aby na miniatuře severského městečka ukázala, jak vstupují do života menších komunit velké procesy – nejen změna klimatu, ale taky třeba globalizace.

***„Longyearbyen je jedno z míst, kde je změna klimatu nejviditelnější na planetě – hodně se otepluje, ubývá ledu na moři, přibývá intenzivních srážek, taje permafrost. Zároveň se tam velmi rychle proměnila ekonomika,“* popisuje Sokolíčková specifika místa.**

Z původně hornického města založeného na počátku 20. století, kde se těží černé uhlí té nejvyšší kvality, se v posledních letech stává spíš exotická turistická destinace – i kvůli celosvětovému úsilí fosilní průmysl utlumit.

Nastupující turistický byznys pak vytváří pracovní místa, na něž Norové a Norky nechtějí nastoupit. Do míst přitahuje pracovní sílu, které přichází vhod, že v oblasti není potřeba víz ani pracovních povolení. V mrazivých špicberských končinách tak žije třeba i thajská nebo filipínská komunita, v níž většina neovládá norštinu. A místem lidé často „protékají“ poměrně rychle. Průměrně bydlí v Longyearbyenu čtyři roky, asi polovina obyvatelstva ale dnes ve městě vydrží jen dva roky a pak se stěhuje dál.

A aby toho nebylo na jedno malé město málo, stahují se sem i vědci a vědkyně z celého světa. *„S tím je spojená i dynamická proměna populace. Z městečka, které bylo dřív převážně norské, se rázem stala kosmopolitní vesnička. Je to zdánlivě geograficky odlehlá lokalita, kde se ale děje hodně věcí zároveň a rychle.“*

Jako etnografku ji zdejší komunita lákala třeba proto, že je poměrně přehledná – člověk se snadno zorientuje v tom, s jakými skupinami populace má tu čest, a může se tak naplno věnovat výzkumu. K němu antropoložce stačí pár pracovních nástrojů: diktafon, tužka a papír. Ale důležitá je taky schopnost naslouchat, otevřená hlava a sečtělost v oboru. Být v obraze a vyznat se lépe v terénu Zdence Sokolíčkové hodně pomohla i pravidelná četba místních novin a sociálních sítí.

Splynout znamená naučit se norsky

Brzy po příjezdu si uvědomila, že pokud se chce dozvědět co nejvíc, musí splynout a zapracovat na své norštině. *„Mám intenzivní vzpomínku na první rozhovor. Byla to Norka, mluvily jsme spolu anglicky a já jsem trnula, když jsem poslouchala, jak vzpomínala na lavinu, která město zasáhla v roce 2015, strhla domy a zabila dva lidi. To byla pro místní trhlina v čase a prostoru: najednou zjistili, že ani doma nejsou v bezpečí,“* popisuje vědkyně a připouští, že nelze jednoznačně tvrdit, že lavinu zapříčinila klimatická krize. Místní ale změny kolem sebe vnímají v těchto souvislostech.

„Viděla jsem, jak se té ženě derou slzy do očí a že na to má velmi intenzivní vzpomínku. Ale těžko v angličtině hledala slova. Viděla jsem za tím příběh, který nedokážu zachytit, protože neumím jazyk, a je to tím pádem moje vina,“ vypráví antropoložka. Na nedostatcích zapracovala a zhruba po roce dokázala vést výzkumné rozhovory plynně v norštině.

„Časem se ukázalo, že spíš než velké množství rozhovorů je užitečné navázat hlubší vztah s klíčovými respondenty a scházet se s nimi opakovaně nebo neformálně. Spřátelili jsme se spolu, trávili jsme spolu čas. I to je způsob, jak vytvářet data. Třeba mnohem bohatší a hlubší, než když s někým sedíte v kavárně s diktafonem."

Poněvadž Arktida se otepluje rychleji než zbytek planety, obyvatelstvo tu kvůli tajícímu permafrostu řeší, jak udržet své domy pohromadě, aby nepopraskaly, nepohnuly se nebo rovnou nespadly.

„Norové žijící v prostředí, kde jste vydaní živlům, mají navíc hodně silný vztah k přírodě. Studená a suchá zima je pro ně důležitá, rádi nad sebou mají 24 hodin hvězdy a polární záři. A najednou, když přijde během polární noci liják, je to pro ně psychicky náročné ustát," popisuje antropoložka.

Nový strach: z milované přírody

U některých místních pozorovala stavy známé jako environmentální žal.

„Je jim smutno z toho, že jim mizí milované věci před očima a oni to nedokážou ovlivnit. Nevědí, jestli mohou na Špicberkách dál žít. Sledují proces, který je ‚někde tam', ale projevuje se teď a tady: Už se na skútru nedostanou na svou chatu, protože fjord zvaný ledový nezamrzne. Led tam nikdo neviděl asi deset let."

Za jeden z nejdramatičtějších dopadů změny klimatu na život na Špicberkách považuje nejistotu, až pocit ohrožení, strachu z přírody. Tu přitom místní dřív vnímali jako silného partnera. *„Najednou je to nepředvídatelná entita, která může spustit lijavec v lednu, pak zmrzne tundra a umírají sobi, protože se nenažerou. V červenci v roce 2020 bylo zase 22 stupňů Celsia. Pak vám lidé říkají, že bylo skvělé projít se v šatech, ale připadáte si u toho nepatřičně – mám se radovat z toho, že je dneska krásně, nebo už je na planetě opravdu zle, když je i na Špicberkách 22 stupňů?"*

Jak už to ale ve společnosti bývá, situace je mnohem složitější – i v dramaticky se měnícím místě se najdou lidé popírající změnu klimatu. Klíč pochopení leží v minulosti: *„Identita městečka a kolektivní paměť je úzce napojena na hornictví – proto ostatně město vzniklo, proto je udržované,"* upozorňuje antropoložka. I to se ale mění, nedávno padlo rozhodnutí, že se důl za dva nebo tři roky definitivně zavře. Norsko vidí budoucnost v turismu nebo ve vývoji zelených technologií a jejich prodeji jinde.

Solidarita jako nástroj přežití

Zdenka Sokolíčková si všímá, že starousedlíci vnímají tyto změny jako zradu. *„Žijí v prostředí, kde stačí být kousek od města bez zbraně nebo dobrého oblečení a dostáváte se do ohrožení života. V takovém místě je kolektivní solidarita velmi důležitý princip. Mnoho starousedlíků mi říkalo, že společenské klima ve městě se velmi negativně proměnilo."*

S větším průtokem lidí kvůli turistickému ruchu nebo vědě se prostředí anonymizuje a na mrazivé periferii vzniká absurdní velkoměstský pocit.

„Navíc se práce horníka, která byla dříve oceňovaná i proto, že pomáhala udržovat v místě norskou suverenitu, najednou stala něčím, za co by se měli lidé stydět a co má na sobě štempl příčiny klimatické změny, jejíž tragické následky neseme," vysvětluje antropoložka.

Pocit křivdy se často promítal právě i do způsobu, jak starousedlíci nahlíželi na projevy změny klimatu. Někteří z nich je dokonce aktivně popírali. *„Jsou to většinou vzdělaní lidé. Ale věří, že příroda prochází přirozenými cykly a nyní jsme ve fázi oteplování, které podle*

nich nemá nic společného s lidskou činností. Takových lidí jsem potkala překvapivě hodně," podotýká antropoložka a připouští, že její původní představa o povědomí místních o změně klimatu byla asi trošku naivní.

Příčinu špicberské klimaskepse vidí i v tom, jak Norsko naložilo s důlní činností. *„Lidé tam vnímají jako lež, že se turismus ve srovnání s hornictvím prezentuje jako ekologičtější aktivita a od 90. let se protežuje,"* dodává. Přitom se kvůli turismu zvýšil počet lidí, co létají na Špicberky na krátkou dobu, nebo dokonce připlují velkokapacitní lodí. *„Vyhrnou se z ní tisíce turistů, vše si vyfotí, pošlapou tundru, proplují kolem ledovce a zase odjedou. Je to zase jiný řetězec vlivu člověka na přírodu."*

Téma problematického turismu vystupovalo z jejích rozhovorů s místními velmi intenzivně, pak ale přišla pandemie… A jako když utne. *„Ze dne na den odlifrovali turisty na pevninu, protože na ostrově je nemocnice, kde obslouží jen dva pacienty najednou. Takže kdyby byla složitá epidemická situace, tak bychom neměli vůbec šanci. Nastala panika a rázem na ostrov nikdo nesměl. Dodnes se průmysl nedal dohromady, určitě to všechny firmy nepřežijí. A Norsko si uvědomilo, že to, že takto otevřeli dveře turismu, který je postavený na globální mobilitě pracovní síly, nevedlo k tomu, co chtějí. Protože Norové vlastně chtějí své norské městečko,"* vysvětluje Sokolíčková, že v poslední době Skandinávie couvá a turismu přivírá dveře.

Omyly globalizace: děti bez vlasti

Ať už se antropolog či antropoložka na cestu připraví sebelépe, nikdy přesně neví, co ho na místě potká – také Zdenka Sokolíčková vyrazila na Špicberky s představou, že jede do „živoucí laboratoře" zkoumat hlavně, jak se lidem kvůli změně klimatu mění život. Ukázalo se ale, že příběh místa je daleko méně přímočarý než mediálně líbivé vyprávění o městečku sužovaném dopady oteplování.

„Během výzkumu jsem zjistila, že jsou někteří starousedlíci na téma alergičtí. Stávalo se mi, že mi hned po podání ruky hlásili: Doufám, že se mě nebudete ptát na změnu klimatu. To pak antropolog zbystří a říká si: Co se tady děje? Jednou jsem dělala rozhovor s novinářem, který mi řekl: Klimatická změna je jediný příběh tohoto města. Musela jsem mu oponovat – při etnografickém výzkumu naopak člověk vidí, že příběhů je strašně moc. Jen o nich třeba nikdo nechce mluvit: marginalizace ‚nenorských' pracovníků, pracovní podmínky průvodců…" vyjmenovává.

Hned první rok objevila dosud nepopsaný fenomén: situaci potomstva imigrantů a imigrantek z Thajska či Filipín: *„Ty děti tam vyrůstají, naučí se norštinu, třeba i zapomenou jazyk svých rodičů a se zemí původu mají minimální vazby. Chtějí žít v Norsku, ale pro Norsko nejsou ničím,"* dává antropoložka nahlédnout do svého srdcového tématu.

Rozdělení sil na Špicberkách upravuje mezinárodní dohoda, která Norsku přiznává svrchovanost nad územím, platí tam ale specifická legislativa. Je zdánlivě snadné se tam usadit, protože v místě neplatí imigrační zákony jako v Norsku, má to ale řadu nevýhod: na Špicberkách neexistuje sociální systém. Je to místo pro zdravé, produktivní lidi, kteří se o sebe dokážou postarat.

„Ve chvíli, kdy tito potomci imigrantů dospějí, nemají zdravotní pojištění, sociální krytí. Mají pořád stejný status, jako kdyby zrovna přicestovali ze země původu rodičů nebo prarodičů. Ty děti mají hybridní identity – samy říkají, že když přijedou do Thajska na prázdniny, nejsou dost Thajci, v Norsku nejsou nikdy dost Norové," popisuje nezáviděníhodný status těchto dětí Sokolíčková.

V místě je jich zhruba dvacet, což by se mohlo zdát jako maličkost, pro antropologii tomu tak ale není. Téma lze nasvítit zkrátka už jen proto, že existuje. Navíc, dětí jiných než norských rodičů v místě žije kolem

stovky. Uprostřed mrazivé tundry vědkyni nejvíce přitahovaly právě lidské příběhy – byť severské končiny obývají i jiní tvorové: třeba ptáci, které jako členka České ornitologické společnosti s manželem a syny ráda pozoruje, velryby nebo mroži, na něž se její tehdy pětiletý synek jel podívat se školkou.

Nebo lední medvěd. Tomu nebyla vědkyně se svou rodinou daleko. Na Vánoce v roce 2019 lidé zpozorovali ve městě jeho stopy. *„Na zastávce, kde můj syn, tehdy prvňáček, čekával na autobus do školy, se prý medvěd procházel v pět ráno. Pak ho, chudáka, zastřelili,“* vypráví. Na prstýnku a náramku se jí zaleskne miniaturní figurka ledního medvěda. *„Dostala jsem ho od jedné z mých respondentek-veteránek. Je to šperkařka původem z Holandska. Na Špicberkách žije už pětadvacet let a vyrábí dva druhy šperků: s ledním medvědem a bez něj. A vždycky říká, že ty s medvědem se prodávají, ty druhé ne,“* směje se antropoložka.

Ikonickým zvířetem – jak jinak než klimatické změny – se ale ve svém výzkumu inspirovala: děti imigrantů pojmenovala ve svém výzkumu „teenagers without land“ (teenageři bez vlasti) coby odkaz na film o ledních medvědech s názvem Queen without land (Královna bez království). Ten dobyl festivaly s mrazivým poselstvím o klimatické nouzi, zobrazuje tato majestátní zvířata, jak jim mizí pod nohama prostředí k životu. *„Hladovějící medvěd na kře je silný motiv, jedno oko nezůstane suché. Ale říkala jsem si: Zajímá někoho, v jakých podmínkách tady žijí ty děti? Podobně jako medvědi mají jen omezené možnosti, jak aktivně ovlivnit své prostředí,“* nabízí analogii Zdenka Sokolíčková.

„O ty lidi se nikdo nezajímá, jsou omylem globalizace. Ale pro mě je to zajímavé a chtěla bych jejich příběhu dát prostor.“ Vedle velkého výzkumu o změnách na Špicberkách si tak vědkyně sehnala ještě finance na prozkoumání tohoto fenoménu, pořídila rozhovory s pětadvaceti respondenty a respondentkami, získala etické svolení mluvit s lidmi mladšími šestnácti let, sbírala postřehy i od jejich rodičů či učitelů a učitelek. Zachytila křehké příběhy, než zmizí. Aby je ukázala místním, s kolegyní fotografkou z Polska plánuje uspořádat výstavu snímků některých zpovídaných. *„Bude v zavřené uhelné elektrárně: elektrárna bez uhlí, děti bez vlasti,“* zamyslí se Zdenka Sokolíčková při rozhovoru na střeše domu nedaleko Pražského hradu.

Výzkum přenese do knihy, vydá ji londýnský Pluto Press

Minulý rok v červenci se po dvou a půl letech ze Špicberků i s celou rodinou vrátila a začíná sepisovat knihu o životě plném změn pod polární září. Vydá ji stejné londýnské nakladatelství Pluto Press, které publikuje například knihy významného antropologa Thomase Hyllanda Eriksena.

Vše se bude točit okolo ústředního dilematu: Žijeme ve světě, který prochází změnou, k níž jsme přispěli, ale zároveň nejsme na jedné lodi v tom, jakým způsobem neseme důsledky. *„Jsou velké rozdíly v tom, jak klimatická změna na koho dopadá. A v Longyearbyenu se jako na miniatuře promítají velká témata dnešního světa: nadbytečná spotřeba, luxus, pohodlí, na které jsme si navykli a vyžadujeme jej, schopnost solidarity, snaha vycházet vstříc jinakosti… Před vnějším světem se nedá uzavřít, přijde pak za námi sám. To se v městečku ukazuje třeba na onom příkladu turismu,“* vysvětluje Sokolíčková.

A i když nakonec přivezla rozhovorů pro hlavní výzkum méně, než měla v plánu, stihla toho mnohem víc, než původně očekávala: všímala si i zdánlivě nenápadných, dříve nepopsaných společenských jevů, jako třeba dětí imigrantů a imigrantek. S kolegyněmi taky sepisuje článek o dopadech pandemie na komunitu (mimochodem, v městečku nebyl po celou dobu jediný nakažený), spolu s dalšími vědkyněmi ji pak na čas pohltila spolupráce s architektonickým studiem. Pomáhala zjistit, jaký mají lidé

k městu vztah a jak vnímají změny, kterými prošlo co do urbánního rozvoje. Za práci teď expertní tým převezme cenu od Applied Anthropology Network EASA (Evropské asociace pro sociální antropologii).

A tím výčet témat, která se před Sokolíčkovou na Špicberkách otevřela, nekončí: budou ji ještě zaměstnávat několik let.

Když máte podporu hvězdy v oboru

Co ji vlastně do Arktidy přivedlo? Souhra okolností: vystudovaná kulturoložka měla najednou pocit, že přešlapuje na místě: několik let učila úvodní kurzy sociální antropologie pro studující Transkulturní komunikace na Univerzitě Hradec Králové, narodily se jí dvě děti a zjistila, že když zůstane u výuky, nemá se, jak rozvinout. V oboru zrovna nebylo místo pro její zamilovanou specializaci: vztah člověka a přírody.

Ten ji nadchl už v dobách, kdy ji učila sociologka Jitka Ortová. *„Byla pro mě klíčová. Kdyby vyučovala něco jiného, třeba bych se zajímala o jiné téma. Myslím, že jsem se ve svojí cestě nechávala hodně ovlivnit lidmi, kteří na mě působili důvěryhodně v tom, jakou práci dělají,“* vysvětluje vědkyně.

S mužem se proto tou dobou shodli, že by bylo dobré odjet na nějaký čas do zahraničí. Ve stejnou chvíli vstoupila do života sociální vědkyně další významná figura, norský sociální antropolog Thomas Hylland Eriksen. Ten platí v oboru za špičku, minimálně v Evropě. *„Měla jsem díky Norským fondům možnost strávit s ním dva týdny a ‚stínovat‘ ho. Přijela jsem za ním na katedru do Osla, vzal mě na konferenci, navštívili jsme semináře… Na to, že je žijící antropologická legenda, je to úplně normální člověk. A byla jsem hrozně překvapená, že poslouchá, co mu říkáte. To není u někoho, kdo má za sebou stohy knih, desítky či stovky článků a konferenčních příspěvků a vedení různých profesních organizací, vůbec samozřejmostí,“* podotýká.

Pak jí díky kolegovi přišla pozvánka na seminář ke grantovému schématu Marie Sklodowska-Curie Fellowships – to umožňuje zhruba dvouletý výjezd, což přesně hledala. Je důležité, koho žádající uvede jako hostující instituci a mentora či mentorku, který výzkum zaštítí, Sokolíčková o tom ale nemusela dlouho přemýšlet. Ozvala se Eriksenovi.

„Bylo to v zimě 2016, tehdy onemocněl rakovinou slinivky, takže to pro něj bylo složité období. Ale má silnou životní energii. Prohlásil, že mě podpoří, jak mu budou síly stačit, což mě velmi povzbudilo,“ vzpomíná Sokolíčková, která je antropologovi dodnes vděčná a často si na něj vzpomene, když ji požádá o pomoc někdo cizí, třeba student se zájmem o Špicberky.

„Mně v životě hrozně pomohlo, že mě někdo, kdo už měl vybudovanou pozici a mohl by klidně ignorovat e-mail naprosto neznámé akademičky z Česka, přijal a umožnil mi sledovat ho dva týdny při práci. Snažím se mít podobné nastavení,“ říká.

A co na to sám Eriksen? *„Naše spolupráce sahá několik let zpátky. Zapůsobila na mě od prvního okamžiku: je zjevně velmi chytrá a má taky vášeň pro to, co dělá, což je vidět. Věří, že znalosti jsou prostředek činící nás moudřejšími a lepšími lidskými bytostmi, a nebojí se zkoumat nové oblasti zájmů,“* stojí hned v úvodu e-mailu sociálního antropologa, který na novinářskou prosbu sdělit o české vědkyni pár slov reagoval obratem.

„Její práce v terénu v Longyearbyenu je velmi působivá: s místní komunitou komunikovala

způsobem, jaký jsem u antropologa viděl jen zřídka. Její dlouhý pobyt na jednom z nejvíce nehostinných a odlehlých míst planety přesahoval hranice etnografické terénní práce: organizovala kulturní akce, pomáhala lidem v nesnázích a v době, kdy odcházela, byla v městečku klíčovou osobou. Překvapilo by mě, kdyby Zdenka na Špicberky necestovala ještě po mnoho let, s místem je hluboce spjatá," popisuje vědec. *„A samozřejmě – její antropologická práce je prvotřídní. Už teď je velmi slibná a v příštích letech by se mohla Zdenka stát důležitou postavou evropské sociální vědy,"* je přesvědčený Eriksen.

Svou prací na Špicberkách na něj Sokolíčková navazuje – díky ERC Advanced Grantu, který rozdává Evropská výzkumná rada těm nejslibnějším výzkumníkům a výzkumnicím, se Eriksen zabýval právě tím, jak různé celosvětové procesy, jako změna klimatu nebo globalizace, ovlivňují lokální komunity. Projekt s názvem Overheating (Přehřívání) končil v roce 2017 a mezi odbornou veřejností měl velký ohlas.

Když se k tomu přidalo nadšení partnera Zdenky Sokolíčkové, který si už dříve coby biolog Špicberky oblíbil, bylo o cílové destinaci tehdy již pětičlenné rodiny rozhodnuto.

Příběhy, které se zaryjí

„Duše jsou mrňavý voňavý herbáře úsměvů, pohledů, vzpomínek…" zpívá Karel Plíhal v jedné ze svých písní. Pokud to platí, pak je herbář Zdenky Sokolíčkové pořádně napěchovaný. Vždyť dvě stě dvacet lidí, které za dva roky na Špicberkách vyzpovídala, činí desetinu tamní populace. *„Na tom čísle jsem se zastavila. Měla jsem pocit, že kdybych se snažila jako křeček v kolečku běžet ještě za dalšími rozhovory, už by to nemělo smysl, motivy se opakovaly,"* vysvětluje.

Někteří jen propluli, pár z nich se jí ale vrylo hlouběji pod kůži a ve sbírce vzpomínek mají čestné místo.

Třeba Mark Sabbatini, americký novinář, který přijel na ostrov v roce 2009 a založil zpravodajský server IcePeople.net. *„Zadarmo, ze své vášně, podával dvanáct let zpravodajství o Svalbardu v angličtině. Pro městečko, kde přibývalo mnoho lidí, co neumí norsky, tím sehrával nepostradatelnou roli,"* vzpomíná Sokolíčková na člověka, o němž mluví jako o solitérovi a výrazné bytosti. Jeho příběh nakonec vyústil ve vyprávění o oběti klimatické změny – byť je to opět složitější. *„Koupil si byt v cihlovém domě, takových tam moc není. Jenže kvůli tajícímu permafrostu se narušila jeho statika a dům popraskal. Celé se to údajně stalo proto, že někdo vypnul mrazák ve sklepení domu, který měl permafrost mrazit,"* líčí překvapivé souvislosti antropoložka.

Jakmile se o prasklinách dozvěděl úřad, během dvou hodin nechal Sabbatiniho vystěhovat. *„Z celkem finančně zajištěného člověka se rázem stal člověk na hranici přežití a bezdomovectví,"* popisuje antropoložka. Přestože dům stále stojí, novinář se do svého bytu nemůže nastěhovat ani za něj nedostane kompenzaci.

A co víc, nový guvernér rozhodl o jeho vyhoštění. Na Špicberkách totiž podle tamějších pravidel mohou žít jen lidé, co se o sebe dokážou sami postarat. *„Takže teď sedí Mark v Oslu a čeká, až mu americká ambasáda půjčí peníze na letenku na Aljašku, kam se musí vrátit. Tam bude začínat znova, od začátku,"* líčí Sokolíčková drsný osud svého kamaráda, který jí občas dělal jazykové korektury.

Přátelství navázala i s novinářkou a norskou spisovatelkou Line Nagell Ylvisåker. Ta coby matka dvou dětí zachytila v knize Můj svět taje (Verda mi smeltar, 2020) osobní pocity člověka, jemuž se mění před očima místo, kde se rozhodl s rodinou žít, a dokonce si i postavit dům (což už je na Svalbardu docela výjimečné).

„Pak přišla lavina v roce 2015, divné, nelogické počasí v roce 2016 a o rok později další lavina. To v ní vyprovokovalo touhu zjistit, jak to tedy se změnou klimatu je. Pořídila sérii rozhovorů s vědci nebo třeba starým traperem, co prožil čtyřicet let v lovecké chatě na Špicberkách. Napsala útlou, působivou knihu ztělesňující pro mě jeden přístup, jak se vyrovnávat se životem na místě, které se dramaticky proměňuje. A není to hysterie, ale upřímné vnitřní znepokojení někoho, kdo má rád svět, který obývá, a záleží mu na lidech,“ dává nahlédnout do přemýšlení své přítelkyně Zdenka Sokolíčková. Souzní s ní třeba v přesvědčení, že mezi světem lidí a přírodou není bariéra. *„Zajímala nás stejná témata, každá jsme s nimi pracovala jinak.“*

Vydáni napospas sněhu a ledu

I profesionální antropoložku občas příběhy, které do sebe nasává jako houba, příliš tíží. *„Nebo máte pocit, že se člověku děje nějaká nespravedlnost, ale vy nemůžete pomoci, protože to z principu nejde. Nebo s vámi chce někdo mluvit, aby se o jeho problému vědělo, a věří, že vaše práce může v kauze trochu pomoci,“* popisuje Sokolíčková eticky komplikované situace, do nichž se v terénu dostává.

„Nemůžu se k pomoci zavázat, ale zároveň je mravní povinností výzkumníka nebýt k tomu lhostejný: moje práce by neměla končit vydáním článku a nasbíráním vědeckých bodů. Dělám to proto, aby byly příběhy vyprávěny a někdo jim naslouchal,“ vysvětluje.

Nasvícení některých chyb nebo nerovností, s nimiž se dá něco dělat, bere Zdenka Sokolíčková jako součást své práce: dílčí výsledky výzkumu představuje místním lidem, ať už formou výstav, nebo článků v lokálních médiích.

„Měla jsem dvě fáze, kdy mi bylo těžko. Tehdy mi docela pomáhalo, že vznikal film o naší rodině (měl by být hotový v příštím roce – pozn. red.). Když nemohli tvůrci kvůli pandemii přijet, režisérka Veronika Lišková mě prosila, abych jí posílala své monology, které budou ve filmu jako podkres. Zaslala jsem jí celkem pětaosmdesát nahrávek, což mi pomáhalo vymluvit se z těžkostí,“ popisuje vědkyně.

Zrcadlem v úvahách jí byl i její muž. *„Práce antropologa v terénu, kde má svoji rodinu, je určitě něco, co si taháte domů. To se nedá dělat od osmi do čtyř a pak to vypustit z hlavy,“* krčí rameny Zdenka Sokolíčková.

Že se vydala do mrazivého městečka se svou rodinou, jí ale otevíralo dveře při výzkumu. *„Nepřijela jsem tam z hierarchické pozice někoho zvenčí, kdo chce místo prozkoumat. To je nesmyslná představa. Byla jsem tam s celou rodinou jako někdo, kdo je vydaný místu napospas a musí překonávat spoustu překážek, o nichž mi pak lidé vyprávěli: jazyková bariéra, nákladný život, integrace dětí do nového prostředí, klimatu, jazyka… To byl pro naši rodinu pro začátek docela komplexní úkol, což přidalo na důvěryhodnosti mého zájmu o místo. Lidi mě brali vážněji, když viděli, že zápasím se stejnými věcmi jako oni,“* vysvětluje antropoložka.

Děti si místo oblíbily a zpět do Česka se jim nechtělo. *„Nejstarší, osmiletý syn tam měl klučičí partu a pořád ležel v norských komiksech. I se školkou jsme byli hodně spokojení, většinu času trávily děti venku, hrály si s přírodními materiály, v bahně, ledu, ve sněhu… Klidně i v minus dvaceti. A v minus pěti stupních obědvali venku. Ale děti nebyly vůbec nemocné!“* líčí antropoložka.

Už teď výhledově ví, že se bude na Svalbard pracovně vracet: od května minulého roku je zaměstnaná jako postdoktorandka v Arktickém centru na nizozemské Univerzitě v Groningenu, kde už před několika lety studovala. Čeká ji účast na sledovacím projektu, kde bude s kolegy

a kolegyněmi zjišťovat, jak propojit znalosti o měnícím se prostředí na Špicberkách z dlouhodobých vědeckých monitoringů s tím, co víme z jiných zdrojů: lidských vyprávění, zkušeností, vzpomínek. Klíčové slovo: environmentální paměť. Těší se taky, že se zúčastní vědecké expedice, kde bude zkoumat, jak se odborné poznatky v Arktidě vytvářejí – provádět takzvanou etnografii vědy.

I když v lokalitě našla spoustu témat, která ji budou v následujících letech zaměstnávat, sama Sokolíčková už vidí svou budoucnost hlavně v Česku. I kvůli rodině, s níž se usídlí na Vysočině. Do Prahy už ji to netáhne, život z Longyearbyenu ve své jednoduchosti a s krátkými vzdálenostmi by rodině ve velkém městě chyběl.

A jaké má vědecké sny? *„Bylo by dobré, kdyby se mi podařilo začlenit se do sítě českých antropologů zajímajících se o environmentální témata. V České asociaci pro sociální antropologii ještě neexistuje sekce environmentální antropologie, ale vidím tam potenciál. A pro rodinný život by bylo jednodušší být zaměstnaná na projektu obnášejícím terénní práci v České republice,“* zamýšlí se vědkyně a zdůrazňuje přitom, že antropologie z domova není nic špatného, byť si člověk při představě antropologa možná vybaví cestovatele prodírajícího se džunglí, kde hledá zapadlé domorodé kmeny.

„Nemělo by to být tak, že zajímavá je jen práce ve vzdálené exotické destinaci,“ dodává.

Pak se ještě na moment zasní, že ji dlouho přitahuje Japonsko.

Tam ostatně strávila semestr při studiích, stejně jako v Nizozemí. *„To ale možná zůstane v kategorii snů, které se nikdy nesplní. Ale nevadí, i takové sny jsou dobré. Teď budu ráda, když se mi podaří jet na vlně, na niž jsem naskočila díky tomuto projektu. A uvidíme, jestli se postdoc přelije v další spolupráci buď s nizozemskou univerzitou, nebo s někým z kolegů z týmu,“* těší se Zdenka Sokolíčková. •

Nové projekty Grantové agentury ČR putují na Přírodovědeckou fakultu UHK

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

Přírodovědecká fakulta UHK získala 3 nové projekty Grantové agentury České republiky. Jejich řešiteli jsou členové katedry chemie a katedry fyziky.

Katedra chemie získala celkem dva. Tím prvním je projekt Biodistribuce a real-time monitoring volných nebo apoferitinem enkapsulovaných kvarterních reaktivátorů cholinesteras, jehož řešitelem je prof. PharmDr. Kamil Musílek, Ph.D. Jeho cílem je zefektivnit léčebné postupy u onemocnění nervové soustavy, jako je např. Alzheimerova choroba, kterou se právě tým prof. Musílka na PřF UHK dlouhodobě zabývá. Druhý projekt této katedry, Vývoj metod pro komplexní sledování metabolických změn při poruchách centrálního nervového systému, povede doc. Ing. Miroslav Lísa, Ph.D.

Projekt Asymptotická a spektrální analýza operátorů v matematické fyzice bude podpořen Grantovou agenturou ČR na Katedře fyziky. Jeho řešitelem je RNDr. Jiří Lipovský, Ph.D., pro kterého jde o druhý „GA ČR“ v jeho vědecké kariéře. První získal v kategorii Junior, zabýval se spektrálními a rezonančními vlastnostmi kvantových modelů a nyní tak na tuto práci navazuje. Projekt z oblasti matematické fyziky se bude zabývat celkem 4 podtématy a budou na nich pracovat odborníci a odbornice z Přírodovědecké fakulty UHK.

„Matematická fyzika je obor, který matematicky rigorózně zkoumá fyzikálně motivované modely. Protože jde o základní výzkum, nelze praktické využití získaných poznatků snadno předpovědět; výsledky se mohou uplatnit za desítky let v dnes neznámé oblasti. Již nyní je ale možné vlastnosti kvantových grafů měřit pomocí tzv. mikrovlnných grafů a lze na nich modelovat kvantový chaos. V budoucnu by se mohly například použít při popisu struktur z uhlíkových nanovláken nebo při vývoji kvantových počítačů,“ říká dr. Lipovský.

Přírodovědecká fakulta UHK se od svého vzniku od roku 2010 podílela (nebo se aktuálně podílí) na 18 projektech podpořených Grantovou agenturou ČR, podobně úspěšná je i v zisku projektů Technologické agentury ČR a dalších. •

UHK se probojovala mezi tisícovku nejlepších univerzit na světě. Vědecký výkon a rostoucí internacionalizace vedou k premiérovému umístění v QS World University Rankings

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Zatímco v roce 2020 se UHK umístila pouze v dílčím žebříčku QS World Ranking Emerging Europe & Central Asia, v roce 2021 oslavila pozici v hlavním srovnání prestižního mezinárodního žebříčku QS World University Rankings, a to navíc v rámci první tisícovky nejlepších světových univerzit. V českém prostředí patří UHK mezi deset nejlepších.

„Jen dostat se mezi univerzity, které žebříček QS World University Rankings vůbec hodnotí, je velmi složité a rozhodně ne samozřejmé. Rozhoduje mnoho faktorů a hodnotících kritérií. To, že jsme dokonce dosáhli na sdílenou 801.–1 000. pozici, vnímám jako obrovský úspěch a výborné ocenění společné práce vědců a vědkyň z UHK,“ **říká rektor Kamil Kuča s tím, že vedle internacionalizace instituce se při hodnocení a srovnávání s ostatními světovými univerzitami hledí třeba na tzv. akademickou reputaci a intenzitu výzkumu.**

„Zejména v této oblasti jsme s ohledem na stále rostoucí počet kvalitních publikací a dosažených citací v prestižních časopiseckých výstupech dosáhli výborného hodnocení, a proto jsme tak ‚vyrostli‘,“ dodává Kuča, který se sám jako toxikolog na rostoucí reputaci UHK pravidelně publikačně podílí.

Naposledy se svým mezinárodním týmem složeným ze spoluautorů z Přírodovědecké fakulty publikoval článek v jednom z nejprestižnějších světových odborných časopisů Alzheimer's & Dementia hodnoceným IF 17.127.

Vedle tzv. Šanghajského žebříčku a rankingu společnosti Times Higher Education (THE) je právě QS World University Rankings doplněním trojice nejprestižnějších a nejdůvěryhodnějších mezinárodních srovnání, které kvality vysokých škol poměřují.

„Z České republiky se dostalo do tohoto srovnání patnáct univerzit, přičemž naši pozici v rámci tuzemského prostředí sdílíme s Českou zemědělskou univerzitou v Praze, Mendelovou univerzitou v Brně a Technickou univerzitou v Liberci,“ navazuje na výsledky srovnání prorektor UHK pro vědu a tvůrčí činnost Ondřej Krejcar.

Podle něj UHK v oblasti vědecko-výzkumné činnosti pod vedením rektora Kamila Kuči rychle roste, což je evidentní například při

srovnání současného stavu s rokem 2016, kdy se vedení univerzity ujímal. *„Od roku 2016 nastal poměrně značný růst v počtu, ale i kvalitě publikovaných článků indexovaných v JCR, v prestižním indexu databáze Web of Science. Ten resultoval změnu nastavení cílů jak na rektorátní, tak následně fakultní úrovni a cílené směrování a podporu tvorby kvalitních publikací a mezinárodní spolupráce na jejich tvorbě. To vše vedlo ke zdvojnásobení počtu těchto článků ročně do roku 2020 ze 150 na 300 a zároveň ke zkvalitnění směrem k první čtvrtině kvality dle IF JCR,“* vysvětluje prorektor Krejcar.

Vedle vědy a výzkumu je zásadním indikátorem hodnocení také míra internacionalizace. A i to je oblast, ve které Univerzita Hradec Králové, byť jako univerzita regionálního charakteru, boduje a je velkou konkurencí tradičním vysokým školám v Česku.

„Počty zahraničních studentů i zaměstnanců na UHK postupně rostou, stejně jako počty přijíždějících i vyjíždějících studentů. Absolutní počty mobilit na UHK se pohybují ve výši, kterou jinak vykazují vysoké školy s výrazně vyššími celkovými počty studujících. UHK dokonce čerpá 10 % rozpočtu na mezinárodní kreditovou mobilitu v rámci projektu Erasmus+ v ČR a patří mezi tři nejúspěšnější české univerzity,“ pokračuje prorektorka UHK Leona Stašová odpovědná za mezinárodní spolupráci.

Vedle prestižní pozice mezi 62 % nejlepších světových univerzit v žebříčku QS World si UHK vybojovala své místo také v rámci rozmanitých rankingů Times Higher Education nebo v žebříčku zaměřeném na udržitelnost UI Green Metric.

„Vím, že názory kolegů a kolegyň v otázce rankingů a mezinárodních srovnání se liší, a ne všichni snahu UHK bodovat v těchto žebříčcích sdílí. Je si ale třeba uvědomit, že zahraniční akademičtí pracovníci i zahraniční studenti velmi často kvalitu případných partnerských institucí hodnotí právě na základě těchto srovnání. Nebýt v těchto žebříčcích znamená nebýt na mapě světových univerzit, což je cesta, po které Univerzitu Hradec Králové jako rektor rozhodně nepovedu. Na nezávislá srovnání tohoto typu dál navazuje ochota partnerů podílet se např. na společném výzkumu, publikacích či spolupráci v rámci evropské univerzitní aliance. Je to zkrátka trend, který si nesmíme nechat utéct. Naopak, máme sílu udávat směr a patřit k nejlepším v rámci mezinárodního společenství,“ uzavírá historický úspěch rektor UHK Kamil Kuča. •

Čtyřdenní mezinárodní konference „Why and How We Give and Ask For Reasons: Philosophical and Scientific Perspective“

PETR MATĚJÍČEK KATEDRA FILOZOFIE A SPOLEČENSKÝCH VĚD FF UHK

Ve dnech od 19. do 22. října 2021 proběhla v prostorách hlavní budovy Muzea východních Čech čtyřdenní mezinárodní konference s názvem Why and How We Give and Ask For Reasons: Philosophical and Scientific Perspective.

Organizace konference byla součástí EXPRO grantového projektu Naturalizovaný inferencializmus: normy, významy a důvody, který získal mezinárodní tým badatelů pod vedením prof. Peregrina v roce 2019. Tematicky se konference zaměřila na jednu ze stěžejních otázek celého projektu, tj. jak a proč zdůvodňujeme své jednání a myšlení z perspektivy filosofických přístupů (především inferencialismu) či výsledků jiných relevantních věd, jako je logika, kognitivní psychologie a evoluční teorie.

Konference byla organizována hybridní formou: i vlivem pandemické situace se část účastníků – z řad přednášejících i posluchačů – připojila prostřednictvím online konference. Do programu bylo zařazeno celkem 22 přednášek. Pozvání organizátorů v rámci vyžádaných přednášek přijali Robert Brandom (University of Pittsburgh) s přednáškou Reasoning, Reason Relations, and Semantic Content, Bahar Köymen (University of Manchester) s tématem Ontogeny of Human Reasoning, Josef Perner (University of Salzburg) s příspěvkem The Seven Heavenly Virtues of Teleology a osobně přijel Hilary Kornblith (University of Massachusetts Amherst) s přednáškou The Social Practice of Giving and Asking for Reasons. Dále se do programu zapojili přednášející z univerzit v Kanadě, USA, Velké Británii, Irsku, Německu, Itálii či Kataru. •

Další milník mezinárodní vědecké spolupráce! UHK, Granadská univerzita a Technická univerzita v Košicích podepsaly Partnership Agreement pro projekt Technology Transfer Together

MATYÁŠ STRNAD ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Univerzita Hradec Králové navazuje na dlouhodobě dobré vztahy se zahraničními univerzitami ve Španělsku a na Slovensku a rozšiřuje spolupráci na oblast transferu znalostí a technologií. Zapojené instituce společně rozpracují problematiku převádění technologicko-průmyslových inovací do obchodního prostředí zejména s ohledem na patentově právní a autorskou ochranu vědeckovýzkumných výstupů. UHK se bude moci učit od partnerů, u nichž je technologický transfer již dlouhodobě úspěšně rozvíjen. Výše dotace poskytnutého grantového projektu je 169 tisíc eur.

Strategická partnerství ve vysokoškolském sektoru jsou projekty, jejichž cílem je vytváření inovativních vzdělávacích výstupů, postupů a myšlenek a kde je důraz kladen na propagaci a šíření výsledků. Do takového partnerství musí vstoupit alespoň 3 organizace ze 3 programových zemí a délka trvání projektu jsou 2 až 3 roky. *„Do projektů se mohou zapojit nejen vysokoškolské instituce vlastnící ECHE, ale také podniky, výzkumné ústavy, knihovny, nemocnice či další vzdělávací instituce,“* říká prorektorka pro zahraniční vztahy Leona Stašová.

„Průlomový projekt se zaměřuje na rozvoj celého spektra akademické obce UHK, Univerzity v Granadě a Technické univerzity v Košicích. Přispěje k rozšíření znalostí a dovedností nutných k úspěšnému přenosu technologického pokroku na trh v podobě spin-off podniků u vyučujících, kteří získané vědomosti dále převádějí na studenty, stejně jako u studentů samotných a zaměstnanců univerzity, kteří činnosti spojené s touto aktivitou administrují," **popisuje projekt prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Ondřej Krejcar.**

„Samozřejmostí je kladení důrazu na regionální specifika zapojených institucí a sdílení efektivní praxe. Kurz, coby jeden z výstupů projektu, je naplánován k uvedení do studijních plánů během roků 2021 a 2022," dodává prorektorka pro studium a spolupráci s praxí Petra Marešová.

Vznikl také unikátní edukační prostředek v podobě letní školy, s tématy Transfer technologií a Duševní vlastnictví, opět přístupný cílové skupině tří zapojených univerzit a ve spolupráci s domácími i zahraničními odborníky z daných oblastí. Metodologický přínos letní školy spočívá především ve zlepšení institucionálních podmínek pro další edukaci studentů a akademiků v oblasti transferu znalostí a technologií obohacených o zkušenosti z mezinárodního a multikulturního prostředí.

„Dopad této nové spolupráce se dlouhodobě projeví i v širší oblasti přesahující rozvoj schopností zapojeného akademického personálu. Zefektivněním přenášení technologického pokroku, vznikajícího na univerzitách, do komerční sféry dochází k rozvoji trhu jako takového," doplňuje rektor UHK Kamil Kuča. V tomto kroku je důležité vybavit vědecký i technicko-provozní personál potřebným know-how. První fází projektu je také přípravný workshop na UHK zaměřený na klíčové body v procesu transferu technologií, duševního vlastnictví a zákonných aspektů celé problematiky v jednotlivých zemích.

Na Granadské univerzitě studuje nebo pracuje přibližně 80 tisíc osob. Se svými 82 spin-off firmami představuje nejen v kontextu Španělska velmi důležitou výzkumnou instituci i v oblasti aplikované vědy, přitom je však strukturou obsahující kromě technických a přírodovědných i humanitní a sociálně-vědní fakulty podobná naší UHK. Technická univerzita v Košicích může i díky své dlouholeté tradici v regionu sdílet dobrou praxi svého funkčního a efektivního Úseku inovací a transferu technologií a jedné z nejsilnějších reálných spin-off firem v rámci slovenských univerzit. •

RUR – 100

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Není neznámo, že ke světové premiéře Čapkovy hry RUR – Rossum's Universal Robots došlo 2. ledna 1921 v Hradci Králové, ve městě autorových prvních let gymnaziálních studií, a to shodou okolností. Ty vycházely jednak z poměrů v pražském Národním divadle na konci roku 1920 a jednak z furiantství a skvělé kondice královéhradeckých ochotníků ze souboru Klicpera.

„Právě tato hra udělala z autora mezinárodně proslulého Karla Čapka. Znamenala fenomenální úspěch. Zajímavě podala aktuální, oslovující téma. Hra a mladý dramatik výborně reprezentovali teprve nedávno vzniklou Československou republiku. V literárních a kulturních dějinách Hradce Králové patří uvedení Čapkovy hry v roce 1921 mezi největší události," vysvětluje Jan Bílek z Katedry českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UHK.

K připomenutí tohoto jedinečného počinu se sešly Divadlo Drak, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Klicperovo divadlo a Komité Čapek Hronov a připravily program pod názvem RUR – 100 k výročí sta let od světové premiéry.

V lednu 2021 mohla být zpřístupněna pouze virtuální výstava nazvaná První, i když shodou náhod, kterou realizovali za Pedagogickou fakultu UHK Jan Bílek a za Klicperovo divadlo Martin Sedláček. Je stále umístěna na webových stránkách divadla a těší se na vaši návštěvu. Tamtéž si můžete rovněž pustit doprovodný rozhovor s Janem Bílkem.

Celodenní program se mohl konat až 6. října 2021. Jeho prvním pořadem byl druhý ročník literárněhistorické konference Hradec Králové Čapkům. Uskutečnil se za podpory Královéhradeckého kraje v jeho sídle. S příspěvky vystoupili Mgr. Aleš Fetters o Heleně Čapkové, dr. Michal Pehr o Heleně Koželuhové, dr. Jan Květina z Filozofické fakulty UHK o Karlu Čapkovi, dr. Jan Bílek z Pedagogické fakulty UHK o světové premiéře RUR v Hradci Králové, Josef Vašát o slovu robot a Mgr. Lenka Lázňovská o aktuálním uvádění her bratří Čapků.

Dva odpolední pořady přinesly scénické čtení Klicperova divadla pojmenované Mezi vědou a mystikou – deux in machina, jehož text, navazující na téma RUR, napsal dramaturg Martin Satoranský a za podpory uměleckého šéfa Pavla Kheka

nastudovali herci Anna Kratochvílová, Jan Bílek a Vojtěch Říha. Čapkovy vlastní texty přednesli herci František Staněk a Martina Nováková. Navazovalo mezioborové kolokvium Člověk – robot s hosty prof. Pavlem Janouškem z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky, dr. Janou Kostincovou z Pedagogické fakulty UHK, prof. Janem Libigerem z Fakultní nemocnice Hradec Králové a Bc. Tomášem Kracíkem z Fakulty informatiky UHK, které moderovala a závěrem opatřila dr. Nella Mlsová z Pedagogické fakulty UHK.

Den zakončil podvečer v Divadle Drak, které uvedlo svoji inscenaci R.U.R. 2.0, jež rozvíjí motiv Čapkovy hry spočívající v emoci coby projevu polidšťujícího faktoru. V divadelní výstavní síni provedl Tomáš Jarkovský komentovanou prohlídku instalace Továrna na utopii. Oba pořady jsou na repertoáru divadla a doporučujeme je k návštěvě.

Z iniciativy Katedry českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty tak Hradec Králové výše představeným širokým programem důstojně připomenul sto let mimořádně úspěšné Čapkovy hry, prvně uvedené na jeho půdě. •

NOC VĚDCŮ

Všemi smysly, 30. září 2022

Noc vědců je tradiční vědecko-popularizační akce, při které Univerzita Hradec Králové zábavnou formou prezentuje výzkumné úspěchy vědkyň a vědců. Více na www.nocvedcu.cz/mesto/hradec-kralove

Devatenáctý ročník vědecké konference Hradecké ekonomické dny (HED) 2021 se uskutečnil online. I přesto byla účast srovnatelná s předchozími ročníky

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Hradec Economic Days (HED) pořádá Fakulta informatiky a managementu UHK ve spolupráci s Ekonomickou univerzitou ve Wrocławi a Ekonomickou univerzitou v Krakowě již od roku 2003. V roce 2021 přibyl k dvoudenní akci ještě jeden spolupořadatel, a to Jihočeské Univerzitní a Akademické centrum transferu technologií, které se zapojilo v rámci projektu OP VVV.

Předjubilejní ročník byl bohužel, jako většina událostí roku 2020 a 2021, poznamenán pandemií, a tak se celé dění přesunulo do prostředí MS Teams. Akci moderoval doktor Ivan Soukal, jeden z hlavních pořadatelů konference, který v úvodu předal slovo rektorovi Kamilu Kučovi a děkanovi FIM UHK Josefu Hynkovi. Prorektorka pro studium a spolupráci s praxí a současně předsedkyně konference Petra Marešová poté akci oficiálně zahájila.

Následovaly prezentace tří ve svém oboru etablovaných odborníků. První hovořil exguvernér ČNB a nynější předseda dozorčí rady ČSOB Zdeněk Tůma na téma dvou velkých krizí a otázky, co bude následovat. K tématu krizí přispěl také absolvent FIM UHK doktor Pavel Čejka ze společnosti Tableau Software v Londýně. Ve své prezentaci poukázal na několik projektů zaměřených na možná řešení krizových rozhodnutí. Zdůraznil hlavně důležitost rychlosti a přesnosti řešení, čehož je možné dosáhnout kvalitnější prací s daty a jejich vizualizací. Třetím řečníkem první části konference byl doktor Tiam-Lin Sze ze singapurské instituce pro transfer technologií IPI Singapore, který představil téma komercializace technologií a open innovation a předeslal doporučení, jakým

způsobem nejlépe propojovat akademiky s praxí. Doktor Sze mimo jiné spolupracuje s kanceláří transferu technologií Jihočeské univerzity a jeho dlouholeté zkušenosti byly příjemnou tečkou plenární schůze, kterou sledovalo v průměru přes 170 diváků.

Druhý blok konference byl věnován příspěvkům autorů z bezmála 13 zemí. *„V roce 2021 bylo po recenzním řízení přijato 95 příspěvků, jež byly zahrnuty do sborníku HED 2021, a my pevně věříme, že se i letos sborník objeví ve vědecké databázi Web of Science. V minulosti jsme slavili úspěch již více než desetkrát. Hradec Economic Days jsou současně v poslední fázi evaluace pro indexování v další prestižní vědecké databázi Scopus – přejme si štěstí,“* podotýká s úsměvem Ivan Soukal, který působí na Katedře ekonomie.

Součástí konference byly také tzv. peer-learning sekce transferu technologií vedené profesorem Ondřejem Krejcarem, prorektorem pro vědu a tvůrčí činnost UHK, a zahraničními hosty z Oslo Metropolitan University a z University of Granada. Velký ohlas měla přednáška řečníků z Technické univerzity Košice, doktorů Čižmára a Michalka. Doktor Čižmár představil ekosystém a procesy University Science Park Technicom a doktor Michalek reprezentoval „best practice“ na společnosti Ceelabs. Popsal sedmiletou cestu za úspěchem a představil produkt, který se úspěšně daří komercionalizovat i pro mezinárodní zákazníky.

Dalším hostem HED 2021 byl profesor Oldřich Rejnuš. Ten ve své prezentaci ostře varoval před budoucím ekonomickým vývojem, neuváženým zvětšováním peněžní zásoby a zadlužením. Tato přednáška měla velkou návštěvnost i z řad studentů, a to nejspíš proto, že neočekávali takto negativní předpověď. *„I když se v některých bodech přednášky Katedra ekonomie názorově odlišuje, byli jsme rádi, že studenti po této přednášce budou brát otázky zadlužení systému veřejných financí a monetární politiky mnohem vážněji,“* upřesňuje doktor Soukal.

„I když byl 19. ročník úspěšný, celý organizační tým doufá, že se jednalo o poslední distanční ročník a že se ten jubilejní dvacátý budeme moci sejít prezenčně. Osobní kontakt a tu pravou atmosféru konference přeci jen online forma nahradit nedokáže,“ shrnuje HED 2021 Ivan Soukal. •

21. září
slavnostní otevření FF UHK

Profesorská řízení pro ICT ve vzdělávání se budou konat nově na PřF UHK, pokračovat bude i habilitace v Didaktice fyziky

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové získala nově akreditaci ke konání profesorského a habilitačního řízení v oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání. Pro fakultu jsou to první profesorská práva, získala je po pouhých 10 letech své existence. Zároveň bude pokračovat v habilitačním řízení Didaktiky fyziky.

Obor Informační a komunikační technologie ve vzdělávání garantuje Katedra aplikované kybernetiky PřF UHK. *„Naše katedra se mu věnuje od roku 2007 v rámci stejnojmenného doktorského studijního programu,“* uvádí vedoucí této katedry a proděkan pro strategii a legislativu PřF UHK Štěpán Hubálovský.

„Silnou potřebu odborníků na tuto oblast ukázala i aktuální situace téměř rok trvající pandemie a on-line výuky. Integrace informačních a komunikačních technologií, včetně mobilních technologií a sociálních médií, do vzdělávání je v současné době nezpochybnitelným procesem. Roste potřeba změny ve způsobech využití ICT od pouhé distribuce vzdělávacího obsahu k rozvoji klíčových kompetencí žáků a ke zvyšování odpovědnosti za vlastní vzdělávání,“ popisuje dále Hubálovský.

Vzdělávání v oblasti informatiky se na Katedře aplikované kybernetiky PřF UHK věnují na všech stupních studia. Nabízí bakalářské studium Informatika se zaměřením na vzdělávání, navazující magisterský program Učitelství informatiky pro střední školy a doktorský program ICT ve

vzdělávání. Štěpán Hubálovský dále dodává, že rozvoj tohoto oboru v České republice je zásadní pro udržení kvalitativní úrovně srovnatelné s mezinárodními standardy: *„Právě naše nové akreditace významně podpoří kvalifikační růst nových odborníků v celé republice, kteří mohou tuto oblast následně dále rozvíjet a modernizovat.“*

„Získání práv k řízení ke jmenování profesorem a ke dvěma habilitačním řízením považuji za obrovský úspěch fakulty. Vnímám to jako ocenění významné publikační a další tvůrčí činnosti našich pracovníků. V ICT ve vzdělávání jsme navíc v České republice průkopníky,“ uvádí děkan Přírodovědecké fakulty UHK Jan Kříž.

Práva ke konání habilitačního řízení v oboru Didaktika fyziky navazují na Přírodovědecké fakultě UHK nepřetržitě od roku 2012 do roku 2020. *„Můžeme tedy pokračovat v habilitování významných odborníků v didaktice fyziky nejen z České republiky, ale jak ukázala nedávná minulost i ze Slovenska a Polska,“* uzavírá děkan Jan Kříž. •

Nina Fárová z Katedry sociologie FF UHK získala Fulbright-Masarykovo stipendium

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK FOTO OTEVŘENÁ VĚDA, AKADEMIE VĚD ČR

Mgr. Nina Fárová, Ph.D., z Katedry sociologie FF UHK získala prestižní Fulbright-Masarykovo stipendium. Celý rok tak tráví na San Francisco State University, kde se bude ve Science, Technology and Society Hub věnovat výzkumu toho, jak je genderová dělba práce v domácnostech ovlivňována současnými moderními technologiemi.

Získání prestižního stipendia bylo samozřejmě velmi obtížné. *„V první řadě jsem musela najít univerzitní pracoviště v USA, které bude vhodné pro můj plánovaný výzkum, a také kontaktní osobu, která můj výzkumný pobyt odborně zaštítí, a stane se mi tak určitou mentorkou. Dále jsem musela napsat výzkumný projekt nejen o tom, co konkrétně plánuji v USA zkoumat, ale také jak moje činnost zde přispěje k prohloubení česko-americké výzkumné spolupráce v budoucnu. A v neposlední řadě, protože jsem se hlásila přímo na Fulbright-Masarykovo stipendium, jsem za sebou také musela mít nějaké občanské aktivity směřující ke kultivování veřejného prostoru, což je jedna z podmínek tohoto stipendia,“* uvedla dr. Nina Fárová z katedry sociologie.

„Při svém výzkumném pobytu na San Francisco State University budu zkoumat, jak moderní ‚chytré' technologie ovlivňují uspořádání genderové dělby práce v domácnosti. Tedy zda a jak tyto technologie přispívají ke změně práce v domácnosti, péče o děti či partnerských vztahů. V USA budu provádět výzkumné rozhovory nejen s lidmi, kteří žijí v těchto chytrých domácnostech, ale také s vývojáři a vývojářkami takových technologií přímo v Silicon Valley. Zároveň se zde budu učit, jak vůbec výzkumně uchopovat témata spojená s prolínáním genderu a technologií, protože to je oblast, které se v českém akademickém prostředí zatím nedostává příliš mnoho pozornosti," dodala dr. Fárová.

Nina Fárová se ve své výzkumné praxi věnuje studiu genderových otázek, a to hlavně z perspektivy sociologie a antropologie. Dlouhodobě se věnuje tématu mužů a maskulinit ve vzdělávání, dále se rovněž zaměřuje na vztah genderu, vědy a technologií. Soustředí se především na kvalitativní výzkum. Působí také jako výzkumnice Sociologického ústavu AV ČR v oddělení NKC – gender a věda, kde je součástí několika výzkumných projektů zaměřených na zkoumání české vědecké komunity. Je členkou Genderové expertní komory ČR a členkou pracovní skupiny Muži a rovnost žen a mužů (ÚV ČR). •

Američanka s českými kořeny se díky Fulbrightovu stipendiu na skok vrátila do rodné země

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Profesorka Dina Frutos-Bencze vyučovala na FIM UHK a současně se pod Katedrou managementu věnovala výzkumné činnosti. Svůj sen zkusit si v dospělosti žít a pracovat v zemi, kde má své kořeny, se jí poštěstilo díky prestižnímu Fulbrightovu stipendiu. Českou republiku si užívala po dobu 4 měsíců.

Dina se narodila v Praze do rodiny Češky a Kostaričana, kteří tou dobou pobývali v městečku Mšeno u Mělníka. Čeština jí tudíž není zcela cizí a poměrně dobře jí rozumí, přesto dává přednost anglickému jazyku, kterým převážně komunikuje a v němž na fakultě také vyučuje. Když jí byly přibližně tři roky, přestěhovala se rodina do Kostariky, kde Dina navštěvovala základní a střední školu. Tam pro změnu přičichla ke španělštině, kterou již dříve slýchávala od svého otce, a hojně ji využila i během své profesní kariéry. Ale ani země, ani jazyk ji neoslovily natolik, aby zde chtěla zůstat. Ve svých 18 letech se na vlastní pěst vydala za studiem do Spojených států amerických, a nadobro tak opustila Latinskou Ameriku a odloučila se od svých rodičů a dvou mladších sourozenců, sestry a bratra. *„Kostarika je krásná země, kam se mohu kdykoli vrátit za svými rodiči a sestrou, ale myslím si, že jsem tam nikdy nezapadla. Nechtěla jsem tam zůstat,"* vysvětluje svůj odchod Dina a dodává: *„Ve Spojených státech se mi podařilo získat stipendium na Louisiana State University a rozhodně nelituji, že jsem takové příležitosti využila."*

Svoji další životní kapitolu tedy započala v Louisianě, odkud se přesunula do Nového Mexika na University of New Mexico, kde během studií poznala svého životního partnera, se kterým má nyní tři děti. Kromě České republiky a Kostariky žila Dina také 4 roky v Maďarsku, odkud její manžel

pochází. *„Byla to pro mě výzva. Myslela jsem si, že když umím trošku česky, bude to snadné, ale nebylo. Začátky byly velmi obtížné. Pak jsem ale začala pracovat pro americkou firmu jako HR, kde jsem mimo jiné pomáhala s budováním pobočky v Praze. Později jsem se však začala orientovat spíše na USA a bylo mi nabídnuto místo na Floridě a následně v dalších zemích Spojených států, a tak jsme se nakonec vrátili zpět, "* vzpomíná Dina, která krátce pobývala také v Torontu v Kanadě. Ačkoliv je držitelkou jak českého, tak amerického pasu, jednoznačně se považuje za občanku Spojených států amerických. Přesto ji však nikdy nepřestala lákat představa, že se jednou na delší dobu vrátí do země, kde se narodila.

Dina původně vystudovala chemii. Té se ale ve svém profesním životě nevěnovala a velmi rychle přešla k obchodu. Následně se poměrně rozsáhle realizovala v oblasti Human Resource Managementu v korporátních firmách. Po narození prvního syna ale zjistila, že je třeba změnit povolání, a pustila se opět do studia, aby se mohla stát profesorkou. Nyní už 8 let učí na Saint Anselm College v Manchesteru v New Hampshire, kde se také s rodinou usadila. *„Myslím, že toto je mé místo pro život. Myslím, že se tu cítím doma. I když člověk nikdy neví, kam ho vítr zavane. Sama se ráda nazývám „Global citizen,"* dodává se šibalským úsměvem.

Vzhledem ke své cestovatelské povaze si usmyslela, že využije Fulbrightova stipendia a vrátí se na chvíli zpátky do země svého původu.

***„Pořád jsem v hlavě měla tu myšlenku, sen, jaké by to bylo, kdybych si mohla jako dospělá zkusit nějakou dobu žít, pracovat a v podstatě ‚fungovat' v České republice. Aby se nejednalo pouze o návštěvu příbuzných, jako tomu bylo doposud. Takže jak jen jsem se dozvěděla o Fulbrightovu stipendiu, okamžitě jsem zamířila do české kanceláře Fulbrightova programu v USA a snažila jsem se zjistit víc. Absolvovala jsem informační schůzky a navštěvovala semináře, abych zjistila, zda vůbec můžu být vhodnou kandidátkou, protože jsem věděla, že konkurence je veliká,"* popisuje Dina, jak se zrodil nápad o stipendium usilovat.**

„Je to poměrně dlouhý proces, který trvá přibližně 6 až 8 měsíců. S přípravou žádosti jsem proto začala už někdy v roce 2019, pak ale bohužel přišel covid, takže mi nakonec trvalo skoro dva roky, než jsem se konečně ocitla zde na půdě FIM," objasňuje.

Dina měla předem jasno, že nechce na univerzitu do Prahy. Jedním z důvodů byla

víra ve větší úspěch stipendium získat, protože podle jejích slov všechny Američany láká právě Praha. A druhým důvodem byl názor, že se poslední dvě dekády vše výrazně soustřeďuje do velkých měst, pročež chtěla své zkušenosti a znalosti předat dál v rámci menší univerzity.

Dina se svou žádostí uspěla na Fakultě informatiky a managementu UHK, kde vyučovala dva předměty a věnovala se také výzkumné činnosti, jež ji dle vlastních slov také velmi naplňuje. Její předmět Introduction to Social Innovation využíval převážně přístupu Design Thinking, který se ve své sociální povaze objevuje poměrně krátce. *„Samozřejmě inovace se týká převážně produktů a dalších věcí, které vyžadují určité vylepšení, ale sociální inovace nabírá na síle až posledních přibližně 10 let. Jedná se vlastně o současný pohled na věc, z hlediska toho, jak se může dané zlepšit modifikací či reorganizací části nebo částí toho, co už máme k dispozici, a to tak, aby se vyřešil daný problém nebo záležitost. Jde svým způsobem o hledání a využívání zdrojů, které se momentálně nabízejí. Může to být chápáno jak v malém měřítku, tak v poměrně široké škále,“* vysvětluje profesorka Dina.

„Jako příklad využití Design Thinking v praxi bych uvedla Afriku a vysoký výskyt HIV u těhotných žen. Hlavním cílem je, aby se matka chovala tak, aby se na dítě vir nepřenesl, a to nejen v době těhotenství, ale také následným kojením. V zemi žije spousta matek bez vzdělání a bez přístupu k jakémukoli poznání. V této problematice se pak nabízí tradiční řešení, a to sehnat více peněz, lékařů a nezbytných prostředků, aby se šíření viru z matky na potomka zabránilo. Namísto toho se ale začne pracovat s tím, co je bezprostředně k dispozici – s matkami, které si danou situací na vlastní kůži prošly. V tomto případě je třeba se ‚vyvoleným‘ důsledně věnovat, klást důraz na správné užívání medikace a na správný postup, důležitý je zejména osobní přístup, aby se podařilo z místních matek, které úspěšně své dítě od viru uchránily, vytvořit mentory,“ objasňuje na příkladu hlavní myšlenku Design Thinking Dina a shrnuje: *„Samozřejmě tento nový postoj k věci nepomohl problém vyřešit, ale pomohl jeho řešení posunout o krok vpřed.“*

Dalším předmětem, který Dina na fakultě přednášela, byl Managerial Methods. V rámci této výuky využívala platformy X-Culture, která je částečně spjata s předměty International Management a Human Resource Management, jež v USA vyučuje. *„Studenty umisťujeme do globálních virtuálních týmů o přibližně 4 až 5 členech. Tyto týmy pak virtuálně komunikují s reálnými společnostmi ve světě a snaží se najít cesty, jak expandovat do dalších zemí. Studenti tedy musí zpracovávat analýzy, navrhnout marketingový plán a hledat cesty, jak se na trhu plném konkurence prosadit,“* upřesňuje Dina.

Dina se již vrátila domů k rodině a k současnému zaměstnání a chce být také oporou svým dětem během studií. Současně stále koketuje s myšlenkou, že se přeci jen do budoucna ještě vydá někam na zkušenou. *„Saint Anselm College má v Orvietu v Itálii výměnný program, tak jsem přemýšlela, že bych to třeba mohla později zkusit. Tyto semestrální výměny mě prostě baví!“* dodává s úsměvem Dina, která trávila dlouhé podzimní večery v Čechách nejen zdokonalováním své češtiny, ale také paličkováním. •

Profesor Bohuslav Mánek obdržel významné ocenění Mezinárodní federace učitelů cizích jazyků

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Výroční cena za rok 2021 byla udělena profesorovi Bohuslavu Mánkovi za vynikající úspěchy v oblasti výuky anglického jazyka a literatury a jeho přispění k rozvíjení dobrých česko-anglických vztahů.

Profesor Bohuslav Mánek se profesně zaměřuje na překlady poezie. Svůj život zasvětil teorii a dějinám překladu zejména v období romantismu, konkrétně lorda Byrona, i překladům poezie modernistické a moderní (první překlady Williama Shakespeara do českého jazyka). V současné době se věnuje zejména recepci anglické literatury v českých zemích. Renesanční záběr pana profesora je také patrný v široké škále předmětů, jež vyučuje. Jako aktivní překladatel se věnoval překladům poezie, audiovizuálnímu překladu pro film a televizi a překladům odborných textů. Jeho překlady poezie (asi 300 básní) vycházejí od roku 1967 v časopisech a antologiích. Je také často oslovovaným konzultantem a hodnotitelem akademických kvalifikačních prací, a to jak v oblasti literatury a překladu, tak v oblasti didaktiky. Zanedbatelná není ani jeho popularizační a organizační činnost. Ve všech těchto oblastech je respektovanou osobností.

Ocenění bylo předáno profesorkou Janou Královou, předsedkyní Kruhu moderních filologů, vědecké společnosti sdružené v Radě vědeckých společností AV ČR, která profesora Mánka na cenu za Českou republiku navrhla. Předání ocenění předcházela přednáška profesora Mánka na téma Počátky české anglistiky a amerikanistiky.

Prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.,

vystudoval anglistiku a bohemistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 1970 pracoval jako odborný asistent na Katedře cizích jazyků Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové, kde učil angličtinu. V roce 1971 získal titul PhDr. a v roce 1984 titul CSc. Habilitoval na své pražské alma mater v roce 1992 a stal se docentem anglické literatury. Ve stejném roce přešel na Katedru anglického jazyka a literatury Pedagogické fakulty UHK, kde působí doposud. Profesorem dějin anglické a americké literatury byl jmenován na Filozofické fakultě Univerzity Palackého. Vyučuje mj. anglickou a americkou literaturu nebo dějiny překladu do češtiny. Je uznávaným odborníkem, přednášel a přednáší na několika fakultách a univerzitách, je členem vědeckých rad několika univerzit, člen redakčních rad odborných časopisů (např. Foreign languages, Lingua viva). Působil také v akreditační komisi na ministerstvu školství. •

V broumovském klášteře se uskutečnil další ročník Letní školy filosofie UHK

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

V září 2021 se uskutečnil již čtvrtý ročník Letní školy filosofie UHK. V tradičních prostorách kláštera Broumov se v rámci hlavního programu každý den konaly dopolední a odpolední přednáškové bloky.

Letní školu zahájila panelová diskuse s názvem Rusko v perspektivě v čele s hlavními hosty – novinářem Liborem Dvořákem a publicistou Alexejem Kelinem. Diskutovalo se o historii a současné dynamice česko-ruských vztahů.

„Účastníci mohli dále navštívit celkem 13 přednášek pokrývajících nejen aktuální filozofická a společenskovědní témata, ale i příspěvky spadající do oblasti historie, politologie či

religionistiky," uvedl jeden z organizátorů LŠF Petr Matějíček. Mezi přednášejícími se na letní škole představili mimo jiné Václav Bělohradský (Přežije demokracie antropocén?), Ivana Karásková (Evropsko-čínské vztahy ve světle propagandy a dezinformací), Tomáš Nejeschleba (Tadeáš Hájek z Hájku (1525–1600), polyhistor pozdní renesance), Zora Hesová (Islámské myšlení mezi paradigmaty), Tomáš Hejduk (Protestující, reflektující a tvůrčí disent) a další.

„Studentům maturitních ročníků byl ve spolupráci s Gymnáziem Broumov věnován

jeden z dopoledních přednáškových bloků pod vedením Iva Pezlara a Jana Černého, který byl tematicky zaměřený na problematiku filosofie videoher a původu filosofického zkoumání," uzavřel Matějíček. •

V Praze proběhl 20. ročník soutěže eLearning a 21. ročník konference eLearning 2021

BLANKA KLÍMOVÁ KATEDRA APLIKOVANÉ LINGVISTIKY FIM UHK

Ve dnech 2. a 3. září 2021 se opět konaly konference a soutěž eLearning, které byly z důvodu pandemie covid-19 v roce 2020 odloženy. Tentokrát se obě akce, které uspořádaly Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK), České vysoké učení technické (ČVUT) v Praze a zájmové sdružení EUNIS-CZ ve spojení s mezinárodní konferencí 30th Annual Conference of the European Association for Education in Electrical and Information Engineering (EAEEIE), odehrávaly ve futuristických prostorách Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky v Praze. Na uspořádání konference a soutěže dále spolupracovala Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání a akce se uskutečnila za podpory Czech Convention Bureau CzechTourism.

Úvodní plenární přednáška byla přednesena profesorem Josefem Hynkem, děkanem FIM, a týkala se vysoce aktuálního tématu, šlo o Strategický management v internacionalizaci univerzity z pohledu regionální univerzity, jako je Univerzita Hradec Králové, která si i navzdory řadě problémů v tomto ohledu počíná na mezinárodní scéně velmi dobře.

Po plenární přednášce pak prezidentka konference eLearning a hlavní organizátorka stejnojmenné soutěže docentka Petra Poulová zahájila soutěž. V tomto roce se do ní zapojilo celkem devět soutěžních eLearningových produktů jak z českých, tak slovenských škol. Všechny prezentované produkty byly velmi atraktivní a nesporně přispívají ke zvyšování kvality nejen českých, ale i zahraničních vzdělávacích systémů, neboť řada z produktů byla vícejazyčná.

„Mě osobně zaujaly online nástroje pro procvičování matematiky (Math4U, http://math4u.vsb.cz) či interaktivní online materiály pro výuku různých předmětů (https://vovcr.cz/portal). Proto se již těším na další ročník,“ **uvedla autorka článku docentka Blanka Klímová, vedoucí Katedry aplikované lingvistiky na FIM UHK. •**

STUDIO UHK

Podcast Univerzity Hradec Králové.

www.uhk.cz/studiouhk

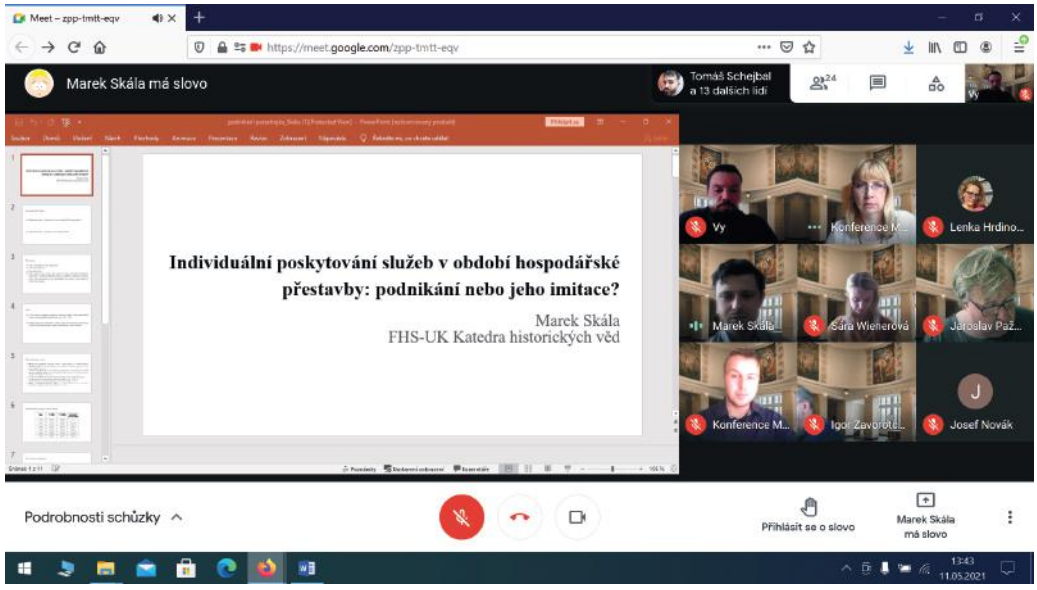
XVI. ročník konference České, slovenské a československé dějiny 20. století proběhl online

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

Ve dnech 10. a 11. května 2021 se uskutečnil již 16. ročník mezinárodní konference České, slovenské a československé dějiny 20. století, která je určena pro studenty doktorských studií a mladé vědecké pracovníky působící v oboru historie a příbuzných disciplín. Stala se již tradiční platformou pro sdílení výsledků odborné činnosti a potřebné odborné diskuse.

V loňském roce se poprvé k Historickému ústavu Filozofické fakulty UHK přidalo v roli spolupořadatele Muzeum východních Čech v Hradci Králové. Tato spolupráce se ukázala jako velmi přínosná. S ohledem na nejistou epidemiologickou situaci byla konference uspořádána online. Nicméně i díky tomu se podařilo udržet mezinárodní charakter akce. Na konferenci zaznělo dvacet šest příspěvků doktorandů a vědeckých pracovníků deseti českých a slovenských univerzit a vědeckých institucí. Tematicky příspěvky zahrnuly všechny dekády 20. století a nabídly pestrou škálu témat jako gender, kulturní dějiny, vzdělávání, historiografie, problematika ozbrojených složek i kapitoly z období komunistického režimu v Československu. I v online verzi proběhla konference v přátelské a tvůrčí atmosféře. Lze si jen přát, aby příští ročník proběhl tak jako ty předchozí naživo a účastníci nebyli ochuzeni o možnost neformálního setkání, které je důležitou součástí všech konferencí.

Vybrané příspěvky budou zveřejněny v recenzovaném sborníku, který vyjde koncem tohoto roku. Projekt je financován z programu Specifický výzkum 2021. •

Hrabal a jiní Češi v textech Bernharda Setzweina

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK FOTO MARIA VON STERN

Na začátku listopadu 2021 se v Brně uskutečnila premiéra divadelní hry Hrabal a muž u okna. Na přípravě jejího premiérového uvedení u nás se podílely i naše kolegyně z Katedry německého jazyka a literatury PdF UHK Jindra Dubová a Helena Dědičová.

Hra byla uváděna již od léta, ale slavnostní premiéra byla kvůli pandemii přesunuta až na 6. listopad 2021. Poprvé byla hra uvedena v červnu 2015 v německém Řezně. Černou komedii o jednom z nejvýznamnějších českých spisovatelů 20. století přivedl na jeviště Městského divadla Brno režisér Stanislav Moša.

Hrabal a muž u okna je divadelní hra německého spisovatele a dramatika Bernharda Setzweina, která nenásilným a zároveň neotřelým způsobem vyzdvihuje osobnost Bohumila Hrabala.

V popředí stojí ale především motiv oběti (zde Bohumila Hrabala) a jeho špicla. Z bývalého donašeče, který po celá léta s pocity nenávisti svou oběť špehuje, se nakonec paradoxně stává průvodce v nově zřízeném Muzeu Bohumila Hrabala, čímž spisovateli prakticky vzdává svůj hold.

Jindra Dubová a Helena Dědičová z Katedry německého jazyka a literatury PdF UHK byly brněnským divadlem přizvány, aby představily kontext Setzweinovy tvorby a zasadily ho do širšího rámce. Výsledkem jejich práce je podrobný rozbor zveřejněný v programu k divadelní hře.

Důvodem, proč současní bavorští autoři a autorky hledají a nacházejí svou inspiraci v Čechách, je podle Jindry Dubové blízkost bavorsko-české hranice a naše společná česko-německá historie. *„Většinou jsou tito autoři a autorky s příhraničním regionem nějak spjati, buď se zde narodili, strávili delší čas svého života, nebo se zde usadili. Zajímavý je fakt, že zpravidla nemají žádné příbuzenské vazby s Čechami, např. mezi po druhé světové válce nuceně vysídlenými Němci. Znalost tohoto prostoru se odráží v jejich dílech. Zmiňme například historické romány Manfreda Böckla či Friedla Thorwarda.“*

Nejvýraznější osobností, která v současnosti patří k nejznámějším bavorským autorům, je právě Bernhard Setzwein. Sám Univerzitu Hradec Králové navštívil v roce 2018 a měl zde i autorské čtení. Z literárněvědného hlediska nebyla doposud českým aspektům (námětům, motivům) v současné bavorské literatuře věnována odpovídající pozornost,

proto se na toto téma při své vědecké práci Jindra Dubová zaměřuje.

„Bernhard Setzwein ve svých textech zajišťuje stopy. Stopy toho, co bere čas, co by mohlo upadnout do zapomnění (...). Zaznamenává ale i naši aktuální současnost. Snaží se překračovat všelijaké hranice, nejen ty geografické, aby nám ukázal zdánlivě nemožné. Tím ale otevírá nové a nové otázky. Poskytuje nám neotřelý pohled na danou věc, pomáhá divákovi a čtenáři uvědomit si nové souvislosti a v neposlední řadě dokáže i pobavit. Objevuje velký svět v maličkostech, to podstatné v zdánlivě podřadném. (...) Na povrch se přes všední příběhy běžných dnů dere to esenciální. A nedělal to i Bohumil Hrabal?"

(výňatek z textu J. Dubové a H. Dědičové)

Odkazu nejvydávanějšího a nejpřekládanějšího českého spisovatele ve své hře Setzwein dostál. I rozbor a kontext Setzweinovy tvorby, který připravily J. Dubová s H. Dědičovou, plyne se stejně nádhernou lehkostí. Nabízí tak široké veřejnosti výsledky jejich literárněvědné činnosti v rovině populárně vědecké.

Bernhard Setzwein (*1960)

Narodil se v Mnichově, vystudoval zde germanistiku a národopis, dnes žije v bavorském Waldmünchenu. Od roku 1985 působí jako spisovatel na volné noze. Je stálým spolupracovníkem Bavorského rozhlasu v oblasti kultury a literatury. Začínal lyrikou, v současnosti píše hlavně prózu a divadelní hry. Už desítky let se z literárního hlediska věnuje bavorsko-českému sousedství, obzvláště pak ve své trilogii Die grüne Jungfer (2003, v českém překladu vyšla v roce 2007 pod názvem Zelená panna), Ein seltsames Land (2007), Der neue Ton (2012). Ve svém nejnovějším románu Der böhmische Samurai (2017) vypráví fascinující příběh rodiny Coudenhove-Kalergi z první poloviny 20. století, která sídlila v Poběžovicích v podhůří Českého lesa.

Mgr. Jindra Dubová, Ph.D.

Působí na Katedře německého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové v oboru literatura. Vystudovala německý jazyk a výtvarnou výchovu pro střední školy na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni. Studium zakončila diplomovou prací k tématu knížek lidového čtení Deutsche und tschechische Melusine. V roce 2014 obhájila disertační práci Bernhard Setzwein und der tschechische Aspekt in seinem Schaffen na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Jejím výzkumným záměrem jsou české aspekty v bavorské literatuře. Přednášela na tuzemských i zahraničních univerzitách k česko-německým tématům (Bayreuth, Magdeburg, Giessen, Istanbul, Funchal). Ve volném čase se věnuje rodině, kultuře, tvořivým činnostem, cestování a přírodě.

PhDr. Helena Dědičová, Ph.D.

Působí na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové od roku 1992. Studovala na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci obor Učitelství pro střední školy, předměty německý jazyk a český jazyk a literatura. V roce 2008 obhájila na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy disertační práci na téma Srovnávací studium slovního pořádku v německém a českém jazyce a vymezení kanonického pořadí syntaktických vztahů. Na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové se věnuje problematice německé syntaxe, textové lingvistice a výuce reálií Spolkové republiky Německo.

Vyučuje a přednáší na tuzemských i zahraničních univerzitách, např. Eichstätt, Graz, Sakarya. Ráda cestuje a tráví čas v přírodě. Svůj volný čas věnuje také kultuře, zvláště divadlu a hudbě. •

Hradecké dny sociální práce se podruhé v historii uskutečnily v online podobě

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF

XVIII. Hradecké dny sociální práce se v roce 2021 pod vlivem okolností spojených s šířením onemocnění covid-19 konaly v online formě. Téma: Politické, ekonomické, sociální a technologické výzvy pro sociální práci

Online podoba Hradeckých dnů sociální práce neměla žádné podstatné dopady na obvyklou strukturu konference. Přihlášenými příspěvky se podařilo naplnit šest odborných sekcí, z čehož jedna byla jako již tradičně mezinárodní. Účastníci konference nebyli ochuzeni ani o doprovodný program.

„Hlavní dopolední program i odpolední jednání v sekcích probíhalo ve velmi příjemné a spolupracující atmosféře, která alespoň částečně vyvážila absentující přímý sociální kontakt. Těší nás, že účast na naší konferenci byla až překvapivě hojná a zaznamenali jsme celou řadu velmi pozitivních zpětných vazeb. Z reakcí účastníků jasně vyplynulo, že konference byla právě v této době pro řadu akademiků, praktiků i studentů velmi vítaným a důležitým prostorem pro sdílení svých znalostí a zkušeností,“ shrnula manažerka konference Lucie Smutková. •

Mediálním partnerem konference je časopis: sp sociální práce sociálna práca

Vivat academia, Vivant professores!

Nová docentka pro obor Pedagogická psychologie Kateřina Juklová

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Rektor Univerzity Karlovy jmenoval s účinností od 1. ledna 2021 Kateřinu Juklovou docentkou pro obor Pedagogická psychologie, a to na základě návrhu Vědecké rady Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, na které Juklová 15. října 2020 úspěšně obhájila svou habilitační práci Osobní epistemologie budoucího učitele: predikce a podpora studijních procesů a výsledků.

Docentka Juklová se dlouhodobě věnuje psychologické přípravě budoucích učitelů, především aspektům efektivního lidského učení a možnostem jeho podpory. V rámci své pedagogické činnosti se soustřeďuje na výuku předmětů pedagogická psychologie, efektivní studijní strategie, psychologie učení, praktická metodologie pro učitele a psychohygiena pedagogické profese.

Jako řešitelka a spoluřešitelka se v minulosti podílela na řadě vědeckých projektů zaměřených především na zkoumání učení vysokoškoláků. Se záměrem přispět ke zkvalitnění pregraduální přípravy učitelů rovněž koordinovala řadu rozvojových projektů. V oblasti aktivně spolupracuje také se zahraničními kolegy z Polska, Nizozemska a Rumunska.

Je autorkou čtyř odborných monografií, několika přehledových studií a metastudií v prestižních tuzemských odborných periodicích, osmi studijních opor a množství příspěvků v zahraničních sbornících. V loňském roce se svými kolegy pro české prostředí adaptovala australský dotazník k hodnocení vysokoškolské výuky studenty. Vede vědecký tým v oboru psychologie na PdF UHK. V budoucnu má v plánu se zaměřit na podporu studijní autonomie budoucích učitelů a rozvíjení jejich reflektivního usuzování.

Doc. Mgr. Kateřina Juklová, Ph.D., působí na pedagogické fakultě od roku 2002, od roku 2005 rovněž jako pracovnice Informačně-poradenského a kariérního centra UHK (IPaKC UHK) v oblasti psychologického poradenství a psychoterapie a od roku 2012 také jako vedoucí Katedry pedagogiky a psychologie. Garantuje bakalářský studijní program Učitelství praktického vyučování. Je členkou vědecké rady časopisu Pedagogická orientace a členkou řady odborných profesních organizací. Působí v Komisi pro tvůrčí činnost a v Komisi pro studium v rámci RVH PdF UHK. Od června 2020 je členkou Vědecké rady PdF UHK. •

Josef Bernard z Katedry sociologie FF UHK úspěšně završil habilitační řízení

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

Doc. PhDr. Josef Bernard, Ph.D., pracuje na Filozofické fakultě UHK a v Sociologickém ústavu AV ČR. Zabývá se zejména sociálně prostorovými nerovnostmi, problematikou samosprávy obcí a sociologií venkova.

„Svou habilitační práci jsem sestavil z několika odborných článků, které vyšly v českých a zahraničních časopisech. Zabývám se v nich sociální situací na periferním venkově. Především zkoumám projevy chudoby a různých forem sociálního znevýhodnění, kterým jsou obyvatelé venkovských periferií vystaveni. V jednom z těchto článků například s kolegou Jiřím Šafrem ukazujeme, že obyvatelé periferií dosahují výrazně nižších příjmů ze zaměstnání, než je v Česku obvyklé. V jiném článku zjišťuji, s jakými nároky se musí vypořádat rodiny, které v periferiích hledají možnosti skloubení péče o děti a zaměstnání. Zároveň ale upozorňuji na to, že celý koncept prostorové perifernosti je mnohorozměrný a komplikovaný. Existuje řada různých typů periferií, jejichž obyvatelé stojí před různými typy obtíží a výzev,“ popsal doc. Bernard. •

UHKaFFé

Podcast Filozofické fakulty UHK.

www.uhk.cz/ff

Nový docent na Katedře kulturních a náboženských studií PdF UHK

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Rektor Univerzity Karlovy prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., jmenoval k 1. říjnu 2021 Davida Boumu docentem pro obor Katolická teologie, a to na základě návrhu Vědecké rady KTF UK Praha.

Docent David Bouma úspěšně obhájil svou habilitační práci „Není tady. Byl vzkříšen." Ježíšovo zmrtvýchvstání v biblickém, fundamentálně teologickém a systematickém pohledu u Hansjürgena Verweyena, Hanse Kesslera, Josepha Ratzingera a Klause Bergera.

Doc. Mgr. David Bouma, Ph.D., působí na Katedře kulturních a náboženských studií Pedagogické fakulty UHK, kde vyučuje mj. religionistiku, judaistiku, teologii, problematiku sekt, destruktivních kultů a komerční manipulace, psychologii náboženství a vede semináře sociálně psychologického výcviku. Je autorem tří monografií a řady článků. Odborně se profiluje zejména v kontaktu s německým a italským akademickým světem a zaměřuje se především na otázky související se vztahem kritické racionality a křesťanství. Věnuje se také přednáškové činnosti pro veřejnost, psaní popularizačních článků a vedení seminářů pro vzdělávací a neziskové organizace (hospice, charity, školy). Působí též na Katedře filosofie a systematické teologie KTF UK v Praze. Mezi jeho koníčky patří labužnictví. Někdy však upřednostňuje sport, rád plave a lyžuje.

Aktuálně připravuje vydání klíčových pasáží své habilitace v sérii článků pro české i zahraniční odborné časopisy. Část svého času věnuje pastoraci, především spirituálnímu doprovázení, včetně osob v těžkých životních situacích. •

Petr Tučník byl jmenován docentem v oboru Systémové inženýrství a informatika

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

S účinností od 1. 11. 2021 jmenoval rektor UHK Petra Tučníka docentem. Habilitační práci s názvem „Agentově-orientované výpočetní ekonomiky“, kde se zaměřil zejména na problematiku využití multi-agentových přístupů pro modelování různých ekonomických jevů a systémů, úspěšně obhájil 22. září 2021 před Vědeckou radou FIM UHK.

Docent Tučník vystudoval Filozoficko-přírodovědeckou fakultu Slezské univerzity v Opavě (FPF-SLU), obor Informatika a výpočetní technika, kterou dokončil v roce 2005. Po absolvování krátce působil jako doktorand na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě v Ostravě. Na FIM působí od roku 2006, kdy byl přijat na pozici odborného asistenta na Katedře informačních technologií. O rok později se stal současně i doktorandem a pod vedením svého školitele profesora Petera Mikuleckého své doktorské studium zdárně ukončil v roce 2011. V roce 2013 na FPF-SLU obhájil rigorózní práci s názvem „Agentově-orientované autonomní systémy na bázi vícekriteriálního rozhodování v inteligentních prostředích“.

Odborně se zabývá primárně problematikou návrhu a rozhodování v autonomních systémech na bázi multi-agentových systémů. Mezi další oblasti jeho specializace patří například modelování firemních procesů a projektové řízení. V těchto oblastech také garantuje a vyučuje na FIM předměty, jako jsou Autonomní systémy, Řízení projektů, Úvod do umělé inteligence, Kognitivní vědy, Objektové modelování 1 a Ontologie a sémantický web.

V současné době se podílí na řešení mezinárodního projektu ve výzvě COST, kde se zabývá problematikou mitigace dopadů přírodních katastrof (tsunami). Dále je pak spoluřešitelem projektů aplikovaného výzkumu, které jsou zaměřeny na design a zavádění bezpapírové laboratoře, a nově se zabývá i projektem řešícím kyberbezpečnost v kontextu tzv. smart city.

Ve volném čase se věnuje četbě a turistice a aktivně sleduje různá společenská témata a celosvětové zpravodajství. •

Eduard Droberjar z Katedry archeologie FF UHK byl jmenován profesorem

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

Eduard Droberjar z Katedry archeologie FF UHK byl dne 16. listopadu 2021 jmenován prezidentkou Slovenské republiky Zuzanou Čaputovou do akademické hodnosti profesora pro obor klasické archeologie.

Prof. Eduard Droberjar je specialista na dobu římskou a na dobu stěhování národů. Ve výzkumné práci se zabývá různými aspekty studia doby římské v barbariku, archeologií polabských Germánů (Svébů), římsko-germánskými vztahy a dobou stěhování národů.

Absolvoval Humboldtovo vědecké stipendium v Mohuči (Mainz), je dopisujícím členem Německého archeologického ústavu (Deutsches Archäologisches Institut) a pracovníkem Slovenské akademie věd (Archeologický ústav SAV v Nitre).

Založil mezinárodní protohistorické konference, z nichž vycházejí sborníky „Archeologie barbarů“. Účastní se mezinárodních projektů a byl řešitelem grantů (např. Dobřichov-Pičhora, Migrace Germánů mezi Labem a Dunajem, Třebusice, Jevíčko a Malá Haná v době římské). Je autorem více než 170 publikací (z toho devíti monografií). •

Karel Šilhán jmenován profesorem pro obor Environmentální geografie

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

Na návrh Vědecké rady Ostravské univerzity byl v prosinci 2021 jmenován profesorem pro obor Environmentální geografie doc. Karel Šilhán, Ph.D., působící na Katedře biologie Přírodovědecké fakulty UHK.

„Získání profesorského titulu je pro mě především odměnou za mnoho let ve vysokém pracovním nasazení, kdy jsem většinou nevěděl, který den v týdnu je. Velice si tohoto ocenění mé dosavadní vědecké i pedagogické činnosti vážím a udělám maximum, abych ho mohl nosit se ctí. Zároveň je to pro mě úroveň, o které jsem si jako student nikdy nemyslel, že jí mohu dosáhnout. Proto je pro mě i velmi povzbuzujícím potvrzením faktu, že poctivé úsilí může vést k dosažení nejvyšších met,“ reflektuje profesor Šilhán svou dosavadní vědeckou dráhu.

Karel Šilhán vystudoval Fyzickou geografii a geoekologii na Ostravské univerzitě, kde následně získal i doktorský titul v oboru Environmentální geografie. Habilitační práci obhájil na Univerzitě Komenského v Bratislavě v oboru Fyzické geografie

a geoekologie. Zaměřuje se na fyzickou geografii a geomorfologii. Za klíčové pro svou kariéru však považuje původně náhodné seznámení se s vědním odvětvím dendrogeomorfologie, která analyzuje svahové pohyby prostřednictvím letokruhů stromů:

„Ta u nás do té doby prakticky neexistovala. První krůčky tak byly velmi neohrabané a, při ohlédnutí se zpět, až komické. Měl jsem však štěstí na důležitou podporu od mých starších kolegů. Druhým zdrojem energie pak byla práce s mými studenty, se kterými jsme postupně pronikali hluboko do tajů letokruhů. Výsledkem pak je současný stav, kdy se mi podařilo umístit Českou republiku na první místo na světě v produkci dendrogeomorfologických výsledků," **říká Karel Šilhán.**

Profesor Šilhán působí na Katedře biologie Přírodovědecké fakulty UHK a na Katedře fyzické geografie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity. Je také členem European Geoscience Union, American Geophysical Union a České asociace geomorfologů. Podílel se na 9 projektech GA ČR, z nichž 3 vedl jako hlavní řešitel. Výsledky jednoho z těchto projektů, Staré sesuvy: skutečně neaktivní, byly otištěny v časopisu Landslides (impakt faktor 6,58), který je na prvním místě v kategorii „engineering, geological" na Web of Science.

„Minimálním cílem do budoucna je udržet nastavený vědecký standard. V mém oboru vidím stále rozsáhlé volné prostory, které se budu pokoušet postupně vyplňovat a přispívat tak k výzkumu přírodních hazardů a katastrof z pohledu jejich vývoje v minulosti. Velkou výzvou jsou pro mě v nejbližších letech nadregionální až kontinentální rekonstrukce různých typů svahových procesů, jako jsou např. sesuvy nebo skalní řícení," uzavírá výhledem do budoucna nově jmenovaný profesor Karel Šilhán. •

Nová docentka Pedagogické fakulty UHK Marie Hubálovská

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Rektor Univerzity Hradec Králové jmenoval k 15. prosinci 2021 Mgr. et Mgr. Marii Hubálovskou, Ph.D., docentkou pro obor Informační a komunikační technologie ve vzdělávání, a to na základě návrhu Vědecké rady Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové. Doc. Mgr. et Mgr. Marie Hubálovská, Ph.D., úspěšně obhájila svou habilitační práci Vliv adaptivního e-learningu na efektivitu učení žáků základní školy.

Docentka Hubálovská se dlouhodobě věnuje problematice e-learningu a technického vzdělávání. V rámci řešených výzkumných témat je autorkou a spoluautorkou řady publikací, z nichž nejvýznamnější je studie „Assessment of the influence of adaptive E-learning on learning effectiveness of primary school pupils“.

Jako vedoucí Katedry technických předmětů Pedagogické fakulty UHK připravuje budoucí studenty v oboru technických předmětů. Ve své pedagogické činnosti se soustředí na výuku didaktiky technických předmětů pro základní a střední školy. Podílí se i na výuce technické a pracovní výchovy pro studenty učitelství 1. stupně základní školy. Je spoluřešitelkou projektu Národního pedagogického institutu „Rozvoj technického myšlení“.

Doc. Mgr. et Mgr. Marie Hubálovská, Ph.D., působí na pedagogické fakultě od roku 2015. Vedoucí Katedry technických předmětů PdF UHK je od ledna 2021. V budoucnu by se ráda zaměřila na rozvoj katedry, rozvoj studijního programu a implementaci nových trendů do výuky technických předmětů. •

Věda ji lákala od mala, teď díky Fulbrightovu stipendiu studuje toxikologii v USA

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

Absolventka magisterského programu Bioorganická chemie Veronika Skoupilová obdržela prestižní Fulbrightovo stipendium. Bude díky němu studovat na americké University of California San Diego (UCSD). Připojí se zde k výzkumné skupině, která se zabývá výzkumem acetylcholinesteráz, aby se dále věnovala syntéze nových oximových reaktivátorů a jejich charakterizaci in vitro a in silico.

„Už jako malá jsem tíhla k přírodním vědám a pořád si na dvorku zkoušela různé ‚experimenty‘,“ uvádí se smíchem Veronika své dětské začátky v chemii. Větší zlom ale nastal v roce 2013, kdy se vydala na letní brigádu do hotelového resortu v Egyptě.

„Jeden z mých přátel, kteří zde pracovali, byl Syřan. V té době zrovna došlo k útokům poblíž Damašku, ze kterého můj kamarád pocházel. A právě při něm byly zřejmě použity nervové plyny. Velmi mě to skrze něj zasáhlo a dlouho jsem přemýšlela, co bych mohla pro lidi v Sýrii udělat já, zda je vůbec v silách jednotlivce přispět k vyřešení takových komplexních problémů,“ popisuje dále.

Všechno do sebe zapadlo při studiu na vysoké škole. Na Přírodovědecké fakultě Univerzity Hradec Králové začala Veronika studovat program Toxikologie a analýza škodlivin. A protože se zdejší výzkumné týmy zabývají právě protilátkami při otravách nervově paralytickými látkami, mohla se brzy zapojit do výzkumu. *„Vypracovala jsem anglicky psanou bakalářskou práci zabývající se novými reaktivátory acetylcholinesteráz, tj. látek potenciálně účinných při terapii otrav nervově paralytickými látkami.“* Za svou bakalářskou práci dostala Cenu děkana Přírodovědecké fakulty UHK.

Zkušenosti čerpá i ze stáží: *„Část mé bakalářské práce jsem napsala na stáži v Záhřebu. Další stáž jsem absolvovala na Ústavu molekulární genetiky Akademie věd ČR. Tam jsem se věnovala již mé diplomové práci, která se zabývala tématem stárnutí a testování látek,*

které by mohly mít senolytický účinek (senolytika jsou látky potlačující stárnutí a nemoci z něj plynoucí na buněčné úrovni a díky jejich účinku je možné zvýšit kvalitu života u stárnoucích pacientů – pozn. red.).“

I v budoucnu by se Veronika chtěla věnovat výzkumu: *„Nastupuji právě na doktorské studium programu Toxikologie. Věda mě baví a ráda budu i předávat zkušenosti dalším studentům, a to nejen ty akademické, ale i ty z mých cest do zahraničí, a hlavně je dále motivovat, aby se nebáli během studia vycestovat mimo pohodlí domova a mohli si tak rozšířit obzory.“*

Komise J. W. Fulbrighta je česko-americká organizace založená na základě mezivládní dohody v roce 1991. Podporuje vzdělávací a kulturní výměny mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými. •

Poslechněte si také rozhovor s Veronikou Skoupilovou v Českém rozhlase.

Česko a Uruguay reflektují společné století na Česko-uruguayském sympoziu

SOŇA JANČUROVÁ ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

U příležitosti 100. výročí navázání česko-uruguayských diplomatických vztahů, Univerzita Hradec Králové společně s Honorárním konzulátem Uruguaye v České republice, uspořádali Česko-uruguayské sympozium. Tyto diplomatické vztahy jsou zcela unikátní, protože nikdy nebyly přerušeny. Díky své hluboce zakořeněné demokratické tradici Uruguay například – na rozdíl od mnoha jiných zemí – nikdy neuznala německou okupaci českých zemí v roce 1939. Proto je jednou z mála zemí s nepřerušenými diplomatickými vztahy. Výsledkem bylo sympozium konané na půdě UHK. Na konferenci vystoupilo 12 významných osobností, které se věnovaly uruguayské historii, politice a kultuře.

Sympozium zahájil velvyslanec Uruguayské republiky v Rakousku Juan Carlos Ojeda, který se zamýšlel nad dynamikou současné Uruguaye. Velvyslanec Chilské republiky Patricio Alejandro Utreras Díaz, který se konference rovněž zúčastnil, zdůraznil význam českých vazeb na Latinskou Ameriku. Celou konferenci moderovala honorární konzulka Uruguaye v Praze, Adriana Dergam.

„Sympozium je součástí série aktivit organizovaných unikátním studijním programem

Latinskoamerických studií, jejichž cílem je zviditelnit latinskoamerické otázky a problémy v České republice," doplňuje doc. Karel Kouba.

Během celodenních přednášek jsme poznali Uruguay z různých úhlů pohledu. Český historik Michal Zourek představil svou novou knihu o česko-uruguayských dějinách „100 años de relaciones checo-uruguayas". Profesor Josef Opatrný přednesl příspěvek o českých cestovatelích do Uruguaye (včetně slavné dvojice Hanzelka a Zikmund) a jejich nadšeném líčení země české veřejnosti. Dalšími tématy byly růst české a slovenské komunity v Uruguayi, srovnání totalitních a autoritářských režimů v dějinách obou zemí nebo pohled na unikátní praxi přímé demokracie v Uruguayi jako inspirace pro českou demokracii. Kromě toho jsme nemohli opomenout ani otázky národní identity. Úspěšně jsme navázali na národní vědomí v souvislosti s fotbalem, což vyvolalo pozitivní ohlas.

Během této konference, jež byla přenášena také online, jsme přivítali přednášející z Uruguaye, kteří se k nám připojili prostřednictvím platformy ZOOM, a to José Ramira Podettiho z Univerzity v Montevideu, který přednesl příspěvek o recepci díla uruguayského spisovatele José Enrique Rodóa v České republice, a Diega Hernándeze Nilsona z Univerzity Republiky (Uruguay), jenž nás seznámil s výzvami současné Uruguaye. •

Celý záznam naleznete na našem univerzitním YouTube kanálu.

Partneři:

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Velvyslanectví Uruguaye ve Vídni (Embajada del Uruguay en Viena) Rakousko

Ministerstvo zahraničních věcí – Uruguay (Ministerio de Relaciones Exteriores – Uruguay)

Univerzita Karlova

„Internacionalizace a zahraniční vztahy zůstávají prioritou UHK i v tomto nelehkém a zvláštním období,“ říká po návštěvě německého velvyslance prorektorka Leona Stašová

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Na konci minulého akademického roku přivítal kampus Na Soutoku vzácnou návštěvu. Představitelky UHK přijaly velvyslance Spolkové republiky Německo v České republice Christopha Isranga.

„Zájem pana velvyslance navštívit i přes svůj náročný program UHK nás velmi těší a potvrzuje, že internacionalizace studia a tvůrčí činnosti na naší univerzitě i navzdory složité době zůstává prioritou. Jsem velmi ráda, že je nám v tom německá strana v čele s panem velvyslancem Israngem silným partnerem,“ říká po setkání prorektorka UHK pro zahraniční vztahy Leona Stašová, která společně s proděkankou pro stejnou oblast na Pedagogické fakultě UHK velvyslance s doprovodem přijala.

***„Setkání s panem velvyslancem vnímám velmi významně i v symbolické rovině jako potvrzení zájmu o posilování a rozvíjení česko-německých vztahů. Představily jsme mu internacionalizační aktivity vázané na vzdělávání učitelů i na další studijní programy. Věnovali jsme se nejen výuce němčiny na českých školách, výuce češtiny v Německu, ale i nabídce studia akreditovaného v anglickém jazyce,“* doplnila proděkanka PdF UHK pro internacionalizaci Daniela Vrabcová.**

Nejvýznamnější spolupráce UHK s institucemi Spolkové republiky Německo se realizují díky aktivitám Katedry německého jazyka a literatury PdF UHK. Jejich výčet a náplň shrnuje vedoucí katedry Jana Ondráková: *„Pan velvyslanec byl příjemně překvapen aktivitami katedry, počínaje výukou oborového a neoborového studia a konče výukou německého jazyka v rámci Univerzity třetího věku. Podle jeho názoru stoupá počet německých firem, které působí na území České republiky a mají zájem zejména o spolupracovníky, kteří ovládají*

němčinu. Byl rád, že spolupracujeme nejen s řadou německých univerzit, ale rovněž s univerzitami a institucemi v Čechách a na Moravě. Zajímal se též o online výuku pro zahraniční studenty a o výuku češtiny se zprostředkujícím jazykem německým. Jakmile skončí protiepidemická opatření a uvolní se situace v zemi, rád se na velvyslanectví SRN v Praze setká s našimi studenty.“

SRN je skutečně významným partnerem UHK, například spolupráce v rámci programu Erasmus+ je navázána hned s 25 německými univerzitami. *„Obecně je Německo velmi oblíbenou destinací našich studujících v rámci výměnných pobytů. V předchozím období šlo dokonce o jeden z pěti nejfrekventovanějších cílů našich studujících v rámci zkušenosti studia v zahraničí,“* uzavírá prorektorka Stašová. ●

Studentům FF UHK přednášel velvyslanec Argentiny v ČR

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

V úterý 13. dubna 2021 nabídla Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové svým studentům i široké veřejnosti online přednášku velvyslance Argentiny v ČR Roberta Salafii o otázce Malvínských ostrovů a integračního procesu Mercosur.

„Pro studenty magisterského i doktorského programu latinskoamerických studií je možnost diskutovat s velvyslancem významné latinskoamerické země neocenitelná. Roberto Salafia, velvyslanec Argentiny v ČR, poutavě hovořil o dvou klíčových aspektech zahraniční politiky své země,“ sdělil organizátor přednášky doc. Karel Kouba z Katedry politologie FF UHK.

„Přednáška i následná diskuse se však zabývala hlavně tématem Malvínských ostrovů, které jsou okupovány Spojeným královstvím, ale suverenitu nad nimi si nárokuje Argentina. Blíží se 40. výročí války o toto souostroví, kterou vyvolala tehdejší argentinská vojenská diktatura. Po demokratizaci od roku 1983 však Argentina prosazuje výhradně diplomatické řešení sporu,“ uzavřel doc. Kouba. ●

Desítky posluchačů slyšely např. o členství Argentiny v mezinárodní organizaci Mercosur, která letos slaví 30. výročí svého založení.

Výstavu „Republika dvou národů: Příběh první evropské ústavy“ otevřeli významní zástupci čtyř států

SOŇA JANČUROVÁ ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

U příležitosti 230. výročí Ústavy 3. května z roku 1791 UHK hostila velmi vážené hosty. Bylo nám velkou ctí přivítat velvyslance Litvy Laimonase Talat-Kelpšu, chargé d’affaires ad interim Polska Antoniho Wręgu, ředitele Polského institutu Praha Macieje Ruczaje a Dzianise Kuchynského, referenta pro zahraniční záležitosti Světlany Tichanovské nejen na kulturní akci, ale i na pracovním setkání.

V této nelehké době přijali výše uvedení představitelé v doprovodu představitelů Královéhradeckého kraje a města Hradec Králové pozvání UHK. Navíc se jim podařilo současně otevřít venkovní výstavu, která byla k vidění ve studentském parku UHK, Objektu společné výuky, do 29. listopadu 2021. Je nám ctí, že si tito hosté našli čas na návštěvu, aby nás podpořili a projednali další možnosti spolupráce, nemluvě o tom, že náš kolega z Historického ústavu, dr. Jan Květina je autorem výstavy s názvem „Republika dvou národů | Příběh první evropské ústavy,“ která všechny tyto národy spojuje.

Téma je zcela zřejmé a Jan Květina nám jako historik přibližuje vývoj na těchto územích.

„Jsem moc rád, že i přes listopadové sychravé počasí mají Hradečáci možnost seznámit se s fascinujícím, byť v mnoha ohledech tragickým osudem Polsko-litevské unie a poznat, že kořeny ústavnosti i občanské participace ve střední Evropě není třeba hledat mimo náš prostor, ale ve vlastní historii. Podíváme-li se na aktuální dění v našem regionu, skýtá výstava unikátní svědectví o časech, kdy se obyvatelé Unie na území dnešního Polska, Litvy, Běloruska i Ukrajiny chápali jako občanští bratři a vlastní volnost vnímali nikoli jako svévoli, nýbrž jako svobodu své republiky. I v tom tkví silné memento první evropské konstituce, polsko-litevské Ústavy 3. května z roku 1791,“ komentuje Jan Květina.

Důležitost obrany demokracie je čin, který by měl mít na paměti každý stát. *„Stejně jako před 230 lety, polský, litevský a běloruský lid stojí společně na obraně svobody,“* velmi realisticky komentuje Dzianis Kuchynski, zahraniční referent Světlany Tichanovské.

Po výstavě následovalo oficiální setkání. *„Univerzita Hradec Králové sdílí společné hodnoty a vidí velký potenciál v další spolupráci. Kromě historických událostí doufáme v úspěšnou budoucnost ve společných aktivitách, které pozitivně ovlivní všechny strany. Při setkání padla myšlenka, kdy všichni zástupci*

uvedli, že by se rádi sešli a předali své znalosti studentům UHK. Věříme, že tato akce by mohla být pro naše studenty a obecně pro občany Královéhradeckého kraje velmi motivující. Věřím, že jsme tímto setkáním podpořili a posílili naši již existující spolupráci,“ shrnuje prorektorka pro zahraniční vztahy Leona Stašová.

UHK již uzavřela několik bilaterálních dohod s univerzitami v těchto zemích. Čísla nám dají přesnější představu. Dvacet šest dohod s polskými institucemi a šest s litevskými organizacemi. Navíc lze nalézt silný zájem z řad studentů Pedagogické fakulty UHK, kteří velmi často volí možnost studovat v Polsku, aby získali určitou praxi. Kromě toho vědci a výzkumníci UHK z obou zemí společně publikují. Jejich výstupy lze nalézt na webu Web of Science. Naposledy došlo ke spolupráci s litevskou Vilniuskou univerzitou, kdy se obě univerzity účastní stejného projektu. Z tohoto pohledu UHK nadále pracuje na rozvoji dalších možností nejen pro studenty, ale i pro vědce. •

Trošku jsme zariskovali, ale bylo to nejlepší rozhodnutí. Stáž na Floridě nám dala strašně moc

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Filip Oborník a Tomáš Pařízek už delší dobu plánovali, že s FIMkou vyrazí do zahraničí. Jejich plány jim ale nějakou dobu komplikovala epidemie koronaviru. Konečně v roce 2021 se studentům programu Aplikovaná informatika podařilo chytit příležitost za pačesy a vyrazit na pracovní stáž na Floridu. Ve výzkumném ústavu Institut of Human and Machine Cognition (IHMC) v Pensacole strávili 3 měsíce. Ale dostat se až tam nebylo jen tak.

Po takové zkušenosti v zahraničí jste toužili už delší dobu, je to tak?
Přesně tak. IHMC jsme si vyhlédli už předtím, ale pandemie nám naše plány bohužel překazila. Navíc jsem chtěl ještě na letní školu do Hongkongu, kde byl Tomáš už rok přede mnou a nemohl si to vynachválit. To ale bohužel kvůli pandemii taky nedopadlo. Letos ta situace ještě také nebyla nejrůžovější, ale nakonec jsme se s Tomášem rozhodli, že to riskneme, ačkoliv získat vízum nebylo vůbec snadné. Americká ambasáda u nás byla zavřená, tak jsme se rozhodli vyrazit do Madridu.

Takže jste si před odletem do USA udělali ještě menší výlet do Španělska?
V podstatě jsme se sbalili s tím, že z Madridu rovnou odletíme na Floridu, pokud budeme úspěšní. Dopředu jsme ale vůbec netušili, jak všechno dopadne, a v případě neúspěchu nám hrozila po návratu domů karanténa a případné komplikace, když bychom si chtěli o USA víza žádat příště. Naštěstí jsme

na ambasádě zjistili, že vízum získáme, ale museli jsme si na něj počkat, ovšem netušili jsme, jak dlouho. Takže jsme na vlastní náklady chvíli pobyli v Madridu a prodlužovali ze dne na den noc v hotelu, až jsme konečně

po 12 dnech obdrželi pasy. Ještě ten den jsme si zajistili PCR test a hned druhý den seděli v letadle směr Pensacola.

Co má takový výzkumný institut, jako je IHMC, na starosti?
Zabývají se převážně robotikou, informatikou a výzkumy vlivu různých diet a dalších věcí na výkonnost lidského těla. Většinou se jedná o zakázky pro armádu a vládní instituce.

Na čem jste konkrétně pracovali vy?
Já jsem spolupracoval na projektu, který se týkal vizualizace dat. Šlo o již existující projekt, který vizualizoval tok dat po síti. Cílem bylo upravit ho pro vizualizaci dat ze senzorů, které nasbírá bojový letoun při testovacím letu. Spolupracoval jsem na části, která měla za úkol uchovávat tato data a umožnit jejich zpracování pro následnou vizualizaci. Tomáš pak pracoval na platformě pro monitorování provozu na síti. Na začátku stáže pracoval na android aplikaci monitorující síťovou komunikaci na zařízení. Přibližně po 2 týdnech se přesunul na tvorbu webové aplikace pro zobrazování dat z monitoringu, kde si vytvořil frontend v Reactu a backend v Node.js.

Bylo to pro vás nové?
Pro mě se jednalo o naprosto novou zkušenost. S velkými daty jsem předtím neměl kromě velice obecné teorie žádnou zkušenost. Zároveň jsem si vyzkoušel i rozsáhlejší použití technologie Docker, se kterou jsem se před stáží setkal jen v rámci vzdělání. Tomášovi projekty umožňovaly, aby si sám zvolil technologie, na kterých aplikace

poběží. Tom se rozhodl pro kombinaci zajímavých technologií, se kterými neměl velké zkušenosti, ale chtěl své znalosti rozšířit, což se mu během stáže povedlo.

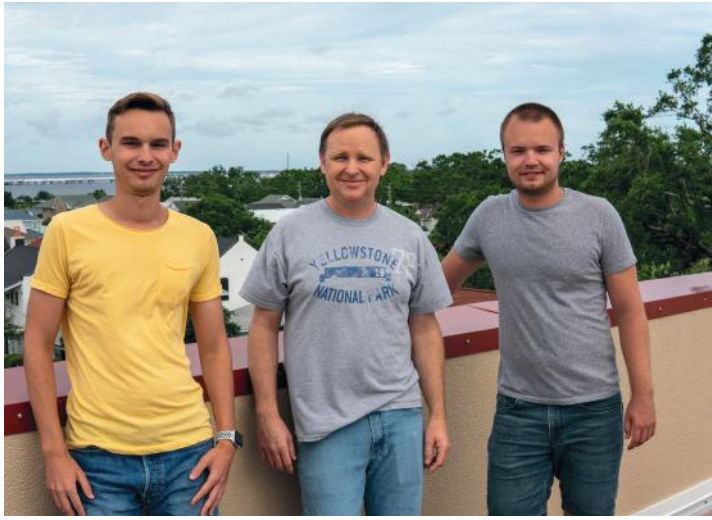
Využili jste znalosti z FIM?
Velkým přínosem byl rozhled v různých technologiích, díky kterému jsme se na projekty mohli podívat ze širšího pohledu a poměrně dobře se v nich zorientovat. Zároveň jako student je člověk zvyklý se pořád něco nového učit, což se nám hodilo, protože jsme oba pracovali s technologiemi, které jsme předtím tolik neznali.

Oba dva při studiu pracujete? Obohatilo vás to pro váš profesní život?
Oba dva jsme si ze stáže odnesli spoustu zkušeností s novými technologiemi. Zároveň jsme oba zvyklí na zakázkový vývoj softwaru, takže možnost vyzkoušet si výzkum bylo rozhodně zajímavé a přineslo nám to nový nadhled. Člověk řeší trochu jiné problémy, než na které je zvyklý ze školy a z práce.

Byla pro vás tato cesta přínosem z hlediska osobní zkušenosti?
Rozhodně, cestování člověku přinese skvělé zkušenosti do života. Myslím, že za oba můžu říct, že to nejdůležitější, co jsme si odnesli, je, že jakýkoliv problém se dá vyřešit, když se k němu člověk postaví čelem a nebojí se trochu zariskovat.

Měli jste čas na vlastní aktivity, na objevování neznámého prostředí, na cestování?
Práce v IHMC je sice dost odborná, ale vždy po práci jsme si našli čas něco podniknout. Ať už objevovat okolí Pensacoly, nebo i klidně vyrazit na víkend do města vzdáleného 8 hodin autem. Zároveň jsme podnikali spoustu aktivit s místními, což člověku poskytne krásný vhled na kulturu a život v Americe, který, troufnu si říct, na dovolené nemá šanci získat. IHMC nám dokonce umožnilo vzít si poslední týden dovolenou, a tak jsme procestovali i severovýchod USA – tedy Washington D.C., New York a Boston. Zároveň naše víza umožňovala v USA zůstat ještě měsíc po skončení stáže, a tak jsme si udělali 14 denní výlet do Portorika.

Jak jste vše zvládali po finanční stránce? Museli jste se hodně uskromnit nebo mít vlastní finanční polštář?
Amerika je obecně drahá země, takže v případě, když bychom chtěli vyžít čistě ze stipendia, museli bychom se hodně uskromnit, a ani tak bychom si pravděpodobně úplně nevystačili. S Tomášem jsme zvolili tu druhou cestu, že si to chceme co nejvíce užít, a tak jsme museli poměrně dost šáhnout i do vlastních financí. Každopádně to rozhodně stálo za to!

Doporučili byste studentům takovou zkušenost?
Rozhodně, tuto pracovní stáž můžeme doporučit všema deseti. Jsou to měsíce, na které ani jeden z nás nikdy nezapomene, a neuvěřitelně nás to obohatilo jak po profesní, tak i po osobní stránce. FIMka poskytuje v tomto směru neuvěřitelné možnosti, kam vycestovat, takže rozhodně by byla škoda toho za svoje studium co nejvíce nevyužít. •

Setkání nad běloruskou poezií

JAROSLAV SOMMER KATEDRA RUSKÉHO JAZYKA A LITERATURY PDF UHK

Studentkám a studentům Katedry ruského jazyka a literatury PdF UHK ale i široké veřejnosti se v červnu 2021 naskytla příležitost pobesedovat s běloruskou básnířkou Nastou Kudasavou. Autorka, která trávila na rezidenčním pobytu v ČR jeden měsíc, v jehož průběhu absolvovala několik besed a autorských čtení po celé republice, představila i básně ze své nejnovější tvorby.

Nasta Kudasava (Наста Кудасава, nar. 1984 v Rahačově) vystudovala ruskou filologii a navazující magisterský program v oboru Literární věda na Běloruské státní univerzitě. První básně publikovala v 15 letech v týdeníku Naša Niva. Upozornila na sebe hned první sbírkou Listí mých rukou (Лісце маіх рук, 2006). Po studiu v Minsku několik let žila s manželem v Petrohradě, v Homelu, na běloruském venkově, po rozvodu se vrátila do rodného Rahačova nad řekou Dněprem, kde vychovává syna a dceru. Dodnes vydala 4 básnické knihy, přičemž třetí – Mé nevymluvně (Маё невымаўля, 2016) – byla Běloruským PEN klubem uznána za nejlepší běloruskou knihu roku. V únoru 2021 se Nasta Kudasava stala držitelkou ceny Michase Stralcova a při této příležitosti vyšel její první rozsáhlejší výbor Jaro. Rtům je těsno (Вясна. Вуснам цесна). Během rezidenčního pobytu Nasta Kudasava připravovala sbírku věnovanou tématu běloruského protestního roku 2020, psala nové texty a pracovala na překladech básní udmurtské autorky Larysy Orechovové.

Rozhovor vedený dr. Jakubem Kapičiakem se týkal především poezie, jíž Nasta Kudasava psala v posledních měsících v reakci na události v Bělorusku. Kromě zpřístupněného osobitého pohledu básnířky na svět i vlastní tvorbu si všichni, kteří sledovali besedu v MS Teams, mohli vytvořit i obecnější představu o tom, jak je v Bělorusku organizován literární život a nakolik výrazným inspiračním zdrojem se staly události posledních měsíců.

Nasta Kudasava zakončila rozhovor autorským čtením. Zarecitovala v běloruštině tři ze svých nových básní, přičemž účastníkům besedy byly k dispozici i čerstvé překlady od českým čtenářům známého Maxe Ščura. •

Univerzita Hradec Králové podala pomocnou ruku Bělorusům. Studenty podpořila stipendiem

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Univerzita Hradec Králové (UHK) se v roce 2021 hrdě přidala k dalším českým vzdělávacím institucím, které formou stipendia motivují a podporují studenty z Běloruska. Ti často ze strachu před běloruským režimem prchají za studiem právě do České republiky.

„Hned v úvodu represí režimu pochybně zvoleného prezidenta Lukašenka jsme jako Univerzita Hradec Králové odsoudili násilnosti na obyvatelích, včetně šikany příslušníků akademické obce běloruských vysokých škol. Těm je nyní naše výzva ke studiu na UHK určena,“ komentuje situaci a vyhlášení nového programu rektor UHK Kamil Kuča. Nabídka studia se týká hned několika oblastí napříč všemi fakultami.

„Běloruským studentům, kteří měli zájem o studium na UHK, jsme vyplatili měsíční stipendium ve výši 10 až 15 tisíc korun v závislosti na zvoleném studijním programu,“ pokračuje prorektorka UHK pro zahraniční vztahy Leona Stašová s tím, že studovat je možné jak v českém, tak zejména v anglickém jazyce.

Studenti z Běloruska na Univerzitě Hradec Králové studují běžně. V předchozích letech jich na UHK dokončilo semestr hned 11.

„Běloruští studenti jsou vděčnými, schopnými i snaživými posluchači a máme s nimi výborné zkušenosti. Běžné je, že u nás studenti nejprve absolvují semestr v anglickém jazyce, velmi rychle nabydou znalosti českého jazyka a studium právě v českém jazyce dokončí. Jedním příkladem velmi šikovné studentky UHK z Běloruska je Liya Ubilava, která aktivně působí ve spolku ESN Hradec Králové a pomáhá přijíždějícím zahraničním studentům se v ČR adaptovat,“ **uzavírá prorektorka Leona Stašová. •**

Filozofická fakulta dále rozšiřuje možnosti double degree

JOSEF LEŽÁK ZAHRANIČNÍ ODDĚLENÍ FF UHK

Na Filozofické fakultě dále pokračuje práce na vytváření studijních programů typu double degree. Studenti zapsaní do těchto programů obdrží po úspěšném završení svého studia hned dva diplomy. Po úspěšném uzavření partnerské dohody s kolumbijskou Pontificia Universidad Javeriana Cali o vytvoření společného bakalářského oboru Politologie se naše pozornost upřela k našim sousedům, a to na Slovensko.

V předchozím roce se tak podařilo podepsat vzájemnou dohodu o vzniku double degree na magisterský obor Historie mezi FF UHK a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Posledním schvalovacím krokem pro náš druhý double degree program je tak nyní

pouze souhlas ze strany Národního akreditačního úřadu, který umožní daný program otevřít. NAÚ se přitom bude zabývat také rozšířením naší předchozí smlouvy o novou akreditaci, což v konečném důsledku prodlouží dobu, po kterou budeme moci tento program vyučovat.

Druhá dohoda však není poslední, jelikož se naše fakulta v rámci projektu zavázala uzavřít alespoň tři takové smlouvy. Aktuálně tak probíhá intenzivní komunikace mezi naší fakultou a partnery z Mexika, Brazílie a také Kolumbie ohledně dalšího bakalářského programu Politologie. Pro otevření programu, který de facto umožní účastníkům získat dva diplomy naráz, je především třeba porovnat náplň obou studijních programů a primárně v nich nalézt dostatečnou shodu, která toto „dvojité studium“ umožňuje. Následně je třeba spárovat patřičné předměty a načrtnout společný studijní plán pro obě instituce, což je přesně fáze prací, ve které se nacházíme nyní.

Ani podpisem smlouvy a vzetím na vědomí ze strany NAÚ však práce nekončí. Pro otevření programu je třeba následná součinnost mezi oběma univerzitami, jež se musí dohodnout na společném administrativním postupu při přijímání studentů a také na řešení administrativních záležitostí. Doufáme tak, že prvním studentům, kterým bude umožněno nastoupit do jednoho z výše zmíněných programů, se to podaří již příští akademický rok, tedy v zimním semestru 2022/2023. •

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

International Day 2021

SOŇA JANČUROVÁ ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Další ročník tradičního International Day (dále jen ID) je za námi. V listopadu jsme se na UHK pokusili namotivovat naše studující k tomu, aby se nebáli zahraničních mobilit, byť tomu covidová situace nepřála. I tak naši studující měli možnost prožít semestr či dva na zahraniční škole. Dovolila jim to tzv. virtuální mobilita.

Během dvou hodin jsme se díky přednášce Domu zahraniční spolupráce a sdílení zkušeností s Fulbright stipendijním programem našich studentek seznámili s možnostmi financování zahraničních výjezdů.

O své zážitky ze zahraničních cest z předešlých let se podělili absolventi UHK. Stihli jsme procestovat téměř všechny kontinenty. Pomyslně jsme navštívili Evropu, Asii, Afriku, ale i Latinskou Ameriku.

Celý ID jsme ve spolupráci s Erasmus Student Network Hradec Králové završili prvním mezinárodním hospodským kvízem, kde studující mohli soutěžit o univerzitní merch. Téma bylo zřejmé: Travel the world! A co více, při této příležitosti všichni studující mohli mezi sebou soutěžit a konverzovat v angličtině. Jednalo se o skvělý obrázek toho, že UHK neustále pracuje na internacionalizaci a připravuje příjemné zázemí nejen pro domácí studující, ale i pro ty zahraniční.

Jelikož o International Pub Quiz byl velký zájem, předpokládáme, že v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Věříme, že tato akce se přidá na seznam tradičních akcí zde na UHK. •

Absolventský klub Univerzity Hradec Králové nabízí možnost zůstat ve spojení s alma mater. Obnovte kontakt s bývalými spolužáky a setkejte se spolu na půdě školy, sledujte dění na univerzitě a zapojte se do života na UHK.

Na Filozofické fakultě odstartoval další projekt Erasmus+

MARKÉTA DOLEŽALOVÁ, JOSEF LEŽÁK ZAHRANIČNÍ ODDĚLENÍ FF UHK

Počínaje listopadem minulého roku odstartoval na Filozofické fakultě nový projekt pod záštitou programu Erasmus+. Konkrétně jde o projekt Kooperativního partnerství nesoucí název Enhancing Quality Teaching of Humanities and Social Sciences in Higher Education for 21+ (SSHTeaching21+). Nejedná se přitom o první projekt tohoto typu, do kterého je FF UHK zapojená. Od konce roku 2019 je totiž naše fakulta řešitelem projektu nazvaného SensiClass. Nicméně zatímco v tomto projektu je UHK zapojena jakožto partnerská instituce, v případě nově startujícího SSHTeaching21+ je přímo jeho koordinátorem.

V rámci SensiClass FF UHK nabyla první zkušenosti s takzvanými projekty KA2, spojujícími minimálně tři různé instituce z programových zemí, které společně tvoří předem dané výstupy. V případě SensiClass se jedná dokonce o instituce čtyři, a to konkrétně estonskou University of Tartu, polskou SGH Warsaw School of Economics, maďarskou Central European University a čtvrtou pozici zastupuje právě UHK. Jak může název napovídat, projekt se zaměřuje na tvorbu didaktických nástrojů a materiálů, které budou moci pedagogové a pedagožky využívat při své výuce k řešení citlivých či potenciálně konfliktních témat. Projekt je již za svojí polovinou a jeho konec je plánován na srpen roku 2022. Závěrečné setkání pro všechny zúčastněné partnery se bude konat v případě příznivých epidemiologických podmínek v Hradci Králové na půdě UHK.

V roce 2021 český tým projektu SensiClass uspořádal společné školení, při kterém se poprvé testovaly všechny doposud vytvořené materiály. Původně se mělo uskutečnit již v prvním čtvrtletí tohoto roku, vzhledem ke špatné situaci způsobené koronavirem se ale přesunulo na říjen a do online formátu. Do 5denního školení s názvem Joint Traning for the Teachers of the Network Universities on Teaching Sensitive Issues se nakonec zapojilo přes 70 účastníků. Jako hostky k nabitému programu přispěly doktorky Gull Törnegren a Maria Deldén z Dalarna University ve Švédsku.

Po získání nových zkušeností se FF UHK, konkrétně pak Historický ústav, rozhodla pro podání vlastního projektu s cílem postavit se do role koordinátora. Právě i konkrétní zkušenosti s daným typem projektu dopomohly k tomu, že byla projektová přihláška úspěšná a projekt se tak stal, společně s dalšími 13 z celkem 44 žadatelů, úspěšným. Po boku UHK se bude na projektu podílet také polská University of Adam Mickiewicz a slovenská Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Za poněkud ošemetnou zkratkou SSHTeaching21+ se opět skrývá zacílení projektu, který se tentokrát zaměří na pozvednutí kvality výuky sociální věd a společenskovědních oborů na vysokých školách. Hlavním výstupem tříletého projektu, končícího v říjnu 2024, se stane příručka a z ní vycházející e-learning, které si kladou za cíl zlepšení výuky na vysokých školách. Podobně jako v případě SensiClass se však můžeme těšit i na řadu diseminačních a školících aktivit, které proběhnou jak v Polsku a na Slovensku, tak na naší domácí půdě. •

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Portugalská cesta za sebepoznáním a inspirací

VITVAROVÁ ANNA STUDENTKA PDF UHK

Navzdory složitějším podmínkám zahraničních výjezdů v období protiepidemických omezení, využívali studující příležitosti studovat a žít v odlišném prostředí, a přitom poznat nové lidi nejen z celé Evropy. Jednou z nich je i naše studentka třetího ročníku učitelství, která v roce 2021 strávila několik měsíců na Erasmu v Portugalsku.

Jsem studentkou Pedagogické fakulty UHK již třetím rokem a studuji obory Výtvarná výchova a Základy techniky se zaměřením na vzdělávání. S naší univerzitou dále spolupracuji v roli fotografky, díky čemuž se dostávám na zajímavá místa a akce. Volný čas ráda trávím pečením, cestováním, divadlem a pikniky s přáteli. Jsem milovnicí všeho tvořivého i znetvořivého.

Portugalský Polytechnický institut ve Viana do Castelo je rozdělen do pěti částí. Většina z budov je rozmístěna přímo ve městě Viana do Castelo a dvě jsou v okolních městech stejného okresu. Studenti programu Erasmus+ bývají ubytovaní ve stejné budově nebo, při vysokém zájmu uchazečů, ve dvou budovách. Shánění ubytování je zjednodušené díky spolupráci kolejí s univerzitou, která vám rovnou zašle formulář, zda chcete využít jimi doporučeného ubytování, ale není to povinností. Dostanete na výběr, jestli chcete mít pokoj sami nebo sdílený s jednou či dvěma osobami. Cenově není ubytování ve Viana do Castelo v porovnání s ostatními městy drahé. Školní budovy jsou rozmístěné ve městě po různu, ale z kolejí lze dojít pohodlně ke všem. Škola také nabízí zapůjčení jízdního kola za poplatek, ale nepovažuji to za nutnost, protože se všude pohodlně dostanete po svých. Oceán je od ubytování přibližně 15 minut chůze daleko, co víc si přát?

Hrdým symbolem města Viana do Castelo je bazilika svaté Lucie, která už z dálky vítá všechny návštěvníky. Vedou k ní dlouhé schody začínající téměř za ubytovnou a skvostný výhled na jejich vrcholu můžete považovat za odměnu po poctivém kardio

cvičení. Mojí láskou jsou všudypřítomné mozaikové barevné kachličky, které jsou nesmírně rozmanité a zdobí většinu fasád. Pokud se někomu poštěstí dostat se i do interiéru obytného domu, můžete se přesvědčit, že ani tam s nimi nešetří.

V Portugalsku jsem studovala jeden pedagogicky zaměřený předmět, portugalštinu a zbytek se skládal z výtvarných předmětů (např. video, fotografie, kresba).

Především jsem viděla rozdíl ve vedení výtvarných předmětů. Na každý jsme si měli sami vytvořit projekt, na němž budeme během semestru pracovat a se spolužáky ho pravidelně konzultovat. Ze začátku jsem v tom plavala, protože jsem měla vymyslet asi 5 projektů a nevěděla jsem, kde jsou hranice zadání. A ony tam hranice skoro nebyly. Potřebovala jsem si pořádně otevřít hlavu a zamyslet se, co chci doopravdy dělat. Když jste přišli na hodinu kresby a řekli, že jste se vždy toužili naučit animovat, profesor se nadchnul, přinesl materiály a myšlenku podpořil.

Byl to můj první dlouhodobý pobyt v jiné zemi. Myslela jsem si, že se mi ta exotika po chvíli okouká, ale i po pěti měsících jsem stále chodila okolo stromů obalených pomeranči s úžasem a ulepenou pusou.

Během toho, co byla výuka v česku vedena distanční formou, já pravidelně docházela celý semestr do školy. Zavedli mnoho opatření, jako například dodržování rozestupu při výuce, nošení roušek, desinfikování rukou, ale i desinfekce prostředí po skončení výuky, v místech, kde jsme se nacházeli. Některé hodiny vedl profesor přednášku z jiné místnosti přes projekci a v každé vyučovací místnosti byly instalované kamery, aby se hlídalo, že se opatření dodržují. A musím přiznat, že mi svědomitost portugalských občanů při dodržování opatření byla sympatická.

Kam mě pobyt nasměroval? Především jsem si dokázala, že se ve světě neztratím, a to jsem potřebovala. I když nastanou komplikace, všude jsou lidé nápomocní. Především v Portugalsku jsem měla neustále pocit bezpečí mezi lidmi, kteří jsou mi neznámí i kulturou vzdálení. Důležité je, nebát se požádat o pomoc, ale to se naučíte, ať chcete, nebo ne. A i když to bude zavánět otřepanou frází, zbystřil se tím i můj pohled na naši zemi a samu sebe. A když jste daleko od domova jen s malým kufrem, tak se ukáže, co doopravdy potřebujete, po čem se vám stýská, kolik věcí zbytečně skladujete, které vztahy udržujete, jen aby se neřeklo, a naopak poznáte lidi, kterým na vás záleží, a mnoho

jiného. O jedné věci se ale nikdo nezmiňuje, a to o bolesti, jež přijde v moment, kdy musíte všem a všemu říct „Ahoj“. Před odjezdem si začnete uvědomovat, že to, co jste zažili, se už nikdy opakovat nebude a že tahle fáze vašeho života a dosavadní domov končí. Na druhou stranu je to férová cena za kouzelně prožité měsíce.

Jsem vděčná za přátelství, která tam vznikla. S některými přáteli jsem stále v kontaktu, naplánovali jsme si vzájemné návštěvy a ukázky rodných zemí a já mohu říct, že jsem již jednu návštěvu podstoupila. Navazování kontaktů s mými spolužáky nebylo jednoduché. Možná za to mohla proticovidová opatření, možná jejich stydlivost při používání jiného než rodného jazyka… Nevím, ale po pár týdnech jsem se dala do řeči se spolužačkou, která mě zbytkem semestru provázela. Vytvořily jsme spolu projekt, pravidelně jsme se scházely a já v tvořících mezi pauzách napjatě poslouchala vyprávění o její milované zemi. Tím, že bylo mnoho volnočasových aktivit omezeno, jsme (Erasmus studenti) trávili většinu času spolu na kolejích a vytvářeli jsme si program sami. Krásných momentů jsem zažila nespočet, ale pocit, když jdete o přestávce na školní zahradu se španělskými kamarády lehnout si do trávy, sledovat specifický odstín modré oblohy a do toho jíte nejvoňavější mandarinky právě natrhané ze stromu opodál, nikdy nezapomenu.

Nerada bych opomněla zmínit vstřícnost pedagogů, protože jsem se nesetkala s jediným problémem v návaznosti na můj výjezd, a touto cestou jim ještě jednou děkuji. A pokud mohu říci ještě jedno díky, tak patří úžasné paní Martínkové z výjezdového oddělení, která pohotově pomáhala řešit vše potřebné a nikdy neztratila sílu ani trpělivost. •

Studenti z FIMky spolupracují s Czech-American TV. Student Jakub Veselý si za svoje aktivity převzal ocenění

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Téměř dvě desítky studentů programu Management cestovního ruchu spolupracují s Czech-American TV (CATV USA) v rámci praktických projektů. Spolupráce je oboustranně prospěšná a představuje světu Českou republiku z různých úhlů pohledu.

V druhé polovině května 2021 na FIM zavítal producent John Honner, který stojí za zrodem projektu vysílání Czech-American TV. Jedná se o půlhodinové pořady o krásách a zvyklostech České republiky. Pořad je vysílán v angličtině každý týden v sedm hodin večer v 60 amerických městech na kabelové televizi, kterou sleduje 2,5 milionu domácností. Této aktivitě v oblasti neziskového sektoru se John Honner věnuje už 18 let. Kromě FIM UHK, jejíž studenti se na tvorbě obsahu vysílání podílejí od ledna 2020, spolupracuje také s dalšími univerzitami a školami v přibližně 15 oborech.

Sám zakladatel CATV USA pochází z Jižní Moravy, kde vyrůstal. Následně se přestěhoval do Spojených států, kde zakotvil na Floridě, ale na svoji rodnou zemi rozhodně nezanevřel. Naopak. *„Chci poukázat na to, jak je Česká republika krásné místo. Přiblížit cizincům, kde se nachází a co je možné, kromě světoznámé Prahy, v zemi vidět a navštívit. Jednotlivé pořady jsou nadčasové. Jedná se vlastně o dlouhodobou kampaň zacílenou hlavně na lidi v zámoří,“* objasňuje John Honner, který si mimo jiné velmi pochvaluje spolupráci s českými studenty a studentkami:

> ***„Představují pro nás budoucnost. Vždy přinesou čerstvý vítr, nové nápady. Vidí věci v širší perspektivě směrem dopředu. Právě oni nám dávají sílu pokračovat dál v tom, co děláme.“***

Na druhé straně spolupráce s americkou televizí představuje pro studenty rozmanitou praxi. Studenti se naučí hlavně

komunikovat a orientovat se v různých systémech a aplikacích.

Součástí setkání, které proběhlo na Fakultě informatiky a managementu UHK, bylo také předání ocenění Jakubovi Veselému za jeho aktivní přístup. *„Je to pro mě pozitivní zkušenost. Naučil jsem se spoustu nového. Jsem moc rád, že jsem se mohl do této spolupráce zapojit. Vlastně mi to přišlo v době pandemie opravdu vhod, protože jsem mohl s různými destinacemi komunikovat z domu. K práci mi tak postačil počítač a mobilní telefon,“* pochvaluje si Jakub Veselý, student 3. ročníku programu Management cestovního ruchu.

„Jsem velice rád, že jsme se s Johnem mohli potkat osobně a probrat další možnosti zapojení studentů programu Management cestovního ruchu v projektu s CATV USA. Vyměnili jsme si zajímavé poznatky z praxe a dohodli se na pokračování spolupráce, která obohacuje obě strany. Když jsme na podzim začínali řešit formu spolupráce, vyvstala otázka, jak tento projekt studenty osloví. Nakonec jsem moc rád za to, kolik se jich zapojilo a jak osobitým způsobem se praxí zhostili,“ hodnotí společnou spolupráci doktor Petr Hruša, vedoucí Katedry rekreologie a cestovního ruchu. •

Letní škola geometrie a topologie si i v roce 2021 udržela tradici

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

Také v roce 2021 uspořádala Katedra matematiky PřF UHK letní školu zaměřenou na geometrii a topologii, tentokrát v online podobě, od 6. července do 7. srpna 2021.

Katedra matematiky PřF UHK začala školy pořádat v roce 2018, do letošního roku se jich zúčastnilo přes 140 účastníků. I když tedy toto léto budova „přírodovědy“ nemohla přivítat desítky studentů, kteří se zde jindy účastní seminářů a workshopů a poznávají Českou republiku, jednu nespornou výhodu online formát měl. Letní škola v roce 2021 zaznamenala rekordní účast. Přihlášených bylo téměř 160 účastníků z blízkých i vzdálených zemí světa: Rakouska, Portugalska, Chile, Argentiny, Řecka nebo Španělska a dalších. Přednášeli odborníci z Přírodovědecké fakulty UHK nebo Ruska i někteří z účastníků.

„Jsme rádi, že se nám podařilo tradici letních geometrických škol v této nelehké době udržet, a zvláště s takovou účastí. Pro mnohé je online forma letní školy dostupnější, ale my budeme jen rádi, pokud se k nám budou chtít podívat i v budoucnu, až budou vhodné podmínky pro pořádání letních škol znovu u nás v Hradci Králové. Osobní kontakt mezi studenty a vyučujícími je nenahraditelný,“ shrnuje doc. Anton Galaev, organizátor školy.

Letní škola geometrie a topologie byla podpořena Univerzitou Hradec Králové a Matematickým centrem v Akademgorodoku Novosibirské státní univerzity. •

Koncem září 2021 jsme na fakultě přivítali nové zahraniční studenty

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Účast sice není tak veliká, jako tomu bylo před nástupem covidu, ale přece jen máme tu čest potkat se na FIM s 39 novými studentkami a studenty. Největší zastoupení je ze Španělska a Portugalska, ale nechybí ani zájemci o studium z Taiwanu, Kolumbie, Malajsie, jedna studentka z Hongkongu a jedna z Koreje.

Pro většinu první setkání s FIMkou proběhlo tentokrát v menší posluchárně namísto auly, která se v předchozích letech běžně naplnila více než stovkou nových tváří. Úvodního slova se ujal děkan Josef Hynek a následně byli posluchači seznámeni s nejzákladnějšími informacemi potřebnými ke studiu na fakultě a k životu v Hradci Králové.

„Moc ráda jsem poprvé osobně přivítala zahraniční studenty v rámci registrace a předala jim důležité informace o studiu na FIM a o Hradci Králové. Věřím, že pro studenty nadcházející semestr strávený u nás bude velkým přínosem a budou na něj rádi vzpomínat,“ uvedla Eva Pospíchalová, referentka zahraničního oddělení, která na FIM působí teprve od dubna 2021. •

Online přednášky expertů z Afriky a Latinské Ameriky na FF

TOMÁŠ HERČÍK ZAHRANIČNÍ ODDĚLENÍ FF UHK

V zimním semestru akademického roku 2021/2022 uspořádala Filozofická fakulta UHK celkem 8 přednáškových bloků zahraničních expertů. Studenti si je mohli vyslechnout v online podobě. Ve spolupráci s partnerskými univerzitami byli v rámci probíhajících projektů Erasmus+ Mezinárodní kreditové mobility vybráni 4 experti z Afriky a 4 experti z Latinské Ameriky.

Prvním přednášejícím expertem byl již v září profesor Isaac Kyere z University of Ghana, který se zaměřil na historii Afriky do roku 1500 n. l. V říjnu na něj navázaly další 3 přednáškové bloky expertů z Afriky – Rex Hibajene z University of Zambia se zaměřil na politiku v regionu jižní Afriky, Sylvia Gyan z University of Ghana přednášela na téma kultury a reprodukčního zdraví, Fred Jonyo z University of Nairobi v Keni si pak pro studenty připravil téma úvodu do politické ekonomie.

V listopadu tyto přednáškové bloky pokračovaly experty z Latinské Ameriky. Jako první vystoupila se svými přednáškami zaměřenými na politickou komunikaci a demokracii Lucía Alonso z Universidad de Montevideo v Uruguayi. Poté následoval blok Pedra Valenzuely z Pontificia Universidad Javeriana v Bogotě v Kolumbii na téma užití násilí proti civilistům v ozbrojených konfliktech. Na začátku prosince pak navázal Lucas Christel z Universidad Nacional de General San Martín v Argentině s tématem environmentálních konfliktů v Latinské Americe. Celý blok uzavřel Florent FrassonQuenoz z Pontificia Universidad Javeriana v Bogotě v Kolumbii, který se zaměřil na mezinárodní bezpečnost v Latinské Americe.

Studenti měli možnost tyto přednášky navštívit v rámci předmětu Blok přednášek zahraničního experta oceněného 6 ECTS kredity. Celkově se do kurzu zapsalo téměř 60 studentů různých stupňů studia a vzhledem k tématům přednášek také rozličných studijních oborů, mezi nimiž nechyběly politologie, historické vědy, filozofie a sociologie. Různorodost skladby studentů byla umocněna i tím, že se kurzu účastnili nejen čeští, ale i zahraniční studenti na krátkodobém pobytu na FF UHK, dále zahraniční studenti ze samoplátcovských oborů FF a také zahraniční studenti, kteří se účastnili programu virtuálních mobilit FF UHK.

Z organizačního hlediska bylo potřeba přednáškové bloky naplánovat tak, aby se mohli bez problémů s časovým posunem připojovat přednášející a účastníci například z Latinské Ameriky. Jednotlivé bloky tak začínaly a končily ve stejný čas, vždy ve středu a ve čtvrtek v čase od 17:25 do 20:40. K přenosům byla využívána aplikace Zoom, materiály a podrobnosti ke kurzu pak byly nahrávány do aplikace Moodle a zasílány studentům e-mailem.

Jednotlivých přednášek se účastnilo od 20 do 35 studentů, a i přes překážky spojené s online výukou se v každé z nich odehrávala velmi živá diskuze mezi přednášejícími a studenty. Ze zpětné vazby obou stran se dá vyčíst všeobecná spokojenost a je patrné, že se tento model přednášek osvědčil. •

Erasmus+

Přírodovědecká fakulta oslavila dvojité výročí

KRISTÝNA VÁVROVÁ DĚKANÁT PŘF UHK

V roce 2020 uplynulo deset let od vzniku Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové. Toto výročí však vzhledem k nepříznivé epidemické situaci nebylo možné oslavit. Až o rok později, v symbolické datum 10. listopadu 2021, si Přírodovědecká fakulta konečně připomněla nejen své desáté, ale rovnou i jedenácté výročí založení.

V průběhu společenského večera na počátky fakulty zavzpomínal její první řádně zvolený děkan doc. RNDr. Pavel Trojovský, Ph.D., který ji vedl mezi lety 2011 a 2019. Gratulovat přišli i hosté s fakultou spojení, například Mgr. Arnošt Štěpánek, náměstek hejtmana pro oblast školství a sportu, či Ing. Jiří Seidler, Ph.D., předseda představenstva a ředitel společnosti Tepelné hospodářství Hradec Králové, a mnoho dalších. Překvapení si připravil profesor František Petrovič, děkan Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (FPV UKF v Nitre), který předal děkanovi Přírodovědecké fakulty UHK Janu Křížovi stříbrnou medaili FPV UKF v Nitre jako projev ocenění vzájemné spolupráce.

Speciální ocenění převzala RNDr. Jitka Kühnová, Ph.D., historicky první

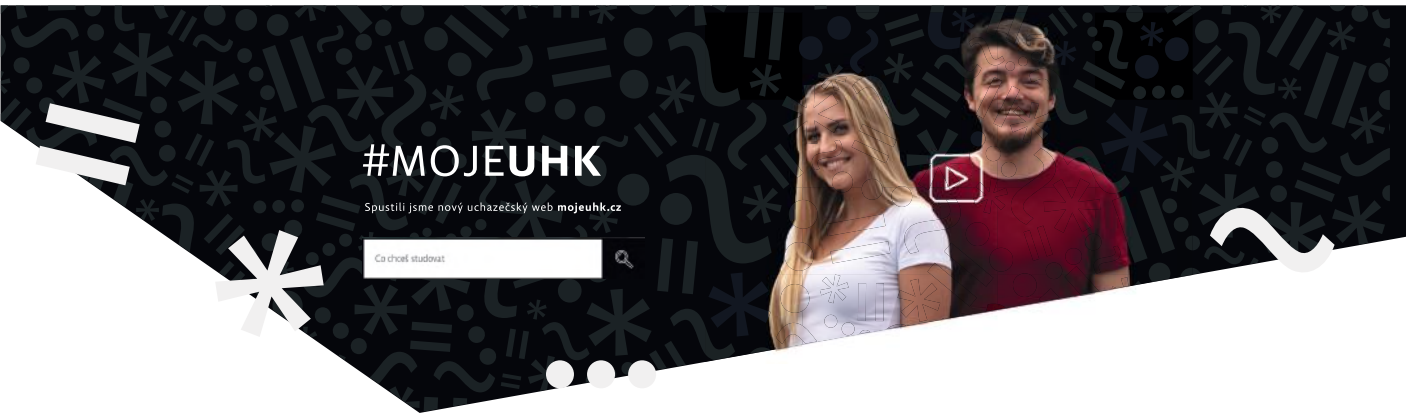

předsedkyně Akademického senátu PřF UHK, za zásadní přínos k rozvoji fakulty, zejména v oblasti legislativy. Akademický senát PřF UHK vedla 9 let, do roku 2020, a i nadále zůstává jeho členkou.

O kulturní část společenského večera se postaral Český chlapecký sbor Boni pueri pod vedením sbormistra Marka Štilce. Pro tuto příležitost si kromě jiných speciálně připravili skladbu Gaudeamus igitur.

„Myslím, že Přírodovědecká fakulta ušla za 10 let, což je skutečně krátký časový interval v životě takové instituce, pořádný kus cesty. Z fakulty vzniklé ‚přejmenováním' pěti kateder fakulty pedagogické je dnes skutečná přírodověda. Nebylo to jednoduché, o to více je to zavazující. Ve zprávě Mezinárodního evaluačního panelu jsme si minulý rok přečetli, že Přírodovědecká fakulta je velmi mladá fakulta, která teprve získává křídla ke svému rozletu. Já jsem přesvědčený o tom, že křídla už máme. Musíme teď letět tím správným směrem. Přeji úspěšný a šťastný let nám všem!" **říká děkan PřF UHK Jan Kříž.** •

Nový uchazečský web UHK. Více informací na mojeuhk.cz

Rektor UHK ocenil výjimečné osobnosti. Slavnostní atmosféru připomínky listopadových událostí podtrhl univerzitní sbor a orchestr

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Jako tradičně u příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii a Mezinárodního dne studenstva ocenil rektor UHK Kamil Kuča v rámci Společenského večera UHK mimořádné osobnosti z řad studujících, ale i vědců a vědkyň. Medaili rektora UHK převzal prof. Vladimír Palička, ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové (FN HK), která byla jako instituce za nasazení během pandemie koronaviru a záchranu mnoha lidských životů oceněna za mimořádné činy.

„*Ocenění pro FN HK vnímám jako pomyslné a trvalé memento vyjadřující vděk za zachráněné lidské životy a jako stvrzení partnerství obou institucí, které jsou v případě celospolečenské krize připraveny pomáhat,*“ přiblížil rektor UHK při slavnostním večeru motivy udělení Medaile rektora UHK právě zaměstnancům a zaměstnankyním FN HK. Večer se konal netradičně ve dvoraně Objektu společné výuky UHK v univerzitním kampusu Na Soutoku a o doprovodný hudební program se dechberoucně postaral Komorní orchestr UHK, Smíšený sbor UHK, členové Smíšeného sboru Kácov z Nového Města nad Metují a zpěváci mužské složky Chlapeckého sboru Bonifantes z Pardubic.

Vedle medaile rektora bylo také na základě nominací oceněno 8 výjimečných osobností:

Pedagogická fakulta UHK

Lada Vondrová

Studentka 2. ročníku Sociální pedagogiky se zaměřením na výchovnou práci v etopedických zařízeních Ústavu sociálních studií PdF UHK.

Mimo kvalitních studijních výsledků je Lada Vondrová atletkou, která se na olympijských hrách v Tokiu probojovala do semifinále běhu na 400 metrů, kde celkově skončila na 23. pozici. Čtvrtkařka se krátce před svou olympijskou premiérou stala mistryní

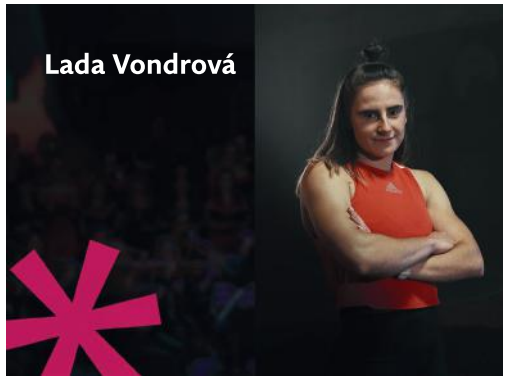
Evropy do 23 let. Na evropském šampionátu v Tallinnu se podílela také na zlatu smíšené štafety.

Mgr. Jan Suk, Ph.D.

Vedoucí Katedry anglického jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Anglista angažující se zejména v oboru anglická a americká literatura byl nominován za prestižní publikační činnost. Je také jedním z hlavních organizátorů mezinárodní konference Hradec Králové Anglophone Conference a šéfredaktorem časopisu pro anglofonní studia Hradec Králové Journal of Anglophone Studies. Za svou dosavadní publikační činnost zabývající se světově unikátním přístupem výzkumu anglofonního divadla získal cenu mezinárodní Společnosti pro současné anglické divadlo a drama a také cenu Václava Königsmarka udělovanou teatrologickou společností.

Jan Suk pravidelně přednáší v zahraničí i na univerzitách v České republice. Jeho zvané přednášky zazněly např. na School of the Arts Institute v Chicagu, na Stanfordské univerzitě, na univerzitě v Leedsu, Portu, v Londýně a mnoha dalších. Blíže také spolupracuje např. s DAMU Praha, Komenského univerzitou v Bratislavě či King's College v Londýně.

Fakulta informatiky a managementu UHK

Bc. Dominik Horníček

Student navazujícího magisterského studijního programu Informační management.

Dlouholetý člen a vedoucí týmu První kroky na FIM, který se stará o úspěšný start studia nových studentů fakulty. Do nedávné doby vykonával funkci místopředsedy Akademického senátu FIM UHK a nadále aktivně zastupuje fakultu v AS UHK. Aktivně se účastnil příprav několika ročníků oblíbené akce „Modrý mejdlo". Vždy je ochoten podílet se a pomoci s organizací nejrůznějších propagačních a popularizačních aktivit FIM. Zajímavostí je, že ve volném čase se mj. zabývá sportovní střelbou.

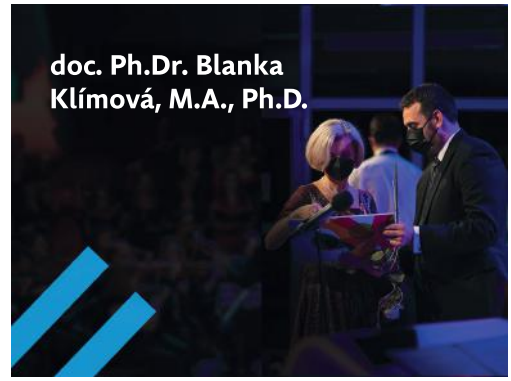
doc. Ph.Dr. Blanka Klímová, M.A., Ph.D.

Vedoucí Katedry aplikované lingvistiky FIM UHK.

Byla nominována za prestižní publikační činnost, kdy se podle žebříčku ze Stanfordské univerzity probojovala mezi 2 procenta vůbec nejúspěšnějších vědců a vědkyň na světě, a to v rámci oblasti vzdělávání, resp. v sociálních vědách. V hodnocení vědecké práce na FIM obsadila

v roce 2020 celkové 4. místo, ale v průměru v letech 2016–2020 je na 1. místě, což svědčí právě o jejím stabilním publikačním výkonu. Je členka několika mezinárodních řešitelských týmů včetně řešení projektu Excelence na FIM UHK a také několika redakčních rad po celém světě a panelu GA ČR. Působí také v Kruhu moderních filologů. V rámci projektu Language in the Human-Machine Era působí jako členka řídícího výboru za Českou republiku a předsedkyně pracovní skupiny, jejímž cílem je zkoumat, jak využít nejnovější technologie pro výuku a učení se cizím jazykům.

Filozofická fakulta UHK

Mgr. Matěj Pudil

Student doktorského studijního programu Filozofie.

Jako doktorand má za sebou první úspěšné publikační pokusy, včetně článků uvedených v databázi Web of Science a Scopus. Za svůj doposud nejvýraznější publikační produkt se svým školitelem a spoluautorem dr. Filipem Jarošem získal v roce 2020 Biosemiotics Achievement Award, tedy cenu, která je každoročně udělována nejlepšímu článku publikovanému v časopise Biosemiotics s důrazem na jeho inovativní vědecký přínos.

V letech 2019–2021 byl členem řešitelského týmu projektu financovaného Grantovou agenturou České republiky s titulem Adolf Portmann: Průkopník eidetického a semiotického přístupu ve filozofii věd o živém.

Vědeckou činnost v oblastech svého zájmu systematicky rozvíjí a na podzim tohoto roku spolupořádá na FF UHK studentský workshop s tématem „Příroda – poznání – postpozitivismus“.

Ke studiu filozofie se Matěj Pudil dostal z České lesnické akademie v Trutnově, na což navázal tím, že spolu se studiem náročného oboru po dva roky zvládal neméně náročnou práci s dětmi v lesní mateřské škole. Nadále se aktivně věnuje i hře na housle a s kapelou jej lze spatřit na koncertních pódiích v Hradci Králové i jinde.

prof. RNDr. Jaroslav Peregrin, CSc.

Filozof, logik a průkopník tzv. inferencializmu.

Nominován mj. pro mimořádné publikační výsledky. V roce 2020 publikoval dvě odborné filozofické studie v prestižních mezinárodních vydavatelstvích, především ale prof. Peregrin získal a v r. 2020 začal úspěšně řešit prestižní vědecký grant EXPRO, který zásadním způsobem přispívá k internacionalizaci vědecké činnosti na FF UHK. Působí na Katedře filozofie a společenských věd od

počátku její samostatné existence a především díky jeho odbornému renomé se toto pracoviště nebývale rychle etablovalo jako jedno z hlavních center analyticky orientované filozofie v českém prostředí. Prof. Peregrin je mimo jiné laureátem ceny předsedkyně AV ČR za propagaci a popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a také nositelem čestné oborové medaile Bernarda Bolzana za zásluhy ve společenských matematických vědách.

Kromě toho, že prof. Peregrin je koryfejem české analytické filozofie, v kuloárech je známý jako vášnivý a odborně náročný konzument a recenzent pivních speciálů. Jeho aktivní průzkum kvality minipivovarů je systematicky zaznamenáván na jeho populárním vlogu Čepují pinty?

Přírodovědecká fakulta UHK

Mgr. Radomír Jůza

Student doktorského studijního programu Aplikovaná biologie a ekologie.

Vynikající výzkumné výsledky se mu v roce 2020 podařilo publikovat ve velice prestižním časopise Medicinal Research Reviews. Jedná se o časopis patřící ve dvou kategoriích mezi 5 % nejlepších časopisů podle Article Influence Score. Článek, mezi jehož autory je Mgr. Jůza uveden na nejprestižnějším prvním místě, byl vybrán na úvodní stránku daného čísla časopisu a za velmi krátkou dobu byl již 10× citován.

RNDr. Filip Studnička, Ph.D.

Fyzik z Katedry fyziky PřF UHK a Centra pokročilých technologií PřF UHK.

Dr. Studnička dosahuje dlouhodobě vynikajících vědeckých výsledků jak v oblasti tzv. základního výzkumu, tak i ve výzkumu aplikovaném. V roce 2020 publikoval se svými spoluautory dvě excelentní publikace kategorie Q1 dle AIS (jedna z nich je dokonce kategorie D1 dle IF). Kromě toho byl hlavním řešitelem dvou výzkumných projektů aplikovaného výzkumu – projektu TA ČR Epsilon *„Vývoj inteligentního systému elektronického řízení specializovaného nemocničního lůžka pro pacienty v kritickém stavu“* a projektu OP VVV *„PERSONMED – Centrum rozvoje personalizované medicíny u věkem podmíněných onemocnění“*. Dr. Studnička se zabývá především návrhy nových senzorů nejen v oblasti biomedicíny a analýzou signálů senzory naměřených. V poslední době se specializuje na využití tzv. neuronových sítí v analýze signálů.

Jako hráč na basovou kytaru či bicí působil v několika rockových skupinách. Dalším koníčkem je sportovní létání s drony, tento koníček částečně využívá i ve své výzkumné činnosti.

Společenský večer Univerzity Hradec Králové se koná každoročně s laskavou podporou partnerů, mezi které v minulém roce patřila Česká spořitelna a společnost Elektrárny Opatovice. Zatímco Česká spořitelna přispívá rozvoji vědy na naší univerzitě mimo jiné finanční motivací pro výjimečné vědce a vědkyně, Elektrárny Opatovice podporují štědrými stipendii oceněné studující a zároveň díky velkorysé podpoře pomáhají na UHK zajišťovat přístup do Knihovního systému ARL. Třetím partnerem byl královéhradecký Park Na Větvi, který zajistil občerstvení pro hosty programu.

Společenský večer UHK navázal na organizaci pietního setkání na nám. Václava Havla v den státního svátku 17. listopadu 2021, které připravili studenti a studentky z UHK ve spojení se studujícími z Lékařské fakulty UK v Hradci Králové. Na tři stovky lidí tu v kampusu vyslechly českou státní hymnu, píseň Karla Kryla „Bratříčku, zavírej vrátka“, čestné salvy a následně se vydaly v průvodu se zapálenými svíčkami za oběti totalit k budově LF UK v HK v Šimkově ulici, která byla slavnostně nasvícena do barev české trikolory. •

Profesor Tomáš Petráček obdržel Stříbrnou medaili předsedy Senátu

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

U příležitosti Dne české státnosti byly uděleny Stříbrné medaile předsedy Senátu. Předseda horní komory Parlamentu Miloš Vystrčil ocenil 15 významných osobností z řad vědců, umělců a dalších oblastí veřejného a společenského života. Mezi oceněnými byl také prof. PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D., z Katedry kulturních a náboženských studií Pedagogické fakulty UHK.

Prof. PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D., je katolickým teologem, knězem a církevním historikem. Na Pedagogické fakultě UHK působí jako vedoucí katedry kulturních a náboženských studií a také jako akademický kaplan. Přednáší rovněž na Filozofické fakultě UK a Katolické teologické fakultě UK. Je postulátorem procesu blahořečení pátera Josefa Toufara, kněze umučeného Státní bezpečností v roce 1950. Profesor Petráček plní nejen roli vědce, je rovněž autorem řady odborných textů a devíti monografií, které byly uveřejněny jak v naší zemi, tak v zahraničí. Výborně plní také roli kněze a pedagoga, velmi extenzivně se rovněž věnuje popularizaci historie a vzdělávání v médiích či na veřejných přednáškách po celé České republice. •

Univerzita Hradec Králové se stala držitelkou prestižního ocenění HR Award, které je zárukou evropského standardu péče o zaměstnance a zaměstnankyně ve vědecko-výzkumném prostředí.

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) se raduje z dalšího úspěchu. Získala akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru Aplikovaná informatika

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

FIM UHK se v této oblasti v posledních dvou letech skutečně daří. Loni fakulta získala akreditaci studijního programu Management cestovního ruchu, vznikl navazující magisterský program Ekonomika a management, letos se těší z akreditace programu Aplikovaná informatika a akreditace pro zcela nový navazující magisterský program Datová věda. Úplně čerstvou novinkou je pak pravomoc fakulty jmenovat docenty a profesory v oboru Aplikovaná informatika, a to na dobu 10 let.

Aplikovaná informatika patří k základním programům na fakultě od jejího založení v roce 1993. Fakulta nabízí bakalářský, navazující magisterský a doktorský studijní program. Nová akreditace je tak završením celého systémového vzdělávání v tomto oboru. *„Jsem velmi rád, že hodnoticí komise NAU při posuzování naší žádosti o akreditaci dospěla k závěru, že naše instituce má adekvátní aparát, prostředky, zázemí i kvalifikaci pracovníků pro uskutečňování habilitačních i jmenovacích řízení v daném oboru, a hlasovala tak všemi hlasy kladně,“* konstatuje Ondřej Krejcar, prorektor pro vědu a tvůrčí činnost UHK a zároveň jeden z těch, kteří se na přípravě žádosti spolu s proděkankou prof. Mohelskou intenzivně podíleli.

Jedná se již o druhou akreditaci tohoto typu na fakultě. V současné době FIM UHK disponuje stejnou akreditací v oboru Systémové inženýrství a informatika.

„Právo konat řízení ke jmenování profesorem je pomyslným vrcholem pyramidy, protože žádné větší uznání kvality pracoviště z hlediska

akreditace v naší zemi získat nelze. A uvědomíme-li si, že na naší univerzitě máme toto právo jen ve čtyřech oborech – z čehož dva patří FIMce – je to úspěch pro celou UHK a velký důvod k oslavě!" s úsměvem dodává děkan fakulty Josef Hynek.

Na FIM UHK studuje v současné době více než 1 700 studentů v pěti studijních programech. Kromě Aplikované informatiky nabízí studium v programech Datová věda, Ekonomika a management, Informační management a Management cestovního ruchu. Studovat je navíc možné v anglickém jazyce, a to ve více než 50 % zmiňovaných programů. •

Univerzita Hradec Králové pomáhá dál v boji s pandemií. Dětem s výukou pomáhali budoucí učitelé

JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Sami procházeli diskomfortem spojeným s vysokoškolskou distanční výukou, přesto pomáhali. Dvě stovky budoucích učitelů z Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové (PdF UHK) doučovaly žáky základních škol, kteří online výuku nezvládali. Nejpotřebnějším UHK navíc darovala další počítače.

***„Univerzita Hradec Králové se již od začátku pandemie aktivně zapojovala, a to jak dobrovolnickými aktivitami svých studentů, tak například výrobou a distribucí čtyř desítek tisíc kusů ochranných obličejových štítů,"* připomíná aktivity UHK rektor Kamil Kuča s tím, že jsou studenti vedle vlastního studia velmi aktivní.**

„Víme zhruba o dvou stovkách studentů a studentek naší fakulty, kteří pomáhali s distanční výukou dětí na základních školách, a to jak v rámci svých povinných pedagogických praxí, tak formou skupinového či individuálního doučování ve školách nebo přímo v rodinách v Hradci Králové, ale i v místech, odkud přímo pocházejí. Tyto aktivity následně našim studentům jako motivaci pomáhat uznáváme jako praxi, takže jsme je za to odměnili kredity, jako za standardní předmět. Právě z tohoto důvodu vznikl zcela nový předmět Dobrovolnická praxe, který si studenti mohli poprvé zapsat na loňský letní semestr," vysvětluje proděkanka PdF UHK pro praxe Michaela Mádlová.

Distanční výuka bohužel negativně zasáhla zejména děti ze sociálně-ekonomicky a kulturně znevýhodněného prostředí, proto UHK darovala další dvě desítky počítačů právě na účely vzdělávání. V prvním případě šlo o dodávku notebooků do Dětského domova

Vrbno p. Pradědem, kam počítače darovala Přírodovědecká fakulta (PřF UHK) a Fakulta informatiky a managementu (FIM UHK). Druhá část počítačů putovala z Filozofické fakulty (FF UHK) do Dětského domova Nechanice. *„Úloha filozofických fakult spočívá mimo jiné i ve společenské odpovědnosti, zvláště pak vůči znevýhodněným skupinám. Darování notebooků je tak pro nás samozřejmostí a jsme moc rádi, že tím alespoň trochu pomůžeme právě dětem z dětského domova,“* uzavírá děkan FF UHK Jan Prouza.

Univerzita Hradec Králové i nadále propojuje na svých webových stránkách organizace, které potřebují rozmanité formy pomoci, se studenty UHK, a to prostřednictvím „Formuláře pro organizace hledající dobrovolníky na UHK“. •

FF UHK uzavřela memorandum o spolupráci s organizací Novinářský inkubátor

ANNA JOHNOVÁ, BARBORA PETROVIĆOVÁ STUDENTKY KPOL FF UHK TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

Začátkem akademického roku prohloubila Filozofická fakulta UHK spolupráci s Novinářským inkubátorem. Podpisem memoranda tak Katedra politologie FF UHK navázala na předešlé spojení s touto novinářskou platformou a otevřela kurz Dílna praktické žurnalistiky, během kterého měli studenti možnost získat zkušenosti od profesionálních novinářů a následně tvořit i publikovat své mediální výstupy.

„Fakulta a inkubátor budou spolupracovat především na podpoře vzdělávání studentů na poli nezávislé žurnalistiky a posílení důvěry v kvalitní a zodpovědnou práci s informacemi a zvýšení odolnosti studentů vůči manipulacím a dezinformacím,“ říká Jan Prouza, děkan Filozofické fakulty UHK.

Jako studijní téma zimního semestru zvolil Tomáš Bouška, zakladatel Novinářského inkubátoru, období 50. let 20. století s důrazem na nechvalně známé pracovní tábory na Jáchymovsku. Studenti Dílny praktické žurnalistiky se v průběhu třídenní exkurze do Jáchymova seznámili s tamní pochmurnou minulostí i některými příběhy tehdejších politických vězňů. Mimo návštěvy muzea jsme zavítali do Štoly č. 1, místa, kde muklové v tíživých podmínkách těžili uran. Mrazivá atmosféra zde dolehla i na zkušeného novináře Daniela Anýže, který nás poté doprovázel i stezkou Jáchymovské peklo.

Během pobytu v Jáchymově jsme rovněž nahlédli do oblasti audiovizuální tvorby, kdy nám své umění za objektivem předvedl fotograf Filip Vonka.

Na základě získaných poznatků a zkušeností z exkurze byla hlavním výstupem studentů tvorba a úprava novin Novinářského inkubátoru v programu Flipsnack. Celé vydaní

je zaměřené na Jáchymovsko a skrze články přibližuje čtenářům místa, která studenti navštívili, i to, jak vnímali tamní pochmurnou atmosféru. Jedním z konkrétních míst je budova bývalé převlékárny trestanců neboli takzvané řetízkárny, umístěné v bývalém dole Rovnost. Celé vydání obsahuje i autorské fotografie, které měli studenti za úkol v průběhu exkurze pořizovat. V periodiku tak nechybí fotoreportáž a nemůžeme opomenut ani příběh věhlasného hokejisty Augustina Bubníka, jehož život je s jáchymovskými pracovními tábory úzce spjat a o němž studentům vyprávěl jeho syn Gustav Bubník.

Spolupráce by tak měla vést také k posílení povědomí studentů o nedávné historii, demokracii, klimatické krizi a právním státu.

„Upřímně si vážím spolupráce s Filozofickou fakultou UHK, která podpisem memoranda s Novinářským inkubátorem vstupuje do nové doby. Praktická výuka budoucích novinářů, tiskových mluvčí či moderátorů je odteď provázaná silnějším partnerstvím, které přinese užitek všem zúčastněným," **uvedl zakladatel Novinářského inkubátoru Tomáš Bouška.**

Novinářský inkubátor je nezávislá platforma pro kultivaci a zviditelnění mediální tvorby začínajících novinářů. Redakce inkubátoru poskytuje kariérní zkušenost zájemcům o práci v reálném médiu s podporou profesionálů. •

NOVINÁŘSKÝ INKUBÁTOR

Univerzita Hradec Králové vrací úder. V eSport derby východočeských univerzit porazila výběr z Pardubic

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK JAKUB NOVÁK TISKOVÝ MLUVČÍ UHK

Druhý ročník esportového derby mezi výběrem Univerzity Hradec Králové (UHK) a Univerzity Pardubice (UPCE) ovládli Hradečáci. Vyrovnali tak skóre z roku 2020, kdy virtuální derby naopak ovládl pardubický výběr.

„Našemu týmu jsem držel palce a derby samozřejmě sledoval. Mám radost, že se pohár vrací do Hradce. Tedy tam, kam bezpochyby patří,“ chválí úspěch výběru z UHK rektor Kamil Kuča a připomíná, že druhý ročník e-derby východočeských univerzit navazuje na tradici standardních derby na ledě. V tom je v rámci celkové bilance úspěšnější právě Univerzita Hradec Králové, a to poměrem odehraných derby 6:1.

UHK esportu obecně přeje a je mu nakloněná. Například Fakulta informatiky a managementu (FIM UHK) vybudovala v tomto roce moderní esportovou učebnu, která bude sloužit mj. univerzitnímu týmu gamerů ze Student Gaming Academy (SGA). Vítězný univerzitní výběr vede student učitelství Lubomír Mikuš z SGA: *„Je mi ctí budovat esportovní a gamingovou činnost u nás na univerzitě v Hradci Králové. Naše celky vítězstvím potvrdily, že patří mezi špičku univerzitního esportu v Česku. Děkujeme oběma univerzitám za podporu, a hlavně důvěru v nás vloženou, těšíme se příští rok opět na eDerby.“*

„Gratulujeme vítězům z Univerzity Hradec Králové. Děkujeme za skvělé derby, které bylo opět do poslední chvíle napínavé. Pohár posíláme na UHK a těšíme se na souboj v roce 2022. Věřím, že se nám dnes podařilo všechny naše studenty po dlouhých měsících v pandemii povzbudit a udělat jim radost,“ uvedla kancléřka Univerzity Pardubice Lucie Košťálová.

Týmy obou univerzit se utkaly ve třech typech počítačových her – v Hearthstone (Bo5), Counter-Strike:GO (Bo3) a v League of Legends (Bo3).

Program začal v pátek 19. března už v 10 hodin dopoledne sérií diskuzí a přednášek. Letošní ročník ovlivnila nepříznivá epidemická situace, a tak se studenti z obou univerzit jako v minulém roce nemohli setkat tváří v tvář, ale hráli oddělení z pohodlí svých domovů. Celé derby živě přenášela Esport Student Association (ESA).

Studenti Jan Ferkl, Petr Krtička a Choimaa Urjinkhand spolu hrají už dva roky a po odchodu dvou hráčů, kteří opustili studentskou půdu, k sobě na podzim přibrali posilu v podobě Dominika Toboly a Pavla Dvořáka. Za dva akademické roky se hráči účastnili 3E Akademické ligy a Akademického mistrovství. Za 4 semestry si třikrát odnesli druhé místo.

Kvůli epidemickým opatřením byli studenti nuceni trénovat každý sám individuálně nebo online. *„Celkově se dá trénink rozdělit na tři části. Důležitý je individuální přístup, který nemáme nijak korigovaný. Každý se snaží pracovat sám na sobě, když zjistí, že mu něco nejde, tak danou aktivitu trénuje, aby neměl žádné mouchy. Poté společně vymýšlíme nějaké určité taktiky, kdo co udělá, a zkoušíme načasování, kdy to má konkrétní osoba provést. Dá se to považovat za takový trénink „na sucho“, kdy o nic nejde a můžeme v klidu vše rozebrat a následně pracovat na zlepšení. Samozřejmě nejlépe se člověk učí praxí. Takže hrajeme takové neoficiální zápasy, kde si taktiky zkoušíme naživo,“* popisuje způsob přípravy na zápasy Jan Ferkl.

Univerzitní tým následně zvítězil také v 3E Akademickém mistrovství v esportu, které se konalo před koncem semestru a kterého se zúčastnilo 12 týmů z 9 univerzit z celé ČR. Tým FIM Ducks se ve finále utkal s týmem z Masarykovy univerzity a zabodoval ve hře Counter-Strike: Global Offensive. *„V druhé polovině se nám přestalo dařit. Nechali jsme si ujet začátek a ocitli jsme se ve stavu 7:13. To byl zlomový moment celého zápasu. Vzali jsme si timeout, uklidnili se, dali hlavy do hromady a zkusili taktiku, která obrátila celý zápas. Poté jsme byli k nezastavení. Dokázali jsme otočit stav 7:13 na 16:14 a stali jsme se vítězi mistrovství,“* hodnotí poslední minuty vítězného zápasu člen týmu Jan Ferkl. •

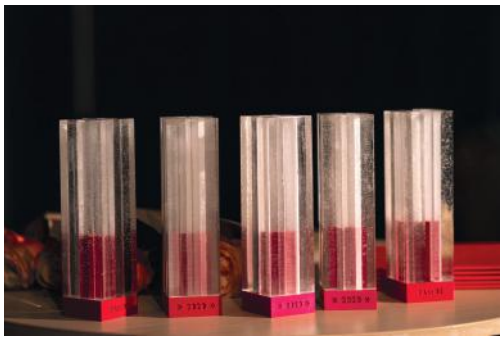
Nejlepší fakultní učitelé PdF převzali ocenění za svou práci

PETRA KUBAŘOVÁ DĚKANÁT PDF UHK

Pedagogická fakulta znovu vyzdvihla práci svých fakultních učitelů, kteří se podílejí na praxi nejen budoucích učitelů. Po druhé tak bylo uděleno pět výročních cen FAMOS.

„*Ocenění je naším projevem úcty k náročné pedagogické práci,*“ řekl na udílení děkan Pedagogické fakulty UHK František Vaníček a připomněl, že ocenění učitelé reprezentují skvělé partnery, kteří studenty fakulty soustavně připravují na vlastní výuku.

Ocenění od děkana fakulty Františka Vaníčka převzala učitelka 1. stupně Základní školy SNP v Hradci Králové Jana Eibová. Další vyznamenanou byla Jana Kopřivová ze Základní školy v Předměřicích, která působí jako fakultní učitelka studentů hudební výchovy. Za vedení pedagogických praxí studentů ruského jazyka a literatury byla vyznamenána Hana Kudelková ze Střední školy služeb, obchodu a gastronomie v Hradci Králové. Ocenění FAMOS 2020 získala také fakultní učitelka výtvarné výchovy Ivana Pleskačová z Masarykovy základní školy v Plotištích. Mezi oceněnými byl také fakultní učitel studentů tělesné výchovy Petr Slezák, který působí na Gymnáziu Boženy Němcové v Hradci Králové.

Slavnostní udílení cen FAMOS 2020 se uskutečnilo ve Studiu Divadla Drak ve středu 6. října 2021.

Nová podoba ceny FAMOS složená ze dvou tvarovaných hranolů vystupujících ze společného základu ve tvaru hvězdy symbolizuje spojenou péči a spolupráci fakulty s fakultními učiteli na přípravě budoucích pedagogů. Autorem návrhu i samotné realizace je Petr Voňka, absolvent grafické tvorby na Katedře výtvarné výchovy a textilní tvorby PdF UHK. •

Je možné zastavit čas? Aneb co vše jste se dozvěděli na další Noci vědců v Hradci Králové

MATYÁŠ STRNAD ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Vědecké instituce v Hradci Králové opět otevřely své prostory pro malé i velké zvědavce, aby jim ukázaly vědu takovou, jaká opravdu je: Zábavná! Na programu královéhradecké Noci vědců se na konci září roku 2021 podílelo kromě Univerzity Hradec Králové hned několik dalších významných vědeckých pracovišť.

Přesně 14 hodin a 14 minut překonávala vysněnou metu řady dálkových plavců, kanál La Manche, studentka učitelství pro 1. stupeň základní školy na Pedagogické fakultě UHK Jana Procházková. Usměvavá plavkyně komentovala svůj výkon lakonicky: *„Přiznám se, že jsem měla strach, zda jsem na tento výkon psychicky připravená, ale na samotný zážitek jsem se těšila tak moc, že na nějaké krize zkrátka nebyl čas.“* Mimo plavání také vzorná studentka Jana odpovídala v zaplněné výukové místnosti na otázky o tom, jak probíhala „suchá“ příprava, kolik stupňů má chladný průliv nebo co ji vlastně motivovalo se do takového dobrodružství pustit.

Na Katedře informačních technologií Fakulty informatiky a managementu UHK pro návštěvníky nachystal dr. Tomáš Nacházel interaktivní 2D modely umělého života, kde spolu soupeří různé druhy „zvířat“, které se časem evolučně vyvíjejí. Součástí modelu je generátor prostředí, který na základě operátorem zadaných parametrů vytváří svět pro virtuální zvířata, čímž umožňuje simulovat manipulaci s evolucí.

V prostorách UHK kampusu Na Soutoku si návštěvníci mohli prohlédnout „Historybook“ s podtitulem Marie Terezie v čase sociálních sítí. Jak by asi vypadala sociální síť plná vojevůdců, kteří si přejí mnoho úspěchů před další dramatickou bitvou? Co kdyby si online vzájemně vyměňovaly gratulace k sňatkům dávné královny? Anebo si politici začátku 20. století kriticky komentovali statusy o rozšiřování volebního práva? Novou výukovou pomůcku nejen pro dějepis středních škol představil dr. Jan Květina z Historického ústavu Filozofické fakulty UHK.

Pokud někdy máte pocit, že vám čas protéká mezi prsty, určitě vás bavila

přednáška dr. Jana Šlégra z Katedry fyziky Přírodovědecké fakulty UHK s názvem: Je možné zastavit čas? Tato přednáška s fyzikálními experimenty byla tím nejžádanějším bodem programu roku 2021. Pokud jste ji přesto nestihli, nebudeme prozrazovat nic dalšího. Místo toho jsme pro vás připravili její záznam, který naleznete na YouTube kanále PřF UHK.

S Knihovnou města Hradce Králové se na dobrodružnou cestu za poznáním po celém městě vypravily stovky dětí. Cestou je provázela zábavná brožurka s úkoly, tajenkou a mapkou. Odměna neminula nikoho, kdo zdárně splnil úkoly a správně vyluštil tajenku. Důležité téma otevřela v online prostoru Studijní a vědecká knihovna. Záznam přednášky prof. Michala V. Marka Globální změna a my – hrajeme o čas? je opět dostupný online na YouTube knihovny.

Většina programu Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy je stále připravena ke zhlédnutí online. Pokud si chcete připomenout poslední ročník Noci vědců, naladťe její YouTube kanál, kde se mimo jiné dozvíte, jak rychle regeneruje lidské tělo, anebo si prohlédnete vývoj člověka od embrya až po starce. Neprošvihněte také ukázku robotické medicíny a přednášku o cestě od akutního COVIDu k úplnému uzdravení. Přímo na fakultě bylo možné navštívit prostory a osahat výukové pomůcky Ústavu anatomie.

Report programu královéhradecké Noci vědců 2021, ale také aktuální informace k dalším ročníkům, naleznete na národním webu nocvedcu.cz. •

Kurz Science of Failure poprvé v Čechách! A zrovna na FIM UHK

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové nabídla v zimním semestru akademického roku 2021/22 studentům volitelný kurz Věda o selhání (Science of Failure). Kurz připravil děkan fakulty Josef Hynek spolu s organizátorem populárních FuckUp Nights Tomášem Studeníkem. Tříměsíční kurz poskytl vedle teoretického pohledu na lidské chyby a selhání také případové studie z různých sfér lidské činnosti, které přednesli inspirativní hosté jako chirurg Tomáš Šebek, zakladatelka Zonky Lucie Tvarůžková nebo majitel úspěšného digitálního startupu STRV Ľubo Šmíd. Cílem kurzu bylo, aby jeho absolventi získali vyšší odolnost vůči neúspěchu, lépe si poradili s nepřízní osudu a byli připraveni uspět v turbulentním světě.

Inspirací pro vznik kurzu byly obdobné programy na Harvardově univerzitě nebo ETH v Curychu, kde studoval také Albert Einstein. Tomáš Studeník, organizátor FuckUp Nights v Česku, vysvětluje, co ho přivedlo k myšlence dostat nezdary na českou akademickou půdu: *„Imperativ úspěchu, dokonalosti a štěstí je všudypřítomný. Nedá se mu utéct. Přesvědčení, že nezdar není běžnou součástí kariéry, podnikání a života, vede především mladé lidi k pocitu méněcennosti, depresím a rezignaci na vlastní život. Pochopení nezdaru jako nutného předpokladu úspěchu je právě pro studenty vysokých škol klíčové.“*

Profesor Josef Hynek k tomu dodává: *„Ani neúspěchu se nedá utéct. Máte obavy z odmítnutí ze strany atraktivního protějšku, bojíte se veřejného vystupování, nebo máte strach pustit se do podnikání? Napoprvé neuspěl Bob Dylan, Tomáš Baťa, a i Steve Jobs byl vyhozen z Applu. Když se o nic nepokusíte, je to chyba a nevyužitá příležitost vás časem bude asi mrzet. Když neuspějete, je důležité se z toho poučit a jít dál. A právě to jsme se snažili předat studentům kurzu.“*

Kurz úspěšně absolvovalo devět studentů, konkrétně tři studentky a šest studentů, kteří si kromě certifikátu o absolvování odnesli hlavně velmi cenné rady do budoucího osobního i profesního života. •

Nový bakalářský studijní program Digitální historické vědy

TOMÁŠ VODIČKA DĚKANÁT FF UHK

Digitální historické vědy jsou koncipovány jako profesně zaměřený studijní program v prezenční formě studia.

Cílem Digitálních historických věd je připravit studenty coby všestranné specialisty na digitalizaci kulturního dědictví, kteří mohou působit v široké škále paměťových, historických a kulturních institucí (např. muzeích, galeriích, archivech, památkách, historických knihovnách), kde se předpokládá stále intenzivnější využívání moderních technologií ve všech oblastech jejich činnosti.

Studium bude kombinovat získávání poznatků s jejich praktickou aplikací ve dvou oblastech – historických vědách a informatice, resp. ICT v nejširším slova smyslu.

Příprava nového studijního programu byla podpořena z projektu Strategický rozvoj Univerzity Hradec Králové, reg. č. CZ.02. 2. 69/0.0/0.0/ 16_015/0002427. •

Historický ústav FF UHK nově nabízí unikátní studijní program

JAN KVĚTINA FF UHK

Bakalářský studijní program Prezentace historického a kulturního dědictví je modernizovanou a výrazně aktualizovanou verzí předchozího oboru Prezentace a ochrana kulturního dědictví. Koncipován je jako akademicky zaměřený studijní program poskytující nezbytnou synergii s praxí, čímž se na první pohled jednoznačně odlišuje od většiny převážně teoreticky laděných humanitních oborů. Program byl aktuálně otevřen v prezenční formě studia.

Cílem studijního programu je připravit pro prezentaci historického a kulturního dědictví všestranné specialisty, kteří se uplatní v široké škále paměťových, historických a kulturních institucí (např. v muzeích, galeriích, archivech, památkách, historických knihovnách, informačních centrech atd.). Z toho důvodu si studenti programu během studia osvojí dostatečné kompetence z oblasti historie, dějin kultury, dějin umění i klíčové know-how týkající se způsobů prezentace, práce s veřejností, řízení kulturních institucí a souvisejících projektových činností.

Díky unikátnímu propojení odborného studia historie jako vědy se získáváním praktických zkušeností s popularizací kultury i minulosti v prostředí 21. století ponesou absolventi programu bez ohledu na možné široké uplatnění rukopis perfektního mluveného projevu, sofistikované mediální komunikace, organizačních a manažerských kompetencí a schopnosti zvládat nejmodernější technologie na poli digitální prezentace. •

Studujte Datovou vědu v Hradci Králové – jedno z nejžádanějších povolání budoucnosti

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK) získala akreditaci pro navazující magisterský studijní program Datová věda.

Jedná se již o třetí úspěch s akreditacemi v poslední době. Až do roku 2030 byla prodloužena akreditace studijního programu Management cestovního ruchu a vznikl navazující magisterský program Ekonomika a management. V neposlední řadě pak FIM UHK získala také akreditaci pro nový navazující magisterský program Datová věda.

Absolvent Datové vědy je profesionál, který disponuje znalostmi z několika klíčových oborů, a to informatiky, matematické statistiky, zpracování velkých dat a je schopen řídit celý životní cyklus dat.

Jak uvedla Anna Nosková v časopise Forbes: *„Právě poptávka po lidech, kteří zvládnou analyzovat velké množství dat a pracovat s nimi, stále roste. Ukazuje to i výroční zpráva Světového ekonomického fóra The Future of Jobs, předpovídající vývoj pracovního trhu v blízké budoucnosti. Strojům budeme nadále čím dál víc delegovat administrativu i manuální práci. Zatím se ale lidstvo neobejde bez dovedností, které umí jen člověk: rozhodovat se, jak s daty naložit, argumentovat, zapojovat etiku i emoce.“*

„Naše fakulta se vždy snažila držet krok s dobou, a když jsme před třemi lety přemýšleli, kam se posunout dál, vsadili jsme právě na datovou vědu neboli Data Science. Jsme velice potěšeni tím, že poslední prognózy a odhady vývoje pracovního trhu v oblasti IT potvrzují, že toto rozhodnutí bylo správné. Osobně vnímám tento obor jako sice mírně náročnější, ale o to dobrodružnější. Kdybych si dnes vybíral, pozice datového detektiva by byla určitě jedním z favoritů a o své uplatnění bych neměl obavy,“ zhodnotil novou akreditaci proděkan FIM UHK pro studijní záležitosti Tomáš Kozel. •

O účast na Logické olympiádě byl největší zájem v historii soutěže. Krajské semifinále se konalo tradičně na FIM

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

Krajské kolo Logické olympiády se uskutečnilo dne 5. listopadu 2021 v aule Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK). Počet registrovaných zájemců se letos vyšplhal na 75 237 přihlášených z 3 286 škol, což znamená o téměř 11,5 tisíce účastníků více oproti loňskému roku, a současně se jedná o největší projevený zájem v celé historii soutěže.

V soutěži se v šesti kategoriích utkaly děti z mateřských škol až po studenty středních škol. Během měsíce října se ve čtyřech termínech odehrály souboje na úrovni základních kol, kde soutěžící řešili nejrůznější slovní přesmyčky, číselné řady a jiné logické problémy. Nejúspěšnějších 180 řešitelů z Královéhradeckého kraje postoupilo do krajského kola.

V kategorii A (3.–5. třída základních škol) zvítězil Jan Gubanec ze ZŠ Úprkova v Hradci Králové. První místo mezi žáky druhého stupně základních škol a víceletých gymnázií, soutěžícími v kategorii B, si vybojoval Milan Szatmári z Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové. A Lukáš Poul z Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové zvítězil v kategorii C (střední školy).

„Jsme rádi, že jsme mohli krajské kolo organizovat opět prezenčně. Nejúspěšnějších 11 řešitelů krajského kola postupuje do celorepublikového finále, které se uskuteční 29. listopadu 2021 v Míčovně Pražského hradu,“ uvedla koordinátorka krajského kola za Mensu ČR Marta Kubánková.

Logická olympiáda je soutěž pořádaná Mensou České republiky založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Nerozhodují zde získané znalosti, ale schopnost samostatného logického uvažování a pohotového rozhodování. Logická olympiáda je tudíž svým pojetím unikátní soutěží, protože se nejedná pouze o znalostní soutěž. •

Univerzitní běh zaznamenal nebývalý zájem studentů i veřejnosti. Všichni společně naběhali nebo ušli neuvěřitelných 23 247 650 kroků! Dar pro charitu pomůže znevýhodněným dětem s jejich vzděláváním

MATYÁŠ STRNAD ODDĚLENÍ PROPAGACE A KOMUNIKACE UHK

Cílovou metu 5 000 000 kroků zvládli účastníci UHK USO Challenge 2021 s BATIST Medical pokořit už v úterý 4. května 2021, tedy pouhý den od začátku akce. A protože ještě zbývalo pět dní do konce sběru kroků, bylo jasné, že finální počet překoná všechny původní představy. Běžkyň a běžců, kteří nasbírali maximální započitatelné množství kroků (210 000), bylo hned 16.

S takovým počtem kroků (23 247 650) bychom doběhli téměř kamkoli na Zemi, samozřejmě vzdušnou čarou, třeba i na Nový Zéland. *„Primárně jsme ale šťastní, že se podařilo vyběhat či vychodit potřebný počet kroků pro splnění charitativního cíle naší akce, mockrát děkuji všem zapojeným,“* komentuje výsledek týdenního snažení rektor UHK Kamil Kuča. Díky společnosti BATIST Medical z Červeného Kostelce bylo Oblastní charitě Hradec Králové darováno celých 50 000 Kč. Charitativní výzva probíhala ve dnech 3.–9. května 2021.

Pořadí sedmi nejlepších běžkyň a běžců:

1. Martin Vavřena – 261 450 kroků
2. Libor Klempíř – 250 639 kroků
3. Markéta Čížková – 242 656 kroků
4. Libuše Svobodová – 232 525 kroků
5. Martina Kepková – 228 754 kroků
6. Zuzana Kroulíková – 227 712 kroků
7. Jan Kříž – 223 025 kroků

Do výzvy se aktivně zapojilo 639 osob, každý sbíral kroky pomocí aplikace Pacer a nadšení účastníků vyústilo v překonání cílové mety 5 000 000 kroků hned druhý den. Ostatní dny účastníci soutěžili svými výkony o ceny UHK: univerzitní oblečení a kšiltovky. *„Mrzí nás jen, že nemůžeme odměnit všechny zapojené, ale snad alespoň vědomí, že jsme pomohli rodinám v nouzi, poslouží jako odměna morální,“* dodává rektor UHK Kuča.

Kvůli pandemické situaci zůstalo slavnostní předání šeku v online podobě. Zástupci univerzity, BATIST Medical a královéhradecké charity se sešli ve virtuálním prostředí

a k předání šeku také muselo dojít trochu improvizovaně.

***„Pro BATIST Medical je postarat se o potřebné na žebříčku priorit velmi vysoko. Proto jsem rád, že jsme této akce mohli být součástí. Věřím, že peníze prostřednictvím charity pomohou tam, kde mají, tedy samoživitelům a samoživitelkám. Budeme potěšení, když na podobné akce budeme zváni i v budoucnosti,“* říká ředitel východočeské společnosti BATIST Medical Tomáš Mertlík, který zároveň působí jako člen Správní rady UHK a podle magazínu Forbes je jedním z nejúspěšnějších českých podnikatelů.**

Na online setkání zástupců všech tří zapojených institucí připomněla ředitelka Diecézní charity Hradec Králové Aneta Maclová také to, že dlouhodobá spolupráce se projevila už v roce 2020, kdy univerzitní studenti vyráběli na 3D tiskárnách ochranné štíty pro pracovníky charity. *„Vážíme si všech skutků milosrdenství a soucitu s těmi, kteří v životě neměli tolik štěstí a s pokorou přijímáme dar,“* dodává ředitel Oblastní charity Hradec Králové Vojtěch Šůstek. *„Díky tomuto daru můžeme pomoct neúplným rodinám pořídit pro své děti základní školní pomůcky, případně pořídit léky, kterých se kvůli tíživé finanční situaci některým nemocným dětem nedostává,“* uzavírá vedoucí Domova pro matky s dětmi Zdeňka Koutníková. •

Z posluchárny na trať charitativního běhu

JIŘÍ DRTINA STUDENT Z ÚSTAVU SOCIÁLNÍCH STUDIÍ PDF UHK

Studentky a studenti z Ústavu sociálních studií (dříve Katedry sociální patologie a sociologie) Pedagogické fakulty UHK se každoročně zapojují do organizace charitativního běhu na podporu obětem násilí. Příběh jednoho z nich, který přinášíme, může další motivovat zapojit se do připravovaného ročníku.

Na podzim 2021 se uskutečnil již šestý ročník akce Vyběhněme PROTI násilí, pro mě druhý, kterého jsem se účastnil. Přijde mi to jako včera, kdy jsem si v poklidu seděl na přednášce a jistá absolventka nás lákala, abychom se přidali k organizování dalšího ročníku charitativního běhu. V klidu jsem zvážil své organizační dovednosti, tj. že nezvládám zorganizovat ani svůj denní rozvrh, a své sportovní nadšení, které se probouzí pouze při dobíhání na vlak, a řekl jsem si, proč ne, jdu do toho. Z prvního ročníku si mnoho nepamatuji. Snad jenom to, že jsem netušil, co se kolem mě děje, a nechal se vést zkušenějšími kolegy.

Tento zážitek jsem se rozhodl si zopakovat i v roce 2021, nyní již bez záštity služebně starších kolegyň. Ač jsme se v týmu neustále přesvědčovali, že máme půl roku čas a není nutné se stresovat, stresovali jsme se. Máme ještě měsíc, to stihneme. Nestíhali jsme. Zbýval týden, to zvládneme. To nezvládneme, bude to propadák. A najednou zde byl den D.

Po poledni jsme se všichni sešli na náměstí v kampusu UHK. Ač jsem do té chvíle věřil v naše pevné nervy a klidnou mysl, barva našich obličejů napovídala pravý opak. Přímo na místě bychom mohli z fleku doučovat kdejakého chameleona. Od barvy rajčete, přes barvu čerstvě posekané trávy až po odstín právě padlého sněhu. Mnozí z nás zvládli i opačné pořadí, a to opakovaně. Nedá se nic dělat, vzhůru do práce. Rozmístit stoly, připravit občerstvení, postavit stany, zaúkolovat dobrovolníky… Když je řeč o dobrovolnících, jsem na tomto místě povinen poděkovat své dokonalé paměti na obličeje a jména. Zatímco s některými lidmi jsem se zdravil až třikrát (aniž bych si jejich jméno zapamatoval), jiné jsem pro jistotu zcela vynechal. A to jsem si s sebou připravil i jmenný seznam (doporučení pro příště: ke jménům přidat také fotografie). Během neustálého poklusu z jednoho stanoviště na druhé mi krokoměr opakovaně vysílal upozornění, abych přepnul z režimu chůze na jízdní kolo, a přesto se úkoly hromadily stejnou rychlostí, jakou ubývaly. Jelikož znám sám sebe a již jsem znal i situaci, předchozí noc proběhla ve znamení tvorby nákresů a harmonogramu. Tato příprava byla v daný den užitečná. Přesněji řečeno by byla, kdybych si dokázal vzpomenout, kde jsem ty desky zrovna odložil. Přes všechny nezdary se blížil startovní výstřel a akce už probíhala plynule. V klidu jsem postával opodál a sledoval běžce, jak se rozcvičují. Hlavou mi letěla jednoduchá otázka: „Jak může někdo uběhnout pět nebo snad těch deset kilometrů? To není možné.“ Nu, a jelikož jsem člověk nevěřící, musel jsem se přesvědčit na vlastní kůži, tedy spíš na vlastní nohy.

Odskočil jsem si do auta odložit své kapitánské desky, které jsem měl v tu chvíli výjimečně u sebe (samozřejmě až když jsem je nepotřeboval), a obout své krásné běžecké boty (do té doby nepoužité). Čekal jsem různé poznámky směřované na moji adresu, že zrovna já jdu běhat. Ty se však nekonaly, neboť kolegyně nebyly schopny slova. Pouze přihlížely s očima jako talíře a ústy vykrouženými do dokonalého písmena O. Byl jsem sám se sebou spokojen, jaké se mi povedlo překvapení.

Pocit uspokojení mi vydržel pouze do chvíle, než jsem si stoupnul na startovní čáru. Co já tady dělám? Kolem mě samí profesionálové nastavující si stopky a nervózně přešlapující v očekávání událostí příštích. Tak, a je to tady, výstřel. Jakožto jedinec ovládající základy etiky jsem starší a dámy pustil před sebe. Možná, že někteří byli i mladší než já, ale víte co, jistota je jistota. Na druhou stranu jsem si mohl vychutnat pohled na krásné prostředí trasy bez toho, aby mi ostatní účastníci stínili. Na první křižovatce potkávám svoji spolužačku: každého jiného závodníka povzbuzovala, ale na mě koukala jak na zjevení svatého Jána. Po několika dalších kilometrech (dle mapy tedy po jednom kilometru, ale tomu nevěřím, přestože jsem trať měřil osobně) jsem již proklel své výtečné nápady i celé běhání. A to několikrát.

Ve chvíli, kdy jsem zvažoval, že si pokojně zkolabuji do škarpy a nechám se dopravit

na základnu jako figurant pro nácvik první pomoci pro přítomné mediky, mi náladu zvedla běžkyně, která mě míjela (ladné pohyby, úsměv na tváři). No jo, to se jí to běží, když je zapřáhnutá za obrovského psa a má přídavný pohon. Až s odstupem několika vteřin mi došlo, že ten pes se dotýká země pouze třemi packami. A po několika dalších vteřinách jsem záhadný objekt přestal považovat za psa, ale rozpoznal jsem v něm dětský kočárek. To tedy ne, přece nemůžu doběhnout za paní s kočárkem! Tak do toho. Možná by plíce i protestovaly, ale ty jsem nechal za sebou už na prvním kilometru.

Proběhnout park, přeběhnout most a metr po metru, krok po kroku se blížit k cíli. Na tomto místě musím udělat krátkou odbočku. Pokud toto čte někdo, kdo nemá s běháním zkušenosti, dopředu si upravte hudební list, který budete na trase poslouchat. Písně typu Tam u nebeských bran a Až mě andělé povolají k sobě nejsou vhodné ve chvíli, kdy si uprostřed louky snažíte vzpomenout, jaké jsou první příznaky infarktu. Ale zpátky na trasu. Přeběhnout parkoviště, podběhnout most a už je tu závěrečná asfaltka. Tedy spíš závěrečný kilometr. To už dám, pravá, levá, pravá, levá, no tak, to není přece tak těžké. Přeběhnout most, oběhnout park, přeběhnout lávku a už vidím cíl. Dobře, zapomněl jsem, že ještě musím oběhnout budovu, ale teď už to je na dohled. Známí na mě volají, moderátoři něco říkají, nic nevnímám. Pouze srdce, které mi znechuceně oznamuje, že hned zítra se stěhuje k někomu, kdo se k němu bude chovat lépe, a ty tři závodníky, již stojí mezi mnou a cílem. To ne, to rozhodně ne. Tihle všichni skončí až za mnou. Nevím, odkud jsem ještě vyhrabal zbytky sil, snad z vidiny, že konec je už tak blízko, a z vědomí, že pokud zkolabuji, nebudou se se mnou muset tahat nijak daleko. Jeden běžec, druhý běžec, poslední zoufalá zteč a je to tam. Nevím, jestli jsem za zády raději viděl toho třetího závodníka nebo tu prokletou cílovou pásku, o které jsem snil posledních čtyři a půl kilometru (první půl kilometr jsem si ještě užíval).

Tady už to neumím zlehčit. Pocity, které jsem prožíval potom, stály za to. Pocit, že jsem sobě i všem ostatním dokázal, že na to mám. Pocit, že jsem na posledních metrech nechal za sebou další tři závodníky. Pocit, že jsem zvládl něco, co bych ještě před hodinou považoval za nemožné. Pro někoho možná rutina, pro mě životní zážitek. A byl jsem potěšen ještě více, když mé dvě spolužačky doběhly až notnou chvíli po mně. Radost mírně opadla poté, co se zmínily, že ony běžely namísto pětky desítku, a ještě obsadily první dvě místa v kategorii žen (a přesto v cíli působily čileji než já). Ale co, tak třeba příště. Na stupně vítězů jsem sice se svým časem nedosáhl (velké překvapení), ale ten zážitek byl cennější než medaile. Pravda, kolegové a kolegyně mi museli bezprostředně po závodu slíbit, že mi podobný nápad příště rozmluví, ale víte co? Ať mě přesvědčují, že to nedám, že to je nesmysl, já už znám pravdu. Dokážu to. A co vy? Budete se sami přesvědčovat, že něco nezvládnete, nebo zahodíte pochyby a vrhnete se do toho po hlavě? Tak s kým z vás se potkám v dalších ročnících na startu? •

Soutěž ŠKODA Biz Sim Cup 2021 má své vítěze. Týmy se nakonec utkaly online

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

V pátek 26. listopadu 2021 se konalo národní finále soutěže ŠKODA Biz Sim Cup 2021. Původně se měla závěrečná „bitva v manažersko-ekonomických dovednostech" odehrát v prostorách Škoda muzea v Mladé Boleslavi. Situace tomu ale nepřála a týmy se nakonec utkaly online.

Soutěže se zúčastnilo celkem 129 studentů ze tří vysokých škol, a to z Univerzity Hradec Králové (UHK), České zemědělské univerzity v Praze (ČZU) a Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE). Do finálového kola soutěže postoupilo 43 soutěžících v 9 týmech. Vítězné skupiny studentů z předchozích školních turnajů se utkaly v 5 kolech simulační hry, kde každé kolo mělo 10 virtuálních dní. Zvítězil a pohár pro celkového vítěze soutěže i včetně finanční odměny ve výši 40 000 korun si odnesl tým s originálním názvem „Tým, co hledá jméno" z ČZU. Stříbrné a bronzové místo obsadili hráči z VŠE. Soutěžící z Fakulty informatiky a managementu UHK se umístili na čtvrtém,

šestém a osmém místě. Celkově byla v soutěži rozdělena částka 200 000 korun, kterou věnovala společnost ŠKODA AUTO jakožto generální partner. Technologickým partnerem byla společnost SAP ČR, která vítězům zajistí exkurzi do svých laboratoří.

„Na informaticky i ekonomicky zaměřených fakultách se o podnikových informačních systémech velmi často hovoří. Málokdy však mají studenti možnost setkat se s konkrétním podnikovým informačním systémem prakticky. Díky soutěži si studenti mohli reálně vyzkoušet prestižní podnikový informační systém SAP S4/HANA ve virtuální tržní ekonomice. Pozitivní hodnocení soutěže od zúčastněných studentů potvrdilo, že získávání nových poznatků soutěživou formou je pro ně velmi atraktivní," uvádí hlavní koordinátor soutěže docent Pavel Čech z Fakulty informatiky a managementu UHK. •

Modrý mejdlo covidu navzdory

ZUZANA DOSTÁLOVÁ DĚKANÁT FIM UHK

FIM UHK své 28. narozeniny oslavila skutečně covidu navzdory. Jelikož pandemická situace stále neustupovala, ba naopak, rozhodli se studenti a zaměstnanci, že se nevzdají a uspořádají akci Modrý mejdlo online prostřednictvím sociálních sítí.

Týdenní akci zahájil děkan Josef Hynek přípitkem a krátkou řečí, ve které mimo jiné uvedl: *„Doufám, že si něco z připravených aktivit vyberete a alespoň takto na dálku, když se spojíme, tím dáme najevo, že jsme stále tady, my, zaměstnanci, studenti i absolventi Fakulty informatiky a managementu.“* Současně vyslovil přání: *„Make our faculty full time again,“* jímž navázal na to, že fakulta bez studentů je podivně prázdné a smutné místo.

Součástí akce, která probíhala od pondělí 15. února, byla přednáška profesora Fraňka na téma „Chceme univerzitní hrobku!“, jež se odehrála v přímém přenosu, od úterý pak bylo každý den zveřejněno dopolední cvičení připravené akademiky z Katedry rekreologie a cestovního ruchu, které neslo název Modří a v kondici. Studentské spolky zorganizovaly turnaj počítačových her, kvíz, fotosoutěž, soutěž o nejlépe ztvárněnou modrou buchtu a Language Café, kde měli zúčastnění možnost vstoupit do jednotlivých jazykových neboli národnostních skupin a procvičit si cizí jazyk, dozvědět se něco o kultuře zahraničních studentů, o jejich zemi, jídle apod.

Celá akce proběhla podle plánu a podle reakcí na sociálních sítích si diváci online oslavy v klidu a „teple svého domova“ přece jen také dokázali vychutnat. •

SPORT TEAM UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

SPORT TEAM UHK zaštiťuje vrcholové sportovce a sportovkyně, cílí na podporu duální kariéry a za pomocí finanční a jiné podpory napomáhá k získání vysokoškolského vzdělání bez toho, aby se narušila jejich profesionální sportovní kariéra.

Rok 2021 (s) UHK ve zkratce

Leden

8. a 9. ledna 2021 Univerzita Hradec Králové v rámci tradičních Dnů otevřených dveří (DOD) přivítala zájemce a zájemkyně o studium na UHK online. DOD 2021 nabídly jak živě vysílaný pořad s hosty z univerzitní auly Na Soutoku, tak video prezentace jednotlivých kateder a součástí UHK. •

Vzhledem k stále trvající pandemické situaci vzniklo na parkovišti UHK v areálu Na Soutoku odběrové místo jak pro PCR, tak pro antigenní testy. Zaměstnanci a studující UHK mohli místo využívat za zvýhodněných podmínek. •

Únor

6. února 2021 ve věku 96 let zemřel **doc. PhDr. Miroslav Rázek, CSc.** Ten působil na pedagogické fakultě v Hradci Králové od roku 1964. Po sovětské okupaci v roce 1968 byl perzekvován pro své politické postoje a v roce 1970 musel jako první fakultu opustit. Pracoval nejprve jako jeřábník ve Feroně, poté jako skladník v Okresním stavebním podniku v Hradci Králové.

Po sametové revoluci v roce 1989 se aktivně zapojil do činnosti Občanského fóra a posléze se v roce 1990 vrátil na fakultu. Podílel se na založení katedry společenských věd a občanské nauky, z níž vzešly současné katedry politologie, sociologie, filozofie a společenských věd. Na fakultě působil do roku 1994, avšak ještě do roku 2000 externě přednášel studentům.

Kolegové si ho vždy velmi vážili pro jeho statečnost a aktivity ve zlomových událostech. Oceňovali jeho charakter, dobrotu, skromnost a laskavost. •

Březen

Ve věku 78 let nás v březnu opustil profesor Martin Gavalec, skvělý matematik, vědec a také vážený a vždy usměvavý kolega.

Prof. RNDr. Martin Gavalec, CSc., se narodil v Žilině. Vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Komenského v Bratislavě, obor matematika.

Než se na začátku roku 1998 stal pracovníkem Fakulty informatiky a managementu UHK, pracoval profesor Gavalec na Fakultě elektrotechniky a informatiky Technické univerzity v Košicích.

„Po nástupu na naši univerzitu se okamžitě stal aktivním a plnohodnotným členem Katedry informačních technologií. Svým analytickým přístupem

k řešení problémů a smyslem pro detail inspiroval jak kolegy, tak doktorandy, kteří díky jeho systematickému a poctivému vedení našli další cestu ve studiu a pracovním životě. Profesor Gavalec byl charakteristický svou pozitivní a nekonfliktní povahou. Jeho klidný a rozvážný přístup byl oporou všem kolegům, kteří řešili odborné pracovní problémy. U Martina Gavalce se pomoci a podpory dostalo každému, kdo o ni požádal," uvedl s lítostí vedoucí Katedry informačních technologií profesor Vladimír Bureš.

Profesor Gavalec byl úspěšným řešitelem několika projektů základního výzkumu Grantové agentury České republiky. Byl zakladatelem a vedoucím pracovní skupiny ODEMA (Optimatization and Decision Making), věnoval se výuce a výzkumu různých oblastí matematiky. V posledních letech řešil problémy v oblasti nestandardních optimalizačních metod a extremální algebry, kde patřil ke špičce ve svém oboru. Zabýval se také fuzzy a soft computing metodami. Důkazem jsou pravidelné publikace výstupů v časopisech jako Information Sciences nebo Fuzzy Sets and Systems, které patří mezi deset nejprestižnějších časopisů na světě v oborech počítačové vědy a aplikované informatiky.

V roce 2006 byl po úspěšném jmenovacím řízení na Ostravské univerzitě jmenován profesorem v oboru Aplikovaná matematika.

Také děkan Josef Hynek na profesora Gavalce vzpomíná v samých superlativech: *„Martin Gavalec byl výjimečný kolega, který pravidelně publikoval v prestižních časopisech, získával vědecké granty a patřil k nejlepším vědcům na fakultě i celé univerzitě. Přitom byl vždy velice skromný, milý a ochotný pomoci. Kromě jemného smyslu pro humor jej budu mít navždy spojeného s obyčejnou tužkou a sešitkem či jen listem papíru, na kterém při jakékoliv nudné poradě nebo i v přestávce mezi zkoušením u stánic okamžitě začal rozvíjet své algebraické teorie. Skvělý matematik a současně i velice vnímavý a přátelský člověk."*

Mezi nejprestižnější publikace a vědecké práce prof. Gavalce patří monografie Periodicity in extremal algebras (2004), monografie Decision Making and Optimisation (2015) a celostátní vysokoškolská učebnice Algebra a teória čísel (1995). Byl řešitelem několika úspěšných projektů GAČR, například projektu Diskrétní a nekonvexní optimalizace v ekonomii a managementu. Mnoho svých výsledků publikoval v prestižních vědeckých časopisech, např. Fuzzy Sets and Systems, Information Sciences, nebo Mathematics. Vychoval řadu úspěšných doktorandů. •

Duben

Online HIT kariéry se zúčastnilo téměř 30 firem

I přes jisté pochybnosti, zda už online aktivit nemáme všichni dost, uspořádali jsme v dubnu na FIM UHK Veletrh pracovních příležitostí HIT kariéra.

Z počátku nebylo jisté, zda se vůbec 13. ročník HIT kariéry uskuteční. Přeci jen jedním z nejdůležitějších aspektů veletrhu je právě osobní setkání studentů se zástupci jednotlivých firem. *„Zvažovali jsme skutečnost, že po více než roce pandemických opatření jsou všichni z virtuálních aktivit unaveni, ale nakonec jsme se po konzultaci s partnerskými společnostmi rozhodli veletrh uskutečnit,"* objasňuje proděkanka pro rozvoj a zahraniční styky FIM UHK a hlavní koordinátorka veletrhu Petra Poulová.

Nakonec se ale přihlásilo celkem 29 společností. Týdenní veletrh proběhl ve dnech 12.–16. dubna 2021. Zaregistrované firmy mohly nabídnout online přednášku přes MS Teams, nebo na

oficiálních stránkách HIT kariéry představit svoji společnost prostřednictvím medailonku. Studenti se tak alespoň s některými zástupci firem dostali do „téměř přímého“ kontaktu a mohli se na cokoli zeptat nebo navázat spolupráci. *„HIT kariéra nabízí možnost prodiskutovat se studenty témata, jejichž zpracování jim bylo zadáno ve formě praktických projektů nebo závěrečných prací. Další výhodou je fakt, že díky tomuto veletrhu získávají naši studenti a studentky pracovní nabídky. A my víme, že již několik jich takové příležitosti využilo, ať už během studia, či po jeho ukončení,“* upřesnila docentka Poulová. •

Červen

Ing. Kateřina Frončková získala medaili v rámci výročních cen města

Ing. Kateřina Frončková z Katedry informatiky a kvantitativních metod byla v rámci výročních cen města Hradce Králové nominována na Cenu primátora města za studentskou tvůrčí práci 2020. Za svoji práci získala medaili.

Ing. Kateřina Frončková je studentkou doktorského studijního programu Aplikovaná informatika na Univerzitě Hradec Králové a velmi úspěšnou výzkumnicí s kvalitními publikacemi. Jejím dominantním zájmem je matematika, statistika, informatika a jejich aplikace, ale má hluboké a přesné znalosti i z ostatních oblastí poznání, například je výbornou znalkyní anglického a francouzského jazyka.

Nyní se v rámci doktorského studia věnuje tématu funkcionální analýzy dat, která je moderní oblastí statistiky s širokými možnostmi praktického využití. Je autorkou řady článků z oblasti matematiky, statistiky a informatiky publikovaných na mezinárodních konferencích a v časopisech i s impakt faktorem. Zapojila se také do řešení projektů Specifického výzkumu či projektu IT4Neuro(degeneration). •

Mgr. Milan Školník je ve výběru nejlepších studentů města. Primátor ho ocenil medailí

Mgr. Milan Školník z Katedry politologie FF UHK byl nominován na Cenu primátora města za studentskou tvůrčí práci 2020. Medailové ocenění získal za vynikající vědecké výsledky v oblasti problematiky korupce, české územní samosprávy a sociálních médií.

Milan Školník je student doktorského studia Politologie – latinskoamerická studia na Univerzitě Hradec Králové. Jen za rok 2020 publikoval sedm odborných článků, přičemž šest z nich v renomovaných časopisech databází Web of Science nebo Scopus.

V oblasti výzkumu územní samosprávy učinil v roce 2020 zásadní průlom. Je totiž spoluautorem originální metody, která na vzorku všech obcí České republiky dokáže lokalizovat obce se zastupiteli na plný úvazek (uvolněnými pro výkon funkce). Při té příležitosti zaznamenal chybu v účetnictví ve více než třech stovkách obcí a ve spolupráci s krajskými úřady ji opravil. •

Červenec

Studenti různých programů naší bohemistiky PdF UHK Marie Bösová, Michaela Čečková, Dagmar Nárožná a Václav Mervart obdrželi uznání za vystoupení v oblasti přednesu na večeru tvůrčích dílen 65. ročníku festivalu českého jazyka, řeči a literatury Šrámkova Sobotka. •

Hlavní cena v kompoziční soutěži pro skladatele do 40 let v rámci Hudebního festivalu Antonína Dvořáka Příbram získal Miroslav Baklík, student bakalářských programů Hudební kultura a Hra na varhany se zaměřením na vzdělávání PdF UHK. Za přihlášenou skladbu „Toccata pro velké varhany" mu bylo uděleno 1. místo, přičemž získal ještě další dvě čestná uznání. Hru na varhany studuje u prof. Jana Hory. Kromě varhan hraje od 7 let na klavír a akordeon. Hru na varhany nyní vyučuje na ZUŠ v Hostinném a Trutnově. Skladbě se věnuje příležitostně s cílem využít získané znalosti a dovednosti v oblasti harmonie a hry na varhany na Hudební katedře PdF UHK. •

Srpen

V srpnu 2021 spustila Univerzita Hradec Králové péčí Informačně-poradenského a kariérního centra UHK infolinku pro uchazeče a uchazečky o studium na naší univerzitě. Infolinka funguje zároveň jako poradenská služba a zájemcům je dostupná pět dní v týdnu. •

Příměstský tábor již po druhé na Univerzitě Hradec Králové

Předposlední srpnový týden připravila Fakulta informatiky a managementu UHK ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UHK příměstský tábor zaměřený převážně na IT.

Dvacet dětí ve věku od 11 do 16 let si po celý týden užívalo nabitého programu. Žáci měli možnost sami si naprogramovat roboty, vyzkoušet si rébusy nebo si zahrát v nové e-sportové učebně. Nahlédli do práce hasičů, sami si uvařili zdravý oběd a navštívili hvězdárnu a městskou knihovnu.

„Týden se mi moc líbil. Byl jsem tu už loni a tento tábor je oproti jiným skutečně zaměřený na IT, kterému se chci do budoucna věnovat," uvedl Ondra z Hradce Králové. O tom, že se zúčastnění bavili a odjížděli s úsměvem na tváři, svědčí i fakt, že téměř polovina dětí byla na tomto příměstském táboře podruhé.

„Naším hlavním záměrem je přiblížit dětem svět IT, kterému jsou věnovány dopolední bloky našeho tábora. Snažíme se prohloubit jejich znalosti v této oblasti a vždy také přinést něco nového. Ukázat jim, že IT je rozmanitý a rozhodně ne nudný obor. Odpolední aktivity zaměřené na sport a hry vždy vyváží dopolední ‚naučnou část'. Tak můžeme v kostce charakterizovat příměstské tábory na FIM UHK," shrnuje hlavní koordinátorka tábora Helena Holubičková. •

Přivítali jsme na FIM nové studenty a studentky

Ve čtvrtek 26. srpna 2021 proběhlo tradiční přivítání studentů, kteří od září nastoupí na FIM UHK. Přednáška s názvem Vítejte na FIM proběhla letos již po dvacáté čtvrté.

Uchazečů se zájmem na fakultu nastoupit je v roce 2021 přes osm set a nejvíce žádaným programem je pak Aplikovaná informatika. Fakulta navíc od zimního semestru nabízí nový program Datová věda.

„Hlavní význam přednášky vidím v tom, že usnadňuje studentům prvních ročníků vstup do prostředí vysoké školy. Studenti získají jak v přímé, tak v on-line formě užitečné informace o studiu, tvorbě rozvrhu, informačním systému STAG a dozví se o možnostech zahraničních stáží,“ hodnotí přednášku doktorka Strnadová. •

Září

Premiéra Seš-losti odstartovala semestr na Univerzitě Hradec Králové. Seš-lost na uni je událost organizovaná univerzitními spolky a vítá nový akademický rok přímo v univerzitním kampusu. Program nabídl snídani se studentskými spolky a kluby, následnou možnost diskuze s nimi a konečně večerní hudební festival přímo na nám. Václava Havla. •

Star(t) nových tváří

Hned 16. září 2021 přivítala Pedagogická fakulta UHK nové studentky a studenty. První přednáška je seznamuje s nejdůležitějšími informacemi týkajícími se studia na fakultě a poskytuje jedinečnou příležitost poznat vedení fakulty i nové spolužačky a spolužáky. Celá akce se z auly zároveň přenášela do několika dalších místností, aby byla dodržena proti epidemiologická opatření. •

Mezinárodní vědecká konference pro inkluzi osob se speciálními potřebami

Aktuálním otázkám a možnostem v oblasti intervence u osob se speciálními potřebami byla věnována mezinárodní konference, kterou 19. září pořádal Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky Pedagogické fakulty UHK. Jedním z hlavních řečníků byla profesorka Julie Beadle-Brown (Tizard Centre, University of Kent, Spojené království), která se věnovala porozumění autismu, reakce na něj a některým výzvám, s nimiž se jedinci a jejich rodiny setkávají. Představila vzdělávací program SPELL, který umožňuje lépe porozumět autismu a poskytovat empatickou podporu dětem i dospělým na autistickém spektru a rozpoznávat jejich silné stránky a preference. Součástí doprovodného programu konference byl workshop Photovoice: Participace lidí žijících se stigmatem mentálního postižení, který ukázal využití participativní fotografie pro představení toho, jak sami lidé s mentálním handicapem vnímají svoji životní situaci. •

Říjen

V sobotu 30. října 2021 zemřel vysokoškolský pedagog **doc. PaedDr. René Drtina, Ph.D.** René Drtina byl absolventem Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové obor fyzika – základy techniky. Doktorský studijní program absolvoval v oboru Teorie vyučování technických předmětů na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. Habilitační řízení uskutečnil na Pedagogické fakultě Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře.

René Drtina působil od roku 1986 na katedře technických předmětů Pedagogické fakulty

Univerzity Hradec Králové. Ve své pedagogické činnosti se zabýval zejména výukou elektrotechniky. Byl řešitelem výzkumných projektů v oborech auditoriologie, audiovizuální technika a silnoproudá elektrotechnika. Je držitelem 4 patentů. Za svou vědecko-výzkumnou činnost byl v roce 2020 oceněn Výroční cenou PdF UHK – Praemium Scientificum. •

Listopad

V listopadu jsme spustili nový, moderní a plně responzivní uchazečský web mojeuhk.cz. Ve spolupráci s hradeckým Ler studiem jsme vytvořili platformu, na které uchazeči a uchazečky o studium na UHK získají veškeré potřebné informace vzhledem ke studijním programům, přijímacímu řízení a obecně podmínkám přijetí. Na webu pracujeme v rámci fotek a videí s našimi studujícími, absolventkami a absolventy, kteří nám pomáhají tvořit autentickou uchazečskou kampaň. •

Ukončení projektu Občanský průkaz 4.0 – kompetence pro demokratickou kulturu

Občanský průkaz 4.0

Závěrem listopadu 2021 byla ukončena realizace projektu Občanský průkaz 4.0 – kompetence pro demokratickou kulturu, který byl zaměřen na tvorbu vzdělávacích programů pro žáky a učitele středních škol.

Cílem projektu byla podpora aktivního zapojení žáků SŠ do občanského života v demokratické společnosti a byl spolufinancován Evropskou unií z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Do projektu vedeného Centrem pro studium demokracie a kultury byla kromě Masarykovy univerzity a Univerzity Palackého v Olomouci na pozici partnera zapojena také Filozofická fakulta UHK.

Tým odborníků z FF UHK se během tříletého projektu podílel jak na tvorbě programů pro žáky, tak i pro učitele. Přímo týmem FF UHK pak byly vytvořeny dva šestnáctihodinové programy určené pro žáky nesoucí název Politická gramotnost pro gymnázia a Politická gramotnost pro žáky SŠ se SVP, které cílí na rozvoj všeobecného přehledu a občanských kompetencí a také na posílení zájmu žactva na politické participaci na veřejném životě.

Druhý zmíněný program je navíc specifický svým zaměřením na žáky se sluchovými obtížemi. •

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Prosinec

8. prosince 2021 zemřel spisovatel, filmový teoretik a literární kritik, vysokoškolský pedagog, pan **doc. PhDr. Jan Dvořák**.

Jan Dvořák působil na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové od roku 1992. Ve funkci vedoucího pracoviště se podílel na jeho rozvoji od roku 1994. Odborně se zaměřoval na filmovou a literární teorii a kritiku. V hodinách tvůrčího psaní úspěšně motivoval své studenty k vlastní tvorbě.

Jan Dvořák patřil mezi uznávané literární osobnosti. V jeho autorské tvorbě se projevovala láska ke královéhradeckému regionu. Významná je též jeho práce editorská, kterou realizoval při svém dlouhodobém působení v nakladatelství Kruh. Jako dramaturg spolupracoval s Divadlem Drak a s hradeckou pobočkou Českého rozhlasu. Významně tak přispíval ke kulturnímu rozvoji regionu. •

Rok (s) UHK 2021

Elektronické vydání a archiv starších čísel: https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/media-a-pr/zpravodaj-a-dalsi-periodika.

Příspěvky do redakce zasílejte elektronickou poštou na adresu: zpravodaj@uhk.cz.

Magazín Rok (s) UHK vychází v tištěné podobě jednou ročně, Univerzita Hradec Králové jej doplňuje pravidelným elektronickým newsletterem, k jehož odběru se lze přihlásit na webu univerzity www.uhk.cz.

Uzávěrka dalšího čísla je 25. listopadu 2022.

Redakční rada: Mgr. Jakub Novák (šéfredaktor), Mgr. Petra Kubařová, Mgr. Zuzana Dostálová, Bc. Tomáš Vodička, Mgr. Kristýna Vávrová, Mgr. Matyáš Strnad.

Jazyková korektura: Bc. Petra Kamlachová.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení a úpravu příspěvků.

Fotografie na obálce: Aneta Hloucalová.

Autoři fotografií: Archiv UHK, archiv fakult a součástí UHK, soukromé archivy studentů a zaměstnanců UHK, Jan Bartoň, Elizabeth Bourne, Ing. František Hašek, Ondřej Littera, Tomáš Pánek, Zdeněk Puš, Jakub Severa a GASK, Anna Vitvarová.

Grafika a sazba: Ing. Martin Werner, Bc. Kamila Trnková.

Tisk: Tiskárna Brázda.

Náklad: 650 ks.

www.uhk.cz

absolventi.uhk.cz

mojeuhk.cz

Univerzita Hradec Králové
na

HR EXCELLENCE IN RESEARCH